

CULTUUR MAAKT IEDEREEN

////////////////////////////////////

JAARVERSLAG 2018

FONDS VOOR
CULT
PARTICIPATIE

Inhoud

Voorwoord.....	6
1 Cultuureducatie met Kwaliteit, Jong Geleerd	7
1.1 Wat we hebben bereikt in 2018.....	7
1.1.1 Versterken cultuureducatie in het primair onderwijs	7
<i>Cultuureducatie met Kwaliteit</i>	8
<i>Mediakunst- en Erfgoededucatie</i>	8
<i>Impuls muziekonderwijs</i>	9
<i>Professionalisering muziekonderwijs op pabo's</i>	11
1.1.2 Versterken cultuureducatie in het vmbo	12
<i>Cultuureducatie in het vmbo, vso en praktijkonderwijs</i>	12
1.2 De aanvragen in één oogopslag	13
2 Innovatie in Cultuur, Maak het mee.....	14
2.1 Wat we hebben bereikt in 2018.....	14
2.1.1 Ontwikkeling cultuurmakers en vitale verbindingen	14
<i>Jij maakt het mee</i>	15
<i>Meemaakpodia</i>	15
<i>Festivals en erfgoedmanifestaties</i>	16
<i>Ontwikkelingen erfgoedparticipatie</i>	17
2.1.2 Ontwikkeling toptalent	18
<i>Talentontwikkeling</i>	18
<i>Verbinding in talentontwikkeling</i>	20
2.1.3 Vergroten mogelijkheden om cultuur te maken.....	20
<i>Age Friendly Cultural Cities</i>	20
2.2 De aanvragen in één oogopslag	22
3 Cultuur maakt iedereen zichtbaar	23
3.1 Wat we hebben bereikt in 2018	23
3.1.1 Vergroten van waardering voor cultuur maken	23
<i>Verhalenplatform</i>	23
<i>Maak het mee prijzen: Gouden C en BNG Lang Leve Kunst prijs</i>	24
<i>Platform Promotie Cultuurparticipatie</i>	25
3.1.2 Versterken van de internationale positie van cultuurmakers.....	25
<i>Subsidieregeling voor netwerkvorming en projecten</i>	25
<i>Vergroten expertise</i>	27
3.2 De aanvragen in één oogopslag	27
4 Overige activiteiten.....	28
<i>Incidentele subsidies</i>	28
<i>Matchmakers</i>	28
<i>Impuls voor cultuur en erfgoed</i>	28
<i>Matchingsregeling cultuurparticipatie</i>	28
<i>10 jaar Fonds voor Cultuurparticipatie!</i>	28
5 Financiën.....	29
<i>Financiële positie</i>	29
<i>Risicomanagement</i>	29
<i>Financieel kader</i>	30
<i>Apparaatskosten</i>	30
<i>Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector</i>	30
<i>Activiteitenlasten</i>	30

Resultaatbestemming	31
Bestemmingsfonds OCW	31
6 Communicatie	31
Versterken profilering	31
Vergroten klanttevredenheid	31
Nieuwe website.....	31
Vergroten interne verbondenheid	31
7 Het Fonds	32
Organisatie	32
Visitatie	32
Vorbereiding beleidsplan 2021-2024.....	34
Culturele Diversiteit	34
Governance Code Cultuur	34
Werkwijze subsidies	34
Aanvragen subsidies	34
Bezwaar en beroep	35
ICT	35
Externe adviescommissies	35
Samenwerking.....	35
Integriteit.....	36
Raad van Toezicht.....	36
Bestuur en medewerkers.....	36
8 Verslag Raad van Toezicht	37
9 Besluit.....	38
10 Jaarrekening	39
10.1 Balans (na resultaatbestemming)	39
10.2 Functionele exploitatierekening	40
10.3 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen.....	42
10.3.1 Algemene toelichting	42
10.3.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	42
10.3.3 Specifieke waarderingsgrondslagen voor de bepaling van het resultaat	43
10.4 Toelichting op de balans.....	44
10.4.1 Activa	44
10.4.2 Passiva	46
10.4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	48
10.5 Toelichting op de staat van baten en lasten	49
10.5.1 Baten	49
10.5.2 Lasten	50
10.6 Overige gegevens	54
10.7 Controleverklaring	55
.....	55
Bijlagen.....	59
Bijlage 1 samenstelling Fonds.....	59
Bijlage 2 samenwerking Rijkscultuurfondsen	63
Bijlage 3 Lijst gehonoreerde projecten 2018	68
Bijlage 4 Lijst (aanwezigheid bij) bijeenkomsten	91

RESULTATEN 2018

Het Fonds voor Cultuurparticipatie stimuleert dat mensen meedoen aan cultuur. Dat geeft plezier, brengt mensen samen en maakt ieders verhaal zichtbaar. Ons doel: een samenleving waarin iedereen zijn creativiteit kan ontwikkelen. Met onze 3 programma's ondersteunen én verbinden we mensen, organisaties en overheden.

WE WERKEN ONDER MEER SAMEN MET:

Ministerie OCW • LKCA • KIEN • VNG • IPO • gemeenten & provincies • Méér muziek in de klas • Jeugdfonds Sport en Cultuur • PO-Raad • VO-Raad • private & publieke fondsen • onderzoekers

PROGRAMMA 1 CULTUUREDUCATIE MET KWALITEIT, JONG GELEERD

Goed cultuuronderwijs
voor kinderen basisschool en vmbo

BEREIKT

>50% basisscholen betrokken bij programma

Bijna 25% basisscholen doet mee met Impuls muziekonderwijs

36 van de 41 pabo's maken werk van muziekonderwijs

31 vmbo scholen vroegen succesvol aan voor de verbetering van cultuuronderwijs

PROGRAMMA 2 INNOVATIE IN CULTUUR, MAAK HET MEE

Toegankelijk en passend aanbod voor iedereen

BEREIKT

83 projecten via online platform gesteund: vernieuwing/ontwikkeling cultuurbeoefening vrije tijd

Met alle 12 provincies werken we samen om lokaal talent te ondersteunen

14 Meemaakpodia ontwikkelen zich verder als huis van de stad.

9 urban arts talenten kregen ondersteuning. Veel meer staan al in de startblokken.

24 steden doen mee aan Age Friendly Cultural City

PROGRAMMA 3 CULTUUR MAAKT IEDEREEN ZICHTBAAR

Nationaal en internationaal de kracht van cultuur zichtbaar maken

BEREIKT

1 Winnaar Gouden C: Vocal Statements van Operamakers

12 Gouden Caleidoscopen voor het mooiste project in iedere provincie

1 Winnaar BNG Bank Lang Leve Kunst prijs: Age Friendly Cultural City Emmen

78.000 kunstenaars toonden in de iktoon-maand hun talent

10 Duitse en Nederlandse instellingen ontwikkelden samen projecten voor, door en met jongeren.

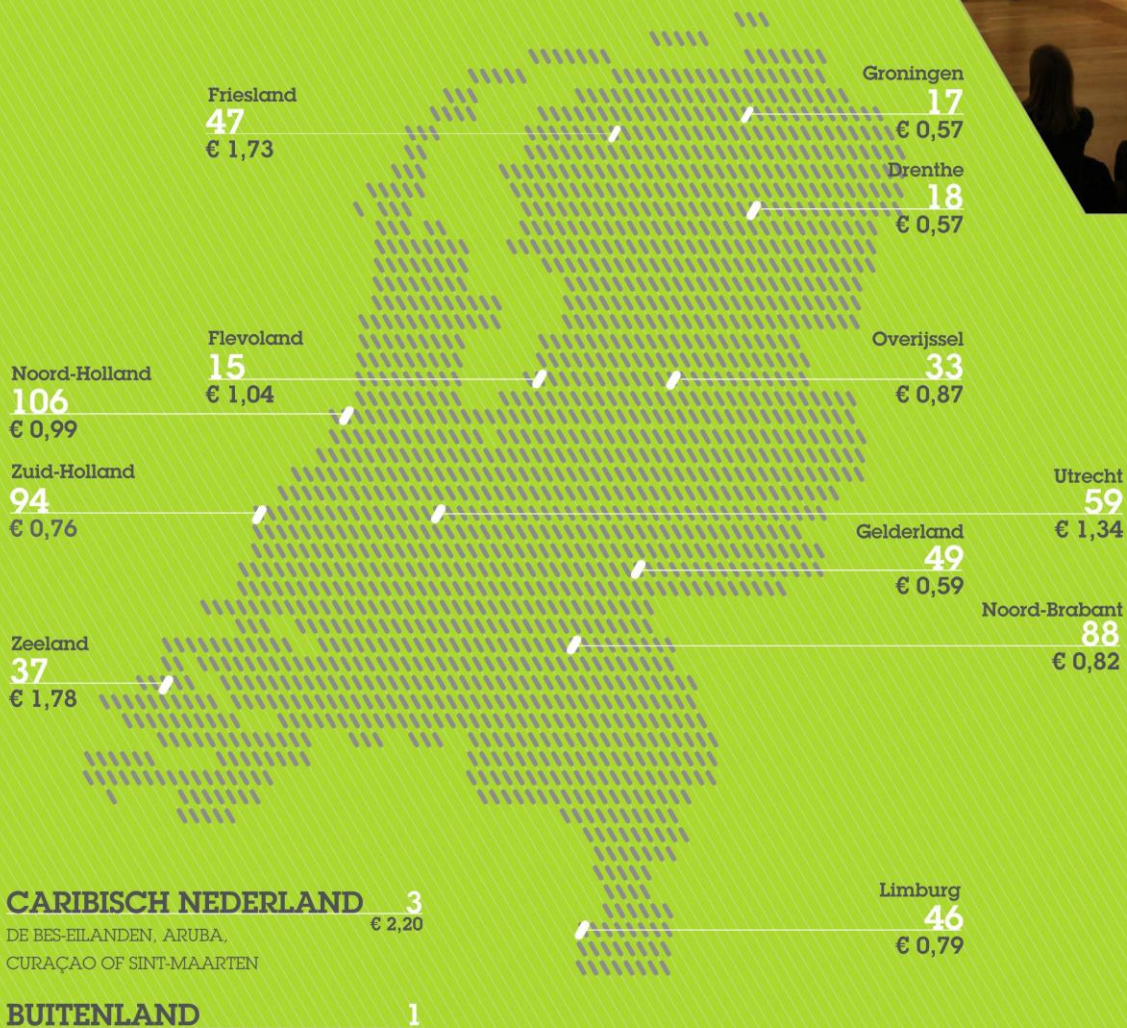
FONDS VOOR CULTUUR PARTICIPATIE

AANTAL
AANVRAGEN
2018

ONTVANGEN
925

GEHONOREERD
613

€ - budget per inwoner

Voorwoord

Cultuur maakt iedereen. Onder dat motto biedt het Fonds voor Cultuurparticipatie al tien jaar lang ondersteuning aan programma's en projecten voor cultuureducatie en cultuurparticipatie. In alle culturele disciplines en met ruimte voor ieders perspectief. Van zingende kinderen op de basisschool tot dansende ouderen in een buurthuis. Van het vertellen over vroeger tot het verbeelden van de toekomst.

We willen het Fonds voor heel Nederland zijn. Actief zijn in alle provincies. Om dat te onderstrepen, deelden we tijdens ons jubileumevent twaalf prijzen uit aan bijzondere regionale projecten. Op ons spetterende zomerfeest in Utrecht zetten we alle winnaars in de schijnwerpers. Diezelfde dag reikten we voor de zevende keer de Gouden C uit, de jaarlijkse prijs voor het project dat je mee moet maken. De jury koos dit jaar voor het project Vocal Statements van Stichting Operamakers dat zich richt op leerlingen van het vmbo.

Via het programma Cultuureducatie met Kwaliteit maakt meer dan helft van de basisscholen werk van goed cultuuronderwijs. Uit de Monitor Cultuureducatie primair onderwijs blijkt dat het programma vruchten afwerpt. Meer scholen ontwikkelen een visie op cultuuronderwijs en leraren voelen zich beter toegerust om daar invulling aan te geven. In samenwerking uiteraard met culturele partners in hun omgeving. Meer dan 1.600 basisscholen doen mee aan de Impuls muziekonderwijs. Steeds meer vmbo-scholen vullen met steun van het Fonds hun cultuuronderwijs met nog meer ambitie in.

Op het gebied van cultuurparticipatie maakten we veel van onze ambities waar. Via het programma Innovatie in Cultuur bevorderen we de ontwikkeling van jong en creatief talent, van zolderkamer richting kunstvakonderwijs en podium. Dat doen we dwars door alle disciplines heen. Daarbij besteden we bijzondere aandacht aan de ontwikkeling van urban arts talenten, aan presentatiemogelijkheden in de regio en aan de zichtbaarheid van en waardering voor erfgoedmanifestaties. Via Age Friendly Cultural Cities hebben we cultuurparticipatie door ouderen bij 24 steden verspreid over heel Nederland op de kaart gezet.

In 2019 staat de vernieuwing van het onderwijsprogramma op de agenda ('curriculum.nu'). Ik hoop dat cultuur daarin een stevige plaats krijgt. Alle kinderen en jongeren moeten kennis kunnen maken met de rijkdom van kunst en erfgoed. Zij zijn tenslotte de creatieve toekomst van Nederland. Dat een land moet zijn en blijven waar talent de ruimte krijgt en waar plaats is voor ieders verhaal.

Met het extra geld dat minister Ingrid van Engelshoven in 2018 aan het Fonds beschikbaar heeft gesteld, kunnen we nóg meer doen aan cultuureducatie, talentontwikkeling, urban arts, Meemaakpodia, erfgoedparticipatie en internationale samenwerking en uitwisseling. We zijn als Fonds dit jaar – mede dankzij het extra geld - ook veel actiever geworden in de erfgoedsector. En terecht! De vele vrijwilligers in deze sector verdienen veel meer waardering en ondersteuning.

Met een positieve beoordeling door de visitatiecommissie én een ambitieus nieuw jaar in het verschiet, sluiten we 2018 tevreden af. Na tien prachtige jaren draag ik het Fonds over aan mijn opvolger.

Laten we het belang van cultuurparticipatie vieren. Elk jaar én overal. Geïnspireerd door al het moois wat cultuur voor mensen betekent. Dat het de cultuurmakers van nu én van morgen ook in 2019 voor de wind mag gaan!

Jan Jaap Knol, *directeur-bestuurder*

Per 4 maart 2019 is Jan Jaap Knol opgevolgd door Hedwig Verhoeven.

1 Cultuureducatie met Kwaliteit, Jong Geleerd

Met het programma Cultuureducatie met Kwaliteit werken we samen met overheden, LKCA, culturele instellingen en scholen aan goed cultuuronderwijs voor alle kinderen in het Nederlandse basisonderwijs. In aansluiting daarop geven we extra impulsen aan het muziekonderwijs, aan erfgoededucatie en mediakunsteducatie op scholen in het primair onderwijs én aan het culturele aanbod voor leerlingen in het vmbo. Zo hopen we bij te dragen aan een creatief Nederland waarin jong talent het beste uit zichzelf kan halen.

Scholen die meedoen aan *Cultuureducatie met Kwaliteit* hebben vaker een visie op cultuureducatie vastgelegd dan scholen die niet meedoen. Dit blijkt uit de CMK-monitor die in 2018 is uitgevoerd. Ook deelnemers aan de *Impuls muziekonderwijs* scoren significant beter op de deskundigheid van leerkrachten muziekonderwijs en op de verbinding tussen binnen- en buitenschoolse muzikale educatie.

Minister Ingrid van Engelshoven wil een vervolg geven aan het programma in 2021-2024. Daarvoor reserveert ze geld en heeft ze de andere overheden gevraagd hetzelfde te doen. Juist dat wederzijdse commitment is van groot belang en daar zijn we dan ook heel blij mee.

Versterking van het cultuuronderwijs is een zaak van lange adem. Nog niet alle scholen zijn bereikt. De herziening van het curriculum biedt hopelijk straks een stevige basis én stimulans voor het vervolg van de succesvolle samenwerking tussen overheden. Samen met het LKCA is het Fonds daar graag weer partner in.

1.1 Wat we hebben bereikt in 2018

In ons beleidsplan 2017 – 2020 onderscheiden we binnen dit programma twee doelen:

1. het versterken van cultuureducatie voor kinderen in het primair onderwijs en
2. het versterken van cultuureducatie voor jongeren in het vmbo.

Hierna geven we per doel aan wat we beogen, wat de ambitie voor 2020 is (zoveel mogelijk uitgedrukt in kwantitatieve en kwalitatieve doelen) én wat we daarvan in 2018 hebben bereikt.

1.1.1 Versterken cultuureducatie in het primair onderwijs

Het Fonds voor Cultuurparticipatie bevordert goed cultuuronderwijs op basisscholen. We willen dat scholen cultuureducatie een vaste plek (kunnen) geven in hun curriculum. En dat ze de culturele ontwikkeling van kinderen binnen en buiten de school met elkaar verbinden. Om dit te bereiken, voeren we de meerjarige matchingsregeling uit voor brede, cultuureducatieve programma's in alle delen van het land. Daarnaast zetten we extra in op projectsubsidies voor muziekonderwijs, mediakunst en erfgoed. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Cultuureducatie met Kwaliteit

<i>Wat is het?</i>	Met de meerjarige subsidieregeling <i>Cultuureducatie met Kwaliteit</i> investeren we sinds 2013 in goed cultuuronderwijs op basisscholen. We werken samen met gemeenten en provincies, die het subsidiebedrag matchen. Met de regeling zetten we in op eigenaarschap bij scholen en op blijvende samenwerking tussen scholen en het culturele veld. Ook draagt de regeling bij aan meer deskundigheid bij groepsleerkrachten en medewerkers van culturele instellingen.
<i>Ambitie 2020:</i>	De meerderheid van basisscholen heeft cultuureducatie ingebed in het curriculum. Bovendien hebben de grote gemeenten, provincies en regionale samenwerkingsverbanden de samenwerking tussen basisscholen en culturele instellingen op een duurzame wijze in hun programma's verankerd.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Met de matchingsregeling <i>Cultuureducatie met Kwaliteit 2017-2020</i> hebben 46 samenwerkingsverbanden van scholen en culturele instellingen de kans gekregen te werken aan goed cultuuronderwijs. Uit verantwoordingen en gesprekken blijkt dat penvoerders in het opstartjaar veel energie hebben moeten steken in het (opnieuw) leggen van contacten met scholen. Aan het eind van 2018 stond de teller voor deze periode op ruim 2.800. De meeste penvoerders verwachten de komende jaren een inhaalslag te maken en zo het doel van zo'n 4.000 scholen in 2020 te kunnen halen. De regeling is een succes. Deelnemende scholen hebben vaker een visie op cultuureducatie vastgelegd. Ook zijn ze positiever over de kwaliteit van cultuureducatie op hun school. Dit blijkt uit de Monitor Cultuureducatie primair onderwijs 2017-2018 die in juli is afgerond. De minister heeft de resultaten van de monitor naar de Tweede Kamer gestuurd. In de cultuurbrief <i>Cultuur in een Open Samenleving</i> geeft ze bovendien aan ook voor de periode 2021-2024 geldt ter beschikking te stellen voor cultuureducatie in het primair onderwijs. Het is voor deelnemers aan de regeling belangrijk elkaar te ontmoeten. Zo kunnen ze kennis en ervaringen uitwisselen. In juni organiseerden we daarom samen met het LKCA een landelijk kennisfestival cultuureducatie. Tijdens het festival is kennis gedeeld over bijvoorbeeld deskundigheidsbevordering en het opzetten van leergemeenschappen. Ook zijn de eerste resultaten van de monitor Cultuureducatie 2017-2018 met de penvoerders besproken. In november vond de jaarlijkse landelijke conferentie Cultuureducatie met Kwaliteit plaats. Zo'n 200 belangstellenden woonden de dag bij. Daaronder penvoerders, vertegenwoordigers van scholen, ambtenaren en andere CMK-partners.

Mediakunst- en Erfgoededucatie

<i>Wat is het?</i>	De komende periode investeert het Fonds in innovatief aanbod van culturele instellingen. Daarbij leggen we het accent op goede voorbeelden op het terrein van mediakunst en erfgoed. Binnen ons huidige budget ondersteunen we pilotprojecten.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben voorbeeldprojecten landelijke zichtbaarheid gegeven. Daarbij ligt het accent op educatie op het gebied van mediakunst en erfgoed voor het primair onderwijs.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Met de subsidieregeling <i>Mediakunst- en Erfgoededucatie</i> ondersteunen we projecten voor mediakunst- en erfgoededucatie in het primair onderwijs. Sinds maart 2018 staat de regeling voor aanvragers open. In 2018 zijn 12 aanvragen gehonoreerd, die ook als voorbeeld kunnen gaan dienen voor andere scholen en culturele instellingen. Hierdoor hebben we bijgedragen aan een structurele plek voor media en erfgoed in het lesprogramma van basisscholen.

Klein museum zet erfgoededucatie op de kaart

‘De regeling betekent een impuls voor onze hele organisatie. We veranderen van oudheidkamer in een regionale erfgoedinstelling die context en boeiende verhalen biedt.’ - René Muetstege, Stichting Museum Kennemerland.

Voor kleinere erfgoedinstellingen kan het lastig zijn om samen met scholen te werken aan grotere educatieve projecten. De regeling *Mediakunst- en Erfgoededucatie* maakt dit toch mogelijk. Museum Kennemerland was één van de eerste gehonoreerde projecten. Om andere erfgoedinstellingen te inspireren, lieten we het museum in ons online magazine aan het woord.

[Lees het artikel in ons online magazine](#)

Impuls muziekonderwijs

Wat is het?

Met de subsidieregeling *Impuls muziekonderwijs* stellen we basisscholen in staat te investeren in meer en beter muziekonderwijs. We ondersteunen scholen die, in samenwerking met een muzikale partner in de regio, werken aan goed muziekonderwijs. Daarbij gaat het om deskundigheidsbevordering van groepsleerkrachten, het verzorgen van muzieklessen op school en het verbinden van binnenschoolse en buitenschoolse muzikale educatie. Daarnaast willen we dat deelnemende basisscholen hun kennis en ervaringen delen met andere scholen. Deze regeling is onderdeel van het landelijke programma *Cultuureducatie met Kwaliteit* en sluit aan bij de publiek-private samenwerking *Méér Muziek in de Klas*. Eén van de voorlopers van de regeling *Impuls muziekonderwijs* is het programma *Kinderen Maken Muziek* uit de vorige periode. Ruim 20.000 kinderen leerden samen musiceren dankzij de 80 projecten die het Oranje Fonds en het Fonds voor Cultuurparticipatie de afgelopen vier jaar hebben ondersteund.

<i>Ambitie 2020:</i>	In 20% van de basisscholen heeft muziekonderwijs een vaste plek.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In de derde en laatste ronde van de <i>Impuls muziekonderwijs</i> kregen 641 scholen uit heel Nederland subsidie om de komende drie jaar werk te maken van meer en beter muziekonderwijs. Daarmee komt het totaal van de drie rondes op 1.659 scholen. Dit betekent dat bijna een kwart van de basisscholen met de regeling is bereikt. Nu de subsidie is toegekend, is het van belang dat de opbrengsten een vaste plek krijgen in de scholen en in het beleid voor cultuureducatie. Daarnaast kregen 31 organisaties die een project hebben uitgevoerd in het kader van de regeling <i>Kinderen Maken Muziek</i>, in 2018 eenmalig de kans om hun project verder te verduurzamen, te verbreden of te verdiepen. De opbrengst hiervan delen we met scholen en partners in het veld.

Drie jaar *Impuls muziekonderwijs* in beeld

Van 15 Vroege starters naar meer dan 1650 scholen

We zijn alweer drie jaar verder! Wat begon met 15 'Vroege Starters', is uitgegroeid tot een grote groep scholen in heel Nederland die zich hard maakt voor goed muziekonderwijs op school. De afgelopen drie jaar volgden we twee Vroege Starters op hun reis. In onderstaand filmpje spreken we nog een keer met OJBS het Maasveld in Tegelen. Over de hoogtepunten én de uitdagingen. Een verhelderende blik in de keuken van een school met hart voor muziek!

[Bekijk de film](#)

Professionalisering muziekonderwijs op pabo's

<i>Wat is het?</i>	Basisscholen geven aan dat er meer structurele aandacht nodig is voor muziekonderwijs tijdens de lerarenopleiding. Met de regeling <i>Professionalisering muziekonderwijs op pabo's</i> wil het Fonds bijdragen aan goed muziekonderwijs op de pabo's in Nederland.
<i>Ambitie 2020:</i>	Alle 41 pabo's ¹ hebben hun muziekonderwijs geprofessionaliseerd. Toekomstige groepsleerkrachten zijn meer handelingsbekwaam om muziek in de klas te kunnen geven.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Na de tweede subsidieronde in 2018 zijn inmiddels 36 pabo's aan de slag met beter muziekonderwijs. Met de overige pabo's zijn we in gesprek over mogelijkheden om ook aan de regeling mee te doen. We werken samen met het Netwerk Muziekdocenten Pabo aan het delen van kennis en ervaringen die de pabo's in de verschillende projecten hebben opgedaan. De pabo's werken in het kader van de regeling samen met conservatoria en basisscholen. Dit heeft bijvoorbeeld geleid tot meer aandacht voor muziek tijdens stages.

Eerstejaars studenten over muziek

'Ik hoop meer te leren dan alleen liedjes. Ook bewegen op muziek vind ik belangrijk.'

Doel van de regeling *Professionalisering muziekonderwijs op pabo's* is dat vanaf 2020 alle afgestudeerde studenten in staat zijn om goed muziekonderwijs te geven. Maar lukt dat ook? We vroegen het Demi, Tessa, Tom, Justin en Frederieke, vijf eerstejaars studenten van de pabo.

[Lees het interview in ons online magazine](#)

¹ In het vorige jaarverslag spraken we over 42 pabo's. Door een fusie is er inmiddels een pabo minder.

1.1.2 Versterken cultuureducatie in het vmbo

Meer dan de helft van de leerlingen gaat na de basisschool naar het vmbo. Het Fonds wil meer leerlingen in het vmbo, vso en praktijkonderwijs in aanraking brengen met cultuur. Zo krijgen ze de mogelijkheid zich persoonlijk te ontwikkelen door cultuureducatie. Om dit voor elkaar te krijgen, bevorderen we de samenwerking tussen scholen en culturele instellingen. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Cultuureducatie in het vmbo, vso en praktijkonderwijs

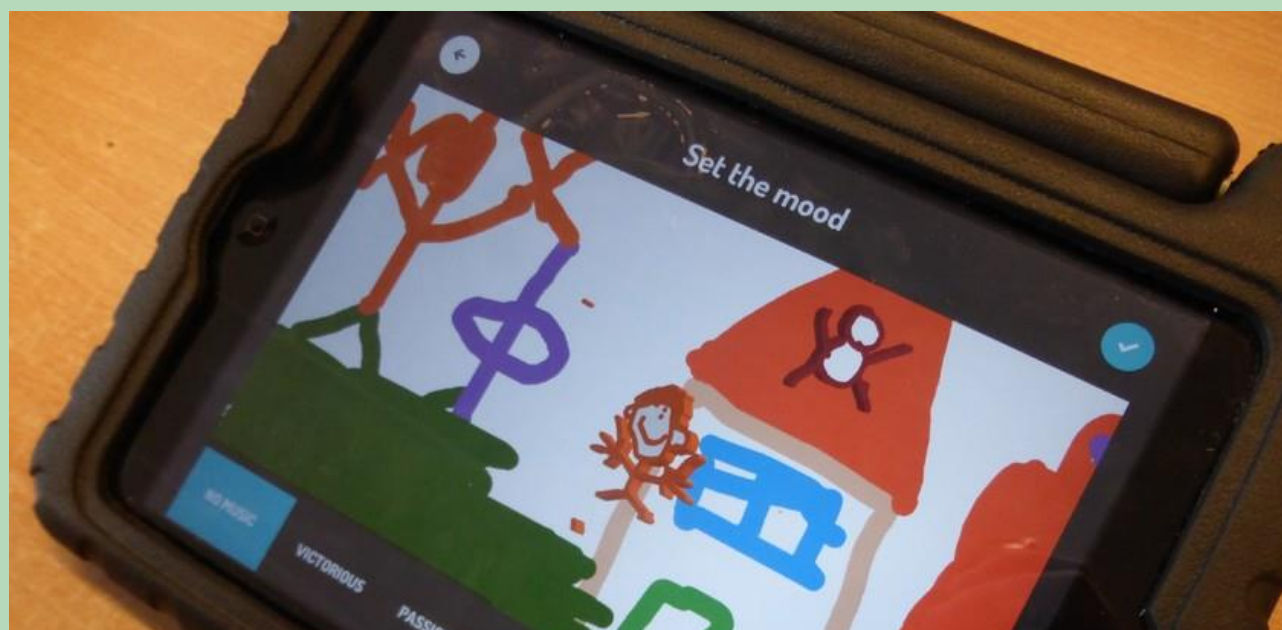
<i>Wat is het?</i>	Sinds 2013 maken we cultuureducatie mogelijk in het vmbo. Een culturele instelling en een school ontwikkelen samen culturele activiteiten en voeren die uit. Ook zijn projecten mogelijk in het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben ten minste 20 projecten ondersteund waarbij scholen voor vmbo en culturele partners samenwerken aan duurzame activiteiten op het gebied van cultuureducatie.
<i>Bereikt in 2018:</i>	De subsidieregeling <i>Cultuureducatie in het vmbo, vso en praktijkonderwijs</i> is mogelijk gemaakt met extra geld van OCW. De regeling geeft scholen meer mogelijkheden om hun leerlingen in aanraking te brengen met kunst en cultuur. Als aanvrager ontwikkelen ze samen met een culturele instelling activiteiten op maat voor de specifieke situatie op school. Vanaf maart 2018 staat de regeling voor aanvragers open. Eind 2018 waren 31 aanvragen gehonoreerd.

School voor VSO stimuleert culturele ontwikkeling van leerlingen

‘Waar lopen jongeren de hele dag mee rond? Juist. Een smartphone. Daar ligt een mooie kans.’ - Nathalie Groenink, interne cultuurcoördinator bij VSO De Heldring.

Met de nieuwe subsidieregeling *Versterking cultuureducatie in het vmbo, vso en praktijkonderwijs* maken scholen en culturele instellingen werk van cultuureducatie op school. Maar hoe pak je als school zo’n aanvraag nou goed aan? Nathalie Groenink van VSO De Heldring uit Amsterdam deelt ervaringen en tips.

[Lees het interview in ons magazine](#)

1.2 De aanvragen in één oogopslag

subsidieregeling	ontvangen aanvragen	honoreringen	aangevraagd bedrag	toegekend bedrag
Professionalisering muziekonderwijs pabo	22	22	€ 2.577.948	€ 2.577.948
Impuls muziekonderwijs	397	400	€ 6.565.000	€ 6.570.000
Versterking CE in het VMBO 2018-2020	63	31	€ 2.167.527	€ 1.065.082
Mediakunst- en Erfgoededucatie	36	12	€ 1.947.832	€ 835.183
Totaal Educatie	518	465	€ 13.258.307	€ 11.048.213

Bovenstaande cijfers hebben betrekking op het kalenderjaar 2018.

Het is mogelijk dat een aanvraag in een ander kalenderjaar wordt gehonoreerd dan aangevraagd. Dit verklaart dat het toegekende bedrag bij Impuls muziekonderwijs hoger is dan het aangevraagde bedrag. Er zijn bedragen in 2018 toegekend die reeds in 2017 als aangevraagd bedrag zijn gerapporteerd.

De aard van de regeling verklaart verschillen in afwijspersentages. Projectregelingen zoals Mediakunst- en Erfgoededucatie kennen een hoger afwijsperscentage dan een regeling met per aanvrager geormerkt geld, zoals Professionalisering muziekonderwijs pabo.

2 Innovatie in Cultuur, Maak het mee

Cultuur maakt iedereen. Al die enthousiaste en ideeënrijke cultuurmakers die hun vrije tijd én hun talent investeren in culturele activiteiten, maken dit motto meer dan waar. We spelen met onze regelingen graag in op hun ambities. Van hiphop tot erfgoed.

Urban arts zijn niet meer weg te denken uit het culturele landschap. De Raad voor Cultuur onderstreept dat nog eens in 2018. Zij brengen de verhalen van nieuwe generaties voor wie diversiteit een vanzelfsprekendheid is.

Ruimte voor diversiteit en inclusiviteit is nog lang niet overal in de culturele sector realiteit. Zo missen bijvoorbeeld veel ouderen of mensen met een beperking mogelijkheden om mee te doen aan culturele activiteiten. We hebben daarom in 2018 samen met gemeenten gewerkt aan meer *Age Friendly Cultural Cities*. Zo betrekken we ouderen bij cultuur. Daarnaast willen we meer aandacht voor de duizenden kinderen met een chronische ziekte die ook graag aan kunst en cultuur deelnemen, net zoals hun gezonde generatiegenoten. In 2018 hebben we hiermee een start gemaakt. Samen met de academische ziekenhuizen en het LKCA willen we hier in 2019 een vervolg aan geven.

Vanuit het digitale platform *Jij maakt het mee* hebben we de afgelopen jaren veel innovatieve projecten op het gebied van cultuurparticipatie kunnen ondersteunen. Deze ondersteuning geven we in 2019 een nieuwe invulling door verschil te maken tussen de kleine en de (wat) grotere projecten.

Met de nieuwe regeling *Talent in de regio* hebben we dit jaar onze samenwerking met de provincies en grote steden kunnen versterken. Die samenwerking bouwen we de komende jaren verder uit. Het door de minister aangekondigde landelijke programma Cultuurparticipatie biedt veel perspectief om in 2021-2024 structureel samen te werken met gemeenten en provincies. Samen met het ministerie, het LKCA en andere partners staan we klaar om in 2019 met de voorbereiding hiervan aan de slag te gaan.

2.1 Wat we hebben bereikt in 2018

In het beleidsplan 2017–2020 onderscheiden we binnen dit programma drie doelen:

1. het stimuleren van de ontwikkeling van cultuurmakers en het bevorderen van vitale verbindingen;
2. het bijdragen aan de begeleiding van de ontwikkeling van toptalent en
3. het vergroten van mogelijkheden om cultuur te maken.

Hierna geven we per doel aan wat we beogen, wat de ambitie voor 2020 is (zoveel mogelijk uitgedrukt in kwantitatieve en kwalitatieve doelen) én wat we daarvan in 2018 hebben bereikt.

2.1.1 Ontwikkeling cultuurmakers en vitale verbindingen

Het Fonds voor Cultuurparticipatie biedt cultuurmakers mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen. Ook wijzen we mensen met creatieve ambities de weg naar passende mogelijkheden om hun creativiteit te ontwikkelen. Tenslotte leggen we nieuwe verbindingen binnen de sector, bijvoorbeeld tussen professionals en amateurs of tussen disciplines als kunst, erfgoed en design. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Jij maakt het mee

<i>Wat is het?</i>	<i>Jij maakt het mee</i> is het laagdrempelige online subsidieplatform van het Fonds. Cultuurmakers kunnen subsidie aanvragen voor experimentele projecten die zorgen voor vernieuwing en ontwikkeling van cultuuroefening in de vrije tijd.
<i>Ambitie 2020:</i>	Via de regeling <i>Jij maakt het mee</i> hebben we projecten ondersteund waarin cultuurmakers zich ontwikkelen en verbinden met anderen.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 hebben we met de regeling <i>Jij maakt het mee</i> 83 projecten ondersteund. De regeling is een succes. We hebben projecten in het hele land mogelijk gemaakt, goed gespreid over disciplines en doelgroepen. Van het project <u>Jungle Boogie</u> dat een artistieke impuls geeft aan het Rotterdams Zomercarnaval tot het project <u>Yn it Skaad fan 'e Toer</u> in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad waarin muziektheater en erfgoed elkaar in Rypstjerk ontmoeten. Het is belangrijk dat de regeling en het bijbehorende online platform goed aansluiten bij de verwachtingen van aanvragers en doelen en werkwijze van het Fonds. Daarom hebben Gitta Luiten en George Lawson eind 2017 een evaluatie uitgevoerd. Daaruit blijkt dat het bieden van ruimte voor experiment nog steeds toegevoegde waarde heeft. Tegelijkertijd blijkt het gewenst de aanvraagprocedure eenvoudiger en laagdrempeliger te maken. Daarom vervangen we de huidige regeling vanaf 2019 door twee nieuwe subsidieregelingen voor cultuurmakers in Nederland.

Meemaakpodia

<i>Wat is het?</i>	Naast het online platform <i>Jij maakt het mee</i> investeren we als Fonds in initiatieven die cultuurmakers de mogelijkheid bieden zich te laten zien en zich met elkaar en met anderen in hun omgeving te verbinden.
<i>Ambitie 2020:</i>	Ten minste 100 amateurmakers, 100 vrijwilligers en 50 professionals hebben zich in gezamenlijkheid ontwikkeld. Ook hebben we ten minste 10 <i>MeeMaakPodia</i> ondersteuning geboden en zichtbaar gemaakt op landelijke schaal.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 stelde het Fonds de subsidieregeling voor <i>MeeMaakPodia</i> voor aanvragers open. Met de subsidie kunnen culturele instellingen samen met bewoners, verenigingen en initiatieven uit de buurt invulling geven aan hun theater, museum/presentatieinstelling, bibliotheek of andere professionele cultuurplek met fysieke podiumfunctie. Zo ontwikkelen ze zich tot een 'huis van de stad en haar bewoners'. De animo voor de regeling bleek groot. Vooral theaters toonden belangstelling. In 2018 kregen 14 instellingen subsidie. De Academie voor Cultuurmanagement biedt deze instellingen vanaf 2019 begeleiding. Zowel gezamenlijk als individueel.

Meemaakpodia - Het theater is van iedereen

'Hier kun je niet alleen fantastische kunst in huis halen, je moet ook een actieve relatie met je omgeving aangaan, een culturele community bouwen. Anders valt je kunst in het niets.' Ronald Venrooy, directeur cultureel centrum Corrosia Almere

In aanloop naar de nieuwe subsidieregeling voor Meemaakpodia interviewden we drie theaterdirecteuren over hoe zij hun theater ontwikkelen tot 'huis van de stad en haar bewoners'. Cultureel Centrum Corrosia was één van die podia. Met hulp van de subsidieregeling zetten zij nu de volgende stap. Met een nieuw tweedaagsfestival, georganiseerd door drie wijken, laat het theater nog meer inwoners een bijdrage leveren aan de programmaering van Corrosia.

[Lees het verhaal in ons online magazine](#)

Festivals en erfgoedmanifestaties

<i>Wat is het?</i>	Heel veel mensen zijn bezig met kunst en cultuur. Op heel veel verschillende manieren. Juist amateurkunstfestivals en erfgoedmanifestaties maken deze diversiteit goed zichtbaar en stellen mensen in staat om samen cultuur te maken en te vernieuwen. Met de meerjarige regeling <i>Talent en Festivals</i> ondersteunen we een aantal landelijke en regionale amateurkunstfestivals en erfgoedmanifestaties. Dat doen we met een subsidie voor vier jaar.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben ten minste 10 (inter)nationale festivals en manifestaties op het gebied van amateurkunst en erfgoed meerjarig ondersteund.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Van de 29 projecten die subsidie ontvingen, richten 13 zich op amateurkunstfestivals en erfgoedmanifestaties. Het gaat om uiteenlopende culturele activiteiten met een goede spreiding over het land. We noemen het internationale festival voor hiphop en urban dans The Notorious IBE in Heerlen en het geschiedenisevenement De Maand van de Geschiedenis. We houden goed contact met alle instellingen, onder andere via voortgangsgesprekken en gezamenlijke bijeenkomsten.

10 jaar FCP- Hoe gaat het nu met IBE?

‘Twintig jaar geleden was het wereldje rauwer en harder. Alles draaide om de breakdance battles. Nu proberen we elke stijl een podium te geven.’ - Tyrone van der Meer, dansfestival The Notorious IBE.

In 2018 bestond het Fonds 10 jaar. In dit jubileumjaar blikten we samen met instellingen terug en keken we vooruit. Dit leverde mooie verhalen op. Zoals het verhaal van het internationale festival voor hiphop en urban dans The Notorious IBE. Dit festival blijft zichzelf vernieuwen en elke editie spelen ze in op wat dan actueel en relevant is.

[Lees het volledige artikel in ons magazine](#)

Ontwikkelingen erfgoedparticipatie

<i>Wat is het?</i>	Met de cultuurbrieven van de minister van OCW <i>Cultuur in een Open Samenleving</i> en <i>Erfgoed Telt</i> is het Fonds in staat gesteld om extra aandacht te besteden aan erfgoedparticipatie. Belangrijk daarbij is ook het gebruik van digitaal erfgoed.
<i>Ambitie 2020:</i>	De deelname van publiek aan ambachten, volkscultuur en ander immaterieel erfgoed is vergroot.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 hebben we met verschillende organisaties gesproken over hoe we erfgoedparticipatie in Nederland kunnen bevorderen. We noemen het ministerie van OCW, het Mondriaan Fonds, het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, het kennisinstituut voor digitalisering in de cultuursector Digitaal Erfgoed Nederland

(DEN) en het Netwerk Digitaal Erfgoed (NDE). Met vrijwilligersorganisaties, gemeenten en andere betrokkenen hebben we verkend hoe we de actieve participatie van het publiek bij archeologie kunnen stimuleren. Mede op basis van deze gesprekken en verkenningen ontwikkelen wij subsidieregelingen voor immaterieel erfgoed, archeologieparticipatie en actief en creatief gebruik van digitaal erfgoed. Deze regelingen zullen we in 2019 voor aanvragers openstellen.

2.1.2 Ontwikkeling toptalent

Het Fonds voor Cultuurparticipatie zet in op meer en betere mogelijkheden voor jonge talentvolle cultuurmakers om zich te ontwikkelen. Binnen én buiten de reguliere infrastructuur. Ook bevorderen we uitwisseling en kennisdeling, in het bijzonder tussen instellingen voor talentontwikkeling en tussen het kunstvakonderwijs en de amateursector. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Talentontwikkeling

<i>Wat is het?</i>	Duizenden jongeren in Nederland dromen van een professionele loopbaan in de kunsten. Ze maken kennis met een bepaalde kunstdiscipline en ontwikkelen zich vervolgens naar een smalle top waar professionalisering van toptalent plaatsvindt. Soms biedt de reguliere infrastructuur voor talentontwikkeling onvoldoende groeimogelijkheden voor jong talent. Onder andere met de meerjarige regeling <i>Talent en Festivals</i> zetten we daarom in op het verbeteren van de mogelijkheden voor jonge talentvolle cultuurmakers om zich te ontwikkelen. Ook regelingen als <i>Talent in de regio</i> en <i>Urban Arts Talent</i> dragen bij aan dit doel.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben 10 tot 20 instellingen ondersteund die jonge cultuurmakers begeleiden op hun weg naar het kunstvakonderwijs of een professionele carrière in de creatieve sector.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Het geld van de meerjarige regeling <i>Talent en Festivals</i> (in totaal € 15 miljoen) is verdeeld onder 29 instellingen (zie hiervoor bij Festivals en erfgoedmanifestaties). Daarvan richten 16 instellingen zich op het ondersteunen van jonge talenten op weg naar kunstvakonderwijs of een professionele loopbaan in de kunsten. We houden goed contact met alle instellingen, onder andere via voortgangsgesprekken en gezamenlijke bijeenkomsten. Ook stelden we in 2018 een nieuwe regeling <i>Talent in de regio</i> open voor projecten die een impuls geven aan de regionale infrastructuur voor jong talent. Provincies konden (samen) een project voordragen. Zo hebben de Noordelijke provincies Groningen, Friesland en Drenthe gezamenlijk het popproject Up North voorgedragen. Zeeland kwam met een bovenlokaal samenwerkingsproject gericht op filmtalent. Ook de vier grote steden kregen eenmalig de mogelijkheid een project voor te dragen. Uiteindelijk hebben we 9 initiatieven kunnen ondersteunen. Provincies en deelnemende instellingen zijn erg enthousiast over de regeling waarmee we in 2019 en 2020 doorgaan. Aanvullend op onze ambities in het beleidsplan kregen we in 2018 de mogelijkheid extra ondersteuning te bieden aan talenten in de urban arts. Met de nieuwe subsidieregeling <i>Urban Arts Talent 2018-2020</i> richten we ons op de begeleiding van urban arts talenten door professionele coaches. De animo voor deze regeling is groot. In 2018 hebben 9 talenten subsidies gekregen. Over de andere aanvragen nemen we in 2019 een besluit. Bovendien volgt in 2019 een tweede aanvraagronde. Zo kunnen nog meer talenten van de regeling gebruik maken.

Urban arts talent: self taught en street smart

‘Je pad precies uitstippelen heeft weinig zin. In onze scene moet je continu vernieuwen, dus je kunt nooit ver vooruit kijken.’ - Lloyd Marengo

Met een aantal interviews stonden we stil bij mogelijkheden van onze nieuwe subsidieregeling *Urban Arts Talent 2018-2020*. Zo lieten we Junadry en Lloyd aan het woord. De één staat nog volop in de spotlights, de ander is een oudgediende die de ontwikkeling van de urban arts in Nederland beïnvloedde en eerdere deelnemers van ons talenttraject coachte. In het Rotterdamse Grounds praatten ze over hoe je als urban talent je weg vindt.

[Lees het interview in ons online magazine](#)

Verbinding in talentontwikkeling

<i>Wat is het?</i>	Voor de doorstroming van talent is het van belang dat het kunstvakonderwijs en de sector voor amateurkunst en cultuureducatie op de hoogte zijn van elkaars aanbod en elkaars mogelijkheden. Toch, zo blijkt uit onderzoek, is dat nog onvoldoende het geval. Daarom maakt het Fonds landelijke en regionale uitwisseling mogelijk. Daarbij richten we ons met name op de verbinding tussen de ondersteunde instellingen voor talentontwikkeling onderling en tussen de ondersteunde instellingen voor talentontwikkeling en het kunstvakonderwijs. Daarnaast faciliteren we uitwisseling tussen de rijkscultuurfondsen gericht op ondersteuning van de urban arts.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben bijeenkomsten georganiseerd voor de gehonoreerde instellingen voor talentontwikkeling, gericht op uitwisseling en kennisdeling tussen de sectoren cultuurparticipatie en kunstvakonderwijs en tussen de cultuurfondsen.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 hebben we op verschillende manieren uitwisseling en kennisdeling mogelijk gemaakt. Tijdens de bijeenkomsten in het kader van de regeling <i>Talent en Festivals</i> is de doorstroom van talent naar het kunstvakonderwijs een terugkerend thema. Ook de Agenda KUO NEXT 2016-2020 van het kunstvakonderwijs zelf, inspireert ons om werk te maken van het verbeteren van de doorstroom, bijvoorbeeld door het bieden van beurzen aan jonge talenten. Daarnaast gaan we de doorstroommogelijkheden naar kunstonderwijs op mbo- en hbo-niveau in kaart brengen. Ten slotte gaan we opnieuw jonge talenten volgen, zoals we dat in de periode 2013-2016 ook hebben gedaan.

2.1.3 Vergroten mogelijkheden om cultuur te maken

Het Fonds voor Cultuurparticipatie bevordert de cultuurdeelname van groepen die niet vanzelfsprekend in aanraking komen met cultuur. We denken hierbij aan onder meer kwetsbare ouderen, jongeren in armoede of andere groepen zoals vluchtelingen. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Age Friendly Cultural Cities

<i>Wat is het?</i>	Met het programma <i>Age Friendly Cultural Cities</i> moedigen we steden aan om actieve cultuurparticipatie voor ouderen te stimuleren. We werken samen met gemeenten en culturele instellingen aan het verduurzamen van actieve cultuurparticipatie door ouderen en het weghalen van schotten binnen het cultuur- en Wmo-beleid. De gemeente en culturele instelling doorlopen een tweejarig traject waar samenwerking tussen kunst, cultuur, zorg en welzijn en ondernemerschap centraal staan.
<i>Ambitie 2020:</i>	Er zijn 24 Age Friendly Cultural Cities gerealiseerd.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2017 zijn vijf steden begonnen: Groningen (stad en provincie), Utrecht, Deventer, Doetinchem en Emmen. Emmen kwam als winnaar uit de bus als meest Age Friendly Cultural City van deze lichting. Tijdens de slotmanifestatie in Zwolle kreeg de stad de BNG Bank Lang Leve Kunstprijs uitgereikt door juryvoorzitter Hedy d'Ancona. Ook de pilotsteden uit 2016 (Amsterdam, Leeuwarden, Maastricht, Eindhoven en Den Bosch) waren hierbij aanwezig. Zij hebben hun programma inmiddels afgerond, maar zetten de activiteiten op dit terrein voort. Tijdens terugkomdagen delen zij kennis en ervaringen met het Fonds. De lichting van 2018 (Alkmaar, Haarlem, Amersfoort, Middelburg, Helmond en Den Bosch) is inmiddels volop aan de slag. De volgende lichting steden (Roermond, Houten, Edam-Volendam, Arnhem, Lelystad, Oldenzaal en Dronten) staat klaar om vanaf 2019 aan het programma deel te nemen. Hiermee realiseren we onze ambitie voor 2020.

Inventarisatie en start publiek-private samenwerkingsprogramma's

<i>Wat is het?</i>	Om de cultuurdeelname van ouderen te vergroten, hebben we de afgelopen periode intensief samengewerkt met particuliere fondsen. In de komende periode gaan we met het LKCA, gemeenten en provincies, andere fondsen en culturele en maatschappelijke organisaties onderzoeken hoe we een vergelijkbare samenwerking tot stand kunnen brengen om andere kwetsbare doelgroepen mogelijkheden te bieden om cultuur te maken. Daarbij denken we aan vluchtelingen, mensen met een beperking en groepen die in armoede leven.
<i>Ambitie 2020:</i>	Onderzoek heeft geleid tot voorstellen voor nieuwe programma's die cultuurparticipatie voor kwetsbare groepen mogelijk maken.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 hebben we verschillende projecten ondersteund die specifiek gericht zijn op cultuurdeelname door kwetsbare groepen. Voorbeeld is het project My Breath My Music gericht op muziekparticipatie door mensen met een spierziekte. Samen met Stichting Gilat en het LKCA organiseerden we in het kinderziekenhuis van het AMC een expertmeeting over de mogelijkheden van zieke kinderen om aan culturele activiteiten mee te doen. De komende jaren willen we mogelijkheden om cultuur te maken voor deze doelgroep vergroten.

Bijdrage Jeugdfonds Sport & Cultuur

<i>Wat is het?</i>	Het <i>Jeugdfonds Sport & Cultuur</i> draagt door zijn activiteiten bij aan de culturele ontwikkeling van kinderen en jongeren in de leeftijd van 4 tot 18 jaar. Het gaat specifiek om de groep die om financiële redenen niet aan actieve kunstbeoefening kan doen. Door financiële drempels weg te nemen, stelt het fonds hen alsnog in staat in hun vrije tijd mee te doen aan sport en culturele activiteiten en hun talent te ontwikkelen. We dragen financieel aan het werk van dit fonds bij.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben het Jeugdfonds Sport & Cultuur in staat gesteld een landelijk dekkend netwerk van Jeugdfondsen op te bouwen. De ambitie is om eind 2020 40.000 kinderen te bereiken. Tegen die tijd zouden minimaal 350 gemeenten moeten samenwerken met het fonds.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In deze beleidsperiode 2017-2020 ondersteunen we het Jeugdfonds Sport & Cultuur met een (afbouwende) bijdrage van € 450.000. Daarnaast hebben we een extra subsidie verleend aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur om op de Johan Cruijff Courts tot een kruisbestuiving te komen tussen sport en cultuur.

2.2 De aanvragen in één oogopslag

Subsidieregeling	Ontvangen aanvragen	Honoreringen	Aangevraagd bedrag	Toegekend bedrag
Jij Maakt het mee*	258	83	€ 2.873.105	€ 952.206
Talent in de Regio	10	9	€ 650.000	€ 650.000
Meemaakpodia*	58	14	€ 4.454.202	€ 1.235.671
Urban Arts Talent 2018-2020*	38	9	€ 880.088	€ 224.200
Age Friendly Cultural Cities **	12	12	€ 520.000	€ 480.000
Publiek-private samenwerking	2	2	€ 100.000	€ 100.000
Totaal Cultuurparticipatie	378	129	€ 9.427.395	€ 3.592.077

Bovenstaande cijfers hebben betrekking op het kalenderjaar 2018. Het is mogelijk dat een aanvraag in een ander kalenderjaar wordt gehonoreerd dan aangevraagd. Dit verklaart eventuele verschillen.

* Met name voor Jij maakt het mee, Meemaakpodia en Urban Arts Talent zijn aan het einde van jaar veel aanvragen binnengekomen. Het besluit op een groot deel van deze aanvragen wordt pas in 2019 genomen.

** Ook enkele aanvragers voor Age Friendly Cultural Cities ontvangen hun beschikking begin 2019.

3 Cultuur maakt iedereen zichtbaar

Het Fonds ondersteunt veel mooie culturele initiatieven. In het programma Cultuur maakt iedereen zichtbaar geven we die een podium. Op nationale en internationale schaal maken we de kracht van cultuur zichtbaar in persoonlijke verhalen. Zo draagt het Fonds bij aan het vergroten van de maatschappelijke waardering en het draagvlak voor cultuureducatie en cultuurparticipatie. Waarom verhalen? Verhalen zijn herkenbaar en spreken tot de verbeelding. Een krachtige manier om een boodschap over te brengen.

In 2018 bestond het Fonds voor Cultuurparticipatie 10 jaar. Dit jubileum hebben we aangegrepen om nog meer verhalen uit de sector te delen. Met de iktoon-campagne hebben we de amateurkunst in Nederland ondersteund. Ook hebben we in 2018 veel gedaan om de internationale verbinding tussen instellingen, projecten en makers te verstevigen en internationale uitwisseling mogelijk te maken.

3.1 Wat we hebben bereikt in 2018

In het beleidsplan 2017 – 2020 onderscheiden we binnen dit programma twee doelen:

1. het vergroten van waardering voor cultuur maken en
2. het versterken van de internationale positie van cultuurmakers.

Hierna geven we per doel aan wat we beogen, wat de ambitie voor 2020 is (zoveel mogelijk uitgedrukt in kwantitatieve en kwalitatieve doelen) én wat we daarvan in 2018 hebben bereikt.

3.1.1 Vergroten van waardering voor cultuur maken

Het Fonds voor Cultuurparticipatie maakt cultuur zichtbaar. Bijvoorbeeld door het delen van persoonlijke verhalen. Maar ook door het bevorderen van onderlinge inspiratie en kennisuitwisseling in de sector. Zo dragen we bij aan waardering van en draagvlak voor kunst en cultuur. Dit hebben we in 2018 bereikt:

Verhalenplatform

<i>Wat is het?</i>	Uit evaluaties uit de afgelopen periode blijkt dat cultuurmakers behoefte hebben aan een landelijke uitwisseling van inspirerende voorbeelden. Het zichtbaar maken van cultuur stimuleert verbindingen. Tussen cultuurmakers en beleidsmakers. Tussen culturele instellingen en onderwijs. Tussen mensen onderling. In ons online magazine delen we persoonlijke verhalen van makers én doeners over wat cultuur met hen doet. Het magazine is een 'crowdsourced' platform waarop ieders verhaal over de kracht van cultuur maken een plek krijgt.
<i>Ambitie 2020:</i>	Ons online magazine is een echt 'crowdsourced' verhalenplatform.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Ons tienjarig jubileum in 2018 was de kapstok voor een nieuwe serie in ons online magazine. Met 10 instellingen die we de afgelopen jaren hebben ondersteund, blikten we terug én keken we vooruit. Ook introduceerden we de 'cultuurestafette'. Cultuurmakers delen hun verhaal om vervolgens het stokje aan iemand anders door te geven. Het bereik van het online magazine groeide dit jaar van 21.000 bezoeken naar 26.000 bezoeken per jaar.

Maak het mee prijzen: Gouden C en BNG Lang Leve Kunst prijs

<i>Wat is het?</i>	Ook in deze beleidsperiode gaat het Fonds door met het uitreiken van de <i>Gouden C</i> . Deze prijs is bestemd voor het project dat iedereen moet meemaken. Samen met het BNG Cultuurfonds reiken we jaarlijks de <i>Lang Leve Kunst prijs</i> uit aan een stad die zich inzet voor het vergroten van de cultuurdeelname door ouderen.
<i>Ambitie 2020:</i>	Jaarlijks hebben we twee prijzen uitgereikt die aandacht in landelijke media hebben gekregen.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Met het uitreiken van verschillende prijzen zetten we ook in 2018 de spotlights op cultuurparticipatie. Tijdens ons jubileumevent op 3 juli reikten we de <i>Gouden C</i> uit aan Vocal Statements van Stichting Operamakers. Ook riepen we de 12 winnaars van onze eenmalige provinciale prijs de <i>Gouden Caleidoscoop</i> op het podium. Iedereen die we de afgelopen 10 jaar hebben ondersteund, vroegen we om een project in hun buurt te nomineren voor deze provinciale prijs. De gemeente Emmen won als de meest Age Friendly Cultural City de <i>BNG Bank Lang Leve Kunstprijs 2018</i> . Alle drie de prijzen leverde mooie media-aandacht op.

Emmen wint BNG Bank Lang Leve Kunstprijs 2018

‘De programma’s waren stuk voor stuk de moeite waard. Overal spatte het plezier ervan af. Het belangrijkste is dat we niet op de hurken bij ouderen gaan zitten, maar dat we ze serieus nemen. Dat hun talenten worden ontdekt of herontdekt.’ - Hedy d’Ancona, juryvoorzitter BNG Bank Lang Leve Kunstprijs

De gemeente Emmen is op de slotmanifestatie van het programma Age Friendly Cultural Cities winnaar geworden van de BNG Bank Lang Leve Kunstprijs 2018. Daarmee is de Drentse gemeente de opvolger van Amsterdam die de prijs in 2016 won. Juryvoorzitter Hedy d’Ancona loofde de ontschotting bij de gemeente en de samenwerking met zorginstellingen en culturele partijen. Aan de prijs is een geldbedrag verbonden van € 20.000,-.

[Lees een verslag van de slotmanifestatie in ons magazine](#)

Platform Promotie Cultuurparticipatie

<i>Wat is het?</i>	Wij zijn actieve partner van het Platform Promotie Cultuurparticipatie, een initiatief van het LKCA. Om amateurkunstenaars de mogelijkheid te bieden om hun activiteiten zichtbaar te maken, ontwikkelt het platform de campagne 'iktoon – kunst van iedereen'. Met onze inzet voor collectieve promotie geven we ook invulling aan de eerdere aanbeveling van de visitatiecommissie om het belang van ons werkterrein uit te dragen aan een breed publiek.
<i>Ambitie 2020:</i>	Projecten uit de subsidieregelingen hebben een actieve rol gehad in diverse programmatische campagnes.
<i>Bereikt in 2018:</i>	Zo'n 78.000 kunstenaars toonden tijdens de iktoon-maand in juni hun talenten. Op meer dan duizend locaties in circa 130 gemeenten vonden voorstellingen, workshops, exposities, shows, kunstmarkten, openbare repetities en open dagen plaats. Bij de derde editie van deze campagne lag het accent op activiteiten in de regio. Ook de publiciteit richtte zich op lokale en regionale media. En met succes. Nog nooit was er zoveel media-aandacht voor iktoon.

3.1.2 Versterken van de internationale positie van cultuurmakers

Het Fonds voor Cultuurparticipatie zet bijzondere initiatieven op het gebied van cultuureducatie en cultuurparticipatie internationaal op de kaart. En we bieden ze de kans zich verder te ontwikkelen in (met name) Europees verband. In 2018 hebben we het volgende bereikt:

Subsidieregeling voor netwerkvorming en projecten

<i>Wat is het?</i>	Met het verlenen van subsidies vergroten we het internationaal netwerk van cultuurmakers en faciliteren we grensoverschrijdende projecten. Dat doen we in samenwerking met bestaande partners, zoals het Duitse Fonds Soziokultur.
<i>Ambitie 2020:</i>	We hebben minimaal 50 Nederlandse instellingen aan een internationale partner kunnen verbinden. Ook hebben we een nieuwe subsidieregeling met een partner uit een van de buurlanden gerealiseerd.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In het programma <i>Jonge Kunst</i> werken we samen met het Duitse Fonds Soziokultur. Er is subsidie beschikbaar voor Nederlandse en Duitse culturele instellingen die samen een vernieuwend project ontwikkelen dat als voorbeeld dient voor anderen. Eerder ging het om projecten voor, door en met jongeren. Gelet op de belangstelling voor de regeling, staat de regeling inmiddels ook open voor andere doelgroepen. Vanuit dit programma hebben we in 2018 tien projecten ondersteund. In januari 2019 start de nieuwe subsidieronde. Ter voorbereiding hierop hebben we in oktober een driedaagse Meet & Match bijeenkomst in Rotterdam georganiseerd. Daar konden Duitse en Nederlandse instellingen elkaar ontmoeten en leren van voorgaande projecten en ervaringen. Net als in de voorgaande jaren ontving het EU-jeugdorkest ook in 2018 een bijdrage van het Fonds. Vlak voor de zomer van 2018 hebben we rondetafelgesprekken georganiseerd met het veld over mogelijkheden voor internationale samenwerking op de thema's uit ons beleidsplan (urban arts, community arts, jeugddans en -theater en ouderenparticipatie). Daaruit blijkt dat instellingen behoeften hebben aan subsidie voor het verkennen van de mogelijkheden voor samenwerking. Daarnaast willen ze graag subsidie voor het samen met de doelgroep opzetten van de projecten zelf. Een nieuwe subsidieregeling die we in 2019 voor aanvragers openstellen, voorziet in deze behoefte. Ook de toegekende HGIS-middelen en de extra middelen voor internationale profilering op het gebied van talentontwikkeling en vernieuwing nemen we in deze nieuwe regeling mee.

Theatermaken door elkaars ogen bij uitwisseling tussen Duitsland en Nederland

***'In mijn normale leven zou ik sommige van deze mensen nooit hebben ontmoet, nu hoorde ik hun verhalen en ging ik alles vanuit verschillende perspectieven zien.'* - Evy, met 14 jaar de jongste deelnemer aan de uitwisseling tussen Duitsland en Nederland.**

Van keizer tot asielzoeker – een oorlog heeft onverwachte gevolgen. Wat doe je als die asielzoeker bij jou op de deur klopt, terwijl je had besloten je niet in die oorlog te mengen? Deze vraag heeft Koningin Wilhelmina zich aan het eind van de Eerste Wereldoorlog moeten stellen toen de Duitse keizer Wilhelm II na de Duitse nederlaag zijn toevlucht zocht in Nederland. Haar dilemma was het prikkelende uitgangspunt voor het project Wilhelm*ina, een samenwerking van jonge amateurtoneelspelers uit Duitsland en Nederland.

De jonge amateurtoneelspelers konden zich goed inleven in Wilhelmina's dilemma. Ze zagen de parallellen met hun eigen levens, of die van mensen van hun generatie. Onder de jongeren waren twee vluchtelingen, maar ook jongeren die zich op school vaak ongewenst of een buitenstaander voelen. 'Iedereen verdient een tweede kans,' zegt Fin resoluut, dus ook de keizer van het land dat de oorlog was begonnen. 'En ze waren familie van elkaar,' voegt Kerstin daaraan toe. 'Maar ik kan wel begrijpen dat Wilhelmina nooit bij hem op bezoek ging.'

[Lees het verhaal in ons online magazine](#)

Vergroten expertise

<i>Wat is het?</i>	We starten activiteiten om (internationale) expertise op het gebied van cultuuronderwijs en cultuurparticipatie te vergroten en om kennis hierover uit te wisselen. We willen onze Nederlandse kijk op cultuureducatie in het onderwijs ook internationaal zichtbaar maken. Daarom werken we samen met het LKCA aan een vervolg op de conferentie Quality Now uit 2014. Tijdens deze conferentie zetten we onze projecten in de spotlights.
<i>Ambitie 2020:</i>	Er zijn minimaal 5 instellingen ondersteund bij het uitbouwen van een Europese samenwerking en het indienen van een EU-subsidieaanvraag. Ook hebben we een vervolg op de conferentie Quality Now uit 2014 gerealiseerd. Daarin is de stand van zaken op het gebied van cultuureducatie zichtbaar gemaakt.
<i>Bereikt in 2018:</i>	In 2018 hebben we via de <i>European Cultural Foundation</i> twee Tandem-projecten ondersteund. Op die manier hebben we internationale uitwisseling mogelijk gemaakt tussen Nederland en Frankrijk en Nederland en Servië. Verschillende disciplines zijn bij elkaar gebracht en methodieken uitgewisseld. In oktober organiseerden we samen met het ministerie van OCW en het LKCA de Europese conferentie <i>Sharing Arts & Heritage</i> over cultuureducatie en cultuurparticipatie. De conferentie vond plaats in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad van Europa.

3.2 De aanvragen in één oogopslag

Subsidie(regeling)	Ontvangen Aanvragen	Honoreringen	Aangevraagd bedrag	Toegekend bedrag
Samenwerking Nederland-Duitsland / Jonge Kunst	17	10	€ 179.419	€ 99.675
Vergroten expertise	1	1	€ 50.000	€ 50.000
Promotie- en Campagnes cultuur zichtbaar maken	1	1	€ 70.000	€ 70.000
EU-Jeugdorkest	1	1	€ 18.500	€ 18.500
Totaal	20	13	€ 317.919	€ 238.175

4 Overige activiteiten

Incidentele subsidies

Ook in 2018 ondersteunden we verschillende projecten met incidentele subsidies. Zo kreeg ZIMIHC een subsidie voor het organiseren van de Europese Brassband Kampioenschappen (EBBC) en de Europese Jeugd Brassband kampioenschappen (EYBB). Daarmee hebben we bijgedragen aan talentontwikkeling, internationale uitwisseling en verbinding. Ook het Korennetwerk Nederland ontving een subsidie. Een volledig overzicht is te vinden in bijlage 3.

	Ontvangen aanvragen	Honoreringen	Aangevraagd bedrag	Toegekend bedrag
Incidentele subsidies	9	8	€ 531.500	€ 519.000

Matchmakers

In 2018 hebben we op Eurosonic/Noorderslag het netwerk van zogenoemde 'matchmakers' gelanceerd. Bij de inzet van deze matchmakers werken we samen met het Fonds Podiumkunsten en het VSBfonds. In acht steden - Groningen, Arnhem, Heerlen, Utrecht, Den Haag, Almere, Tilburg en Eindhoven – zijn zij aan de slag gegaan. Als een soort verbindingsofficier brengen zij de wereld van de urban scene en de wereld van de fondsen dicht bij elkaar. Ze komen regelmatig samen om kennis en ervaringen met elkaar en de fondsen te delen. Het netwerk is een succes. Reden om het in 2019 uit te breiden met acht nieuwe steden.

Impuls voor cultuur en erfgoed

De minister van OCW heeft in 2018 twee cultuurbrieven aangeboden aan de Tweede Kamer. Het gaat om *Cultuur in een Open Samenleving* en *Erfgoed Telt*. Daarin benadrukt zij de waarde van cultuur en erfgoed en geeft aan extra te willen investeren in talentontwikkeling en vernieuwing én in de toegankelijkheid en beleving van erfgoed. Met dit extra geld kunnen wij een extra impuls geven aan talentontwikkeling en urban arts. Ook zijn we daarmee in staat om nieuwe subsidieregelingen te ontwikkelen voor immaterieel erfgoed, archeologieparticipatie, ondersteuning van erfgoedvrijwilligers, participatie op digitaal erfgoed en erfgoededucatie. Daarbij stemmen we af met het Fonds Podiumkunsten, het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaanfonds.

Vervolg Cultuureducatie met Kwaliteit

Daarnaast heeft de minister aangegeven door te willen gaan met *Cultuureducatie met Kwaliteit*. Met de partners van dit programma - OCW, LKCA, penvoerders en lokale overheden – overleggen we hoe dit vervolg eruit gaat zien.

Matchingsregeling cultuurparticipatie

Op Prinsjesdag is de Rijksbegroting 2019 van OCW gepresenteerd. Daarin staat dat het kabinet zich wil inzetten voor de verbreding en toegankelijkheid van cultuur. Daarbij is de voorgenomen *matchingsregeling cultuurparticipatie* een belangrijk instrument. We geven hier samen met het ministerie van OCW en de lokale partners invulling aan.

10 jaar Fonds voor Cultuurparticipatie!

In 2008 startte het Fonds voor Cultuurparticipatie zijn werkzaamheden. In 2018 hebben we op verschillende manieren bij dit jubileum stilgestaan. Zo organiseerden we in juli een jubileumevent waarop we de *Gouden C* en de *Gouden Caleidoscoop* hebben uitgereikt. In ons online magazine publiceerden we verhalen over initiatieven die we de afgelopen 10 jaar hebben ondersteund. De viering van het jubileum was een mooie aanleiding om nog eens te laten zien wat we doen en bereiken. En om onze positie als het Fonds voor heel Nederland te verstevigen.

5 Financiën

Financiële positie

Deze paragraaf geeft op hoofdlijnen inzicht in het exploitatieresultaat en de financiële positie in 2018. Een nadere uitwerking hiervan staat beschreven in de jaarrekening 2018. In de jaarrekening is een vergelijking opgenomen gebaseerd op de goedgekeurde begroting 2017-2020. De grootste verschillen ten opzichte van de realisatie worden hieronder toegelicht.

Risicomanagement

De in 2016 vastgestelde risicomatrix met daarbij horende beheersmaatregelen vormt de basis voor de bewaking van de financiële positie, risico's, werking en voortgang van de implementatie van beheersmaatregelen. Daar waar nodig worden verbetervoorstellen gedaan en afspraken gemaakt voor het implementeren van nieuwe beheersmaatregelen. In 2018 zijn twee voortgangsrapportages opgesteld die hebben geresulteerd in kleine aanpassingen in de risicomatrix.

Het belangrijkste strategische risico voor het Fonds is de continuïteit in de financiering door het ministerie van OCW als subsidiegever. Door het ontvangen van de subsidiebeschikking voor 2017-2020 is de continuïteit op dit moment voldoende gewaarborgd. Operationeel zien wij als grootste risico het ontvangen van een gegrond bezwaar als het subsidieplafond van een regeling is bereikt.

De werkwijze waarbij de hoogte van de algemene reserve door OCW wordt getoetst aan nader te bepalen signaleringsgrenzen wordt toegepast vanaf de beleidsperiode 2017-2020.

Voor het bepalen van de gewenste hoogte van de algemene reserve is een intern berekeningskader opgesteld op basis van de reguliere bedrijfsrisico's van het Fonds. Dit zijn onvoorziene extra apparaatskosten, kosten voor alsnog te verlenen subsidies als gevolg van bezwaarschriften, frictievergoedingen bij meerjarige subsidies, oninbare subsidievorderingen en afwaardering van activa.

De uitkomst van de beschreven berekeningswijze is een gewenste algemene reserve van 3,4% van de gemiddelde jaaromzet. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2018 € 802.056 en bedraagt daarmee 2,6% van de gemiddelde jaaromzet voor 2018 (€ 30.999.896). Dit valt binnen de gestelde signaleringsgrenzen.

Financieel kader

FINANCIEEL KADER 2018	Realisatie	Begroting	Verschil
Apparaatskosten			
Personeelslasten	€ 2.178.723	€ 2.544.000	€ 365.277
Materiele lasten	€ 598.231	€ 593.150	-€ 5.081
Totaal	€ 2.776.954	€ 3.137.150	€ 360.196
Activiteitenlasten			
Programma's en projecten	€ 7.982.887	€ 6.000.759	-€ 1.982.128
Verleende subsidies	€ 7.658.320	€ 7.686.336	€ 28.016
Overige activiteitenlasten	€ 713.938	€ 1.084.163	€ 370.225
Totaal	€ 16.355.145	€ 14.771.258	-€ 1.583.887

Apparaatskosten

Het percentage apparaatskosten in 2018 is 14,8%. Dit percentage was in 2017 3,5%. Dit percentage is gerelateerd aan het totaal van de subsidiebaton van OCW, wat direct het verschil tussen de jaren verklaart. In 2017 waren de baton aanzienlijk hoger vanwege de meerjarige subsidies die zijn beschikt voor de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (€ 40 miljoen) en Talent en Festivals (€ 15 miljoen). Het bedrag van aangegane verplichtingen is daardoor in de periode 2018-2020 aanzienlijk lager en het percentage beheerlasten navenant hoger. In de beleidsperiode 2017-2020 sturen we op een gemiddeld percentage apparaatskosten dat binnen de door OCW toegestane norm van 11,09% blijft.

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (semi)publieke sector

De enige leidinggevende topfunctionaris die aan de regels van de WNT moet voldoen in 2018 is de directeur-bestuurder van het Fonds. Daarnaast ontvangen de leden van de Raad van Toezicht een vergoeding per vergadering. Zij vallen onder de WNT-normering voor toezichthoudende topfunctionarissen.

De leidinggevende topfunctionaris verdient niet meer dan de voor hem gestelde WNT-norm. In de jaarrekening wordt openbaar gemaakt wat de functionaris in 2018 heeft verdiend, dit betreft zowel de vaste als de variabele beloning.

Activiteitenlasten

In 2018 bedragen de totale activiteitenlasten € 16,4 miljoen en zijn daarmee ca € 1,6 miljoen hoger dan begroot. Deze overschrijding is een saldo van subsidies die niet waren voorzien bij de begroting en herziene planning in de uitvoering van subsidies. De belangrijkste verschillen worden hieronder toegelicht.

Het budget van de matchingsregeling CMK van € 0,8 miljoen dat begroot was voor 2018 verschuift naar 2019.

De regeling Impuls Muziekonderwijs heeft een aanvulling van € 5 miljoen gekregen voor de 3^e en laatste ronde van deze regeling. Dit is volledig besteed.

Daarentegen is het budget voor Impuls muziekonderwijs – PABO's nog niet uitgeput omdat een klein deel van de PABO's niet heeft aangevraagd. Er heeft overleg met OCW plaatsgevonden over de besteding van de resterende € 1,1 miljoen in 2019 en 2020.

De realisatie bij de VMBO regeling is € 0,9 miljoen lager dan begroot. Dit schuift door naar 2019.

Er is minder gehonoreerd bij zowel Cultuuronderwijs Mediakunst als Erfgoededucatie. Het restant schuift ook hier door naar 2019, totaal € 0,7 miljoen.

Bij de regeling Age Friendly Cultural Cities zijn reeds 5 steden meer gehonoreerd dan gepland. Hiervoor is budget gebruikt dat voor 2019 gepland stond, € 0,2 miljoen.

Resultaatbestemming

Bestemming resultaat	2018
Bestemmingsfonds OCW	
Rentebaten/-lasten	0
Lager vastgestelde subsidies	€ 203.712
Bestemmingsreserves	
Onttrekking t.g.v. Urban Arts	-€ 224.200
Onttrekking t.g.v. Intensivering impuls muziekonderwijs	-€ 390.000
	-€ 410.488

Bovenstaande tabel geeft de resultaatbestemming weer. Voor het verdere verloop van de reserves verwijzen wij naar de jaarrekening 2018.

Bestemmingsfonds OCW

De rente, opbrengsten uit lager vastgestelde subsidies en het exploitatieresultaat (na afloop van de beleidsperiode) worden toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW.

6 Communicatie

Versterken profilering

Ook in 2018 hebben we op allerlei manieren van ons laten horen. Onze strategische communicatiedoelen waren daarbij onze bakens onderweg. Ons jubileumjaar grepen we aan om ons als Fonds te profileren. Om onze sterke punten te laten zien, zoals het werken met en voor de regio en onze inclusieve benadering. De uitreiking van 12 caleidoscopen in 12 provincies leverden ons in dit verband veel zichtbaarheid in de regionale media op. Ook hebben we onze huisstijl een opfrisbeurt gegeven.

Vergroten klanttevredenheid

In 2018 hebben we klanten en stakeholders gevraagd hoe tevreden ze zijn over het Fonds. Ook onze reputatie is in dit onderzoek meegenomen. Het oordeel: we zijn een relevant, dynamisch en professioneel fonds met deskundige en klantvriendelijke medewerkers. Ook de tevredenheid onder aanvragers is groot. Uit het onderzoek blijkt verder dat we de afgelopen vier jaar de nodige stappen hebben gezet en onszelf op een groot aantal punten hebben verbeterd. Klaar zijn we natuurlijk nog lang niet. Door ons contact met stakeholders en aanvragers verder te verbeteren, kunnen we bijvoorbeeld nog beter aansluiten bij de (regionale) praktijk. Bovendien draagt dit contact bij aan de transparantie, helderheid en zichtbaarheid van onze dienstverlening en daarmee aan de reputatie van het Fonds als geheel.

Nieuwe website

Onze website is aan vernieuwing toe. In 2018 zijn we met de voorbereidingen daarvoor begonnen. Na een aanbestedingstraject kwam digitaal bureau Vruchtvlees uit de bus als onze partner voor het ontwikkelen van onze nieuwe website in 2019. De nieuwe website moet aanvragers betere mogelijkheden bieden om een succesvolle aanvraag te doen en draagt zo bij aan een nog hogere klanttevredenheid.

Vergroten interne verbondenheid

Samen maken we het Fonds! Dat betekent dat medewerkers zich verbonden moeten voelen, met de organisatie en met elkaar. Interne communicatie is daarbij van groot belang. In 2018 kreeg ons maandelijkse FCP-overleg voor alle medewerkers stevig vorm. Ook zijn we in 2018 doorgegaan met de tweewekelijkse Coffee & Tea voor korte mededelingen.

Ons bereik in 2018

Website	102.000 Bezoeken
Magazine	26.000 bezoeken
Facebook	> 3600 volgers
Twitter	>10.500 volgers
Engagement rate twitter	gemiddeld 1%
<i>Het aantal interacties (clicks, retweets, follows, likes en replies) gedeeld door het totaal aantal weergaven.</i>	
Aantal verschenen free publicity artikelen over het Fonds (volgens monitoring mediaweb)	814
Mediawaarde van deze artikelen (volgens monitoring mediaweb)	€ 474.177

Vergelijking 2017

Op vrijwel alle fronten is ons bereik gestegen. Met name het bezoek aan de website (+ 13%) en het magazine is gegroeid (+ 24%). Het aantal artikelen dat over ons is verschenen in de media is ook gestegen. De totale mediawaarde is echter licht gedaald. Dit is te verklaren door het grote aandeel lokale en regionale mediaberichten waarvoor een lagere mediawaarde wordt gehanteerd.

7 Het Fonds

Organisatie

In 2018 hebben we de eerder ingezette versterking van de organisatie verder vormgegeven. De rollen, verantwoordelijkheden en aansturing zijn vanaf 2016 ondergebracht in een nieuwe organisatiestructuur met een MT en clusters. Door dit nieuwe organisatiemodel én door actief te sturen op kennisdeling en samenwerking zijn de interne processen verhelderd en versterkt.

Dit jaar is gestart met een nieuwe systeem van resultaat- en ontwikkelgesprekken (r&o gesprekken), gebaseerd op ons nieuwe competentiehandboek dat we met elkaar hebben gemaakt. Vanaf 2019 gaan we bovendien werken met een jaarlijks scholings- en ontwikkelingsplan. Dit plan komt mede op basis van deze r&o gesprekken tot stand.

In samenwerking met de nieuwe arbodienst is in 2018 meer aandacht besteed aan verzuimbegeleiding. Zo willen we frequent en langdurig ziekteverzuim zo veel mogelijk voorkomen. In 2018 was het gemiddelde verzuim 6,9%. Dit is fors lager dan in 2017 (10%). Hierbij merken we op dat in een kleine organisatie langdurig verzuim snel zorgt voor een forste stijging in het gemiddelde verzuimpercentage. In 2019 blijven we aandacht hebben voor voorkomen en begeleiden van (langdurig) verzuim.

Ook zijn we in 2018 gestart met het ontwikkelen van een systematiek voor het monitoren en evalueren van onze regelingen op basis van het model van Theory of Change. Dit doen we in samenwerking met de Kwinkgroep. Doel is om goed zicht te krijgen op het verloop en het resultaat van onze activiteiten en de maatschappelijke impact die we daarmee hebben. Zowel op het niveau van regelingen, programma's als op het niveau van het Fonds als geheel. In 2019 zullen we deze systematiek verder invoeren.

Visitatie

In oktober 2018 kreeg het Fonds bezoek van de visitatiecommissie. Dit bezoek is voorbereid aan de hand van een zelfevaluatie. Die is onder andere gebaseerd op de uitkomsten van het klanttevredenheidsonderzoek en een stakeholdersanalyse aan de hand van interviews. Uit beide onderzoeken komt een positief beeld over het functioneren van het fonds. De visitatiecommissie bevestigt dit beeld en daar zijn we blij mee. Complimenten kregen we voor onze inspanningen op effectmeting. Wel heeft

de commissie nog een aantal aanbevelingen. Zo vindt zij het onderscheid tussen de programma's voor educatie en participatie niet altijd even helder. Ook beveelt de commissie aan om de adviseurs van het Fonds meer te betrekken bij uitkomsten van evaluaties. Deze punten pakken we in de aanloop naar de nieuwe beleidsperiode op.

STAKEHOLDERS & AANVRAGERS AAN HET WOORD

RELATIE

De tevredenheid onder aanvragers over de dienstverlening is hoog:

83% is (zeer) tevreden.

Aanvragers voor de impuls muziekonderwijs zijn het meest tevreden:

89% is (zeer) tevreden.

Het Fonds toont betrokkenheid, is bevlogen en geïnteresseerd in zijn stakeholders.

Verbeterpunt: **het overleg met de regio's uitbreiden.**

BEELDVORMING

Stakeholders vinden het Fonds:

Betrokken, dynamisch, stimulerend en toegankelijk

Verbeterpunt:

Het Fonds kan nog helderder uitdragen wat de koers is en waar het prioriteit aan geeft.

Aanvragers vinden het Fonds:

Deskundig, relevant, professioneel, toegankelijk, stimulerend.

COMMUNICATIE

78% van de aanvragers is (zeer) tevreden over de communicatie van het Fonds. Medewerkers zijn vriendelijk en behulpzaam.

79% is (zeer) tevreden over de website.

Stakeholders vinden de uitstraling van de communicatie **jong, fris, actief/dynamisch en vrolijk.**

PRESTATIE

76% is (zeer) tevreden over de aanvraagprocedure

Het meest tevreden zijn aanvragers over de snelheid van de afhandeling

Aandachtspunt volgens stakeholders:

De procedures en randvoorwaarden die het Fonds stelt, kunnen een drempel vormen voor onervaren aanvragers.

Het signaleren van trends en ontwikkelingen doet het Fonds goed volgens de stakeholders.

Verbeterpunt: Pak de rol als verbinder nog nadrukkelijker in het onderwijsveld!

Resultaten uit online enquête en interviews uitgevoerd door Blauw Research (2018)

Volledig rapport: www.cultuurparticipatie.nl

blauw

Vorbereiding beleidsplan 2021-2024

In het najaar zijn we gestart met de voorbereiding van het beleidsplan 2021-2024. We hebben interne sessies georganiseerd en gesproken met het LKCA, Cultuurconnectie, gemeenten, provincies en collega-fondsen. In november organiseerden we in het Werkwarenhuis in Den Bosch twee sessies met denkers en doeners uit het veld van cultuurparticipatie en cultuureducatie en een aantal door hen gekozen introducés. De bijeenkomst heeft veel waardevolle input opgeleverd. Alle informatie gaan we de komende maanden vertalen naar bouwstenen voor ons beleidsplan. Uiteraard nemen we daarbij ook de uitkomsten mee van evaluaties van onze lopende regelingen, het klanttevredenheidsonderzoek, de stakeholdersanalyse en de visitatie. We vinden het bovendien van belang dat ook jongeren meedenken over het nieuwe beleidsplan. Daarom gaan we in 2019 een samenwerking met Kidsmindz aan.

Bekijk hier het videoverslag van de bijeenkomst in Den Bosch:

Toekomstlabs 2021-2024

Culturele Diversiteit

Het Fonds onderschrijft de Code Culturele Diversiteit. En we ondernemen actie! Zo hebben we door gerichte werving en selectie de diversiteit van ons personeelsbestand kunnen vergroten. Samen met de andere fondsen deden we in augustus 2018 in de NRC een oproep om te komen tot meer inclusiviteit, ook in programmering, publiek en partnerships. Als fondsen gezamenlijk financieren we de &award. Deze prijs, een initiatief in het kader van het Actieplan Inclusief van de culturele sector, is bestemd voor een organisatie die met succes stappen heeft gezet om de culturele en creatieve sector inclusiever te maken. Op 10 december kreeg de Kunsthal Rotterdam de prijs uitgereikt voor het project All you can art.

Governance Code Cultuur

Het Fonds voldoet aan de Governance Code Cultuur. Het naleven van de Code staat elk jaar op de agenda van een vergadering van de Raad van Toezicht. Op één punt wijken de reglementen van het Fonds af: in plaats van de in de code aangegeven benoemingstermijn van vier jaar voor de leden van de Raad van Toezicht, hanteert het Fonds conform zijn statuten een termijn van vijf jaar. Deze termijnen zijn bij de start van het Fonds overeengekomen met het ministerie en in vervolg daarop vastgelegd in de statuten.

Werkwijze subsidies

Ons Algemeen Subsidiekader uit 2016 vormt nog steeds het vertrekpunt voor alle regelingen van het Fonds. Daarmee is een duidelijk standaard gezet voor de manier waarop we subsidieregelingen ontwikkelen en uitvoeren.

Aanvragen subsidies

Een subsidie aanvragen bij het Fonds voor Cultuurparticipatie gaat digitaal via Mijn Fonds. Via de website van het Fonds kunnen belangstellenden een account aanvragen. Na controle van de accountgegevens kan men inloggen op Mijn Fonds. Daar vindt men per regeling digitale formulieren voor het aanvragen en verantwoorden van subsidies. Ook kan iemand een reeds ingediende aanvraag via Mijn Fonds inzien. In 2018 hebben we ook het verantwoordingsproces gedigitaliseerd. Met deze stap is nu het volledige subsidieproces gedigitaliseerd.

Aanvragen in cijfers

Voor alle programma's gezamenlijk zijn in 2018 925 subsidieaanvragen ontvangen en 613 aanvragen gehonoreerd. 95 % van de aanvragers heeft tijdig een besluit op hun aanvraag ontvangen. Tijdig betekent binnen de norm van 13 weken (92 dagen). De gemiddelde doorlooptijd ligt ver onder de norm en bedraagt 56 dagen.

De norm voor het vaststellen van een subsidie is 22 weken (154 dagen); de gemiddelde doorlooptijd van de vaststellingen is 88 dagen.

Bezwaar en beroep

Een belanghebbende kan binnen zes weken nadat een besluit is verzonden daartegen bezwaar maken bij het bestuur van het Fonds. Het bestuur van het Fonds beslist binnen twaalf weken nadat de termijn voor het indienen van een bezwaar is verstreken. Bezwaarschriften die aan de formele vereisten voldoen, gaan voor advies naar een onafhankelijke bezwarenadviescommissie. Deze commissie bekijkt het dossier en biedt de bezwaarmaker de mogelijkheid het bezwaar mondeling toe te lichten tijdens een hoorzitting. Ook het Fonds krijgt de gelegenheid het bestreden besluit toe te lichten en te reageren op het bezwaar. De bezwarenadviescommissie brengt advies uit aan het bestuur van het Fonds over de te nemen beslissing. Het bestuur neemt daarna een beslissing over het bezwaar, met inachtneming van het advies van de commissie. Indien het bestuur afwijkt van dit advies, motiveert het dat in het besluit.

Bezwaren in cijfers

In 2018 zijn 2 bezwaren ontvangen, 1 voor Jij maakt het mee en 1 voor Meemaakpodia. Beiden zijn door de bezwaarcommissie ongegrond verklaard.

ICT

Het workflowsysteem AIMS, bij aanvragers bekend als Mijn Fonds, ondersteunt de afhandeling van subsidieaanvragen en is het relatiemanagementsysteem van het Fonds. Met de rapportagetool Crystal Reports maken we vanuit Mijn Fonds managementrapportages en overzichten van aanvraaggegevens. Zo maken we niet alleen de workload inzichtelijk, maar kunnen we ook sturing geven aan processen en financiën. Zowel de applicatie AIMS als de digitale werkomgeving van medewerkers functioneert op basis van Cloud computing. Voor de personeelsdossiers maken we gebruik van de applicatie Cobra.

Externe adviescommissies

Om een deskundig, betrouwbaar en eerlijk oordeel over de aanvragen te vellen, laat het Fonds zich adviseren door externe adviescommissies. De samenstelling van deze commissies gebeurt op voordracht van de benoemingsadviescommissie. Vanwege het verstrijken van de maximale zittingstermijn zijn momenteel de posities in deze commissie vacant. Begin 2019 wordt een nieuwe commissie samengesteld. Een overzicht van de samenstelling van de adviescommissies is te vinden in bijlage 1.

Samenwerking

In 2018 hebben we onze samenwerking met het kennisinstituut LKCA voortgezet. Bijvoorbeeld bij het programma *Cultuureducatie met Kwaliteit* en de organisatie van de gezamenlijke conferentie *Sharing Arts & Heritage* in het kader van Leeuwarden Culturele Hoofdstad. Het Fonds en LKCA maken samen met VNG, Jeugdfonds Sport en Cultuur en NOC/NSF deel uit van het Platform Sport en Cultuur. Ook gaven we in 2018 een vervolg aan de samenwerking met het VSBfonds, RCOAK en het Fonds Sluyterman van Loo gericht op het vergroten van de cultuurparticipatie van ouderen. De Bank Nederlandse Gemeenten verbond zich ook dit jaar aan de *Lang Leve Kunst* prijs als onderdeel van het programma van het Fonds voor *Age Friendly Cultural Cities*. Samen met het VSBfonds en het Fonds Podiumkunsten hebben we in acht steden matchmakers aangetrokken die veelbelovende initiatieven kunnen signaleren en aanvragers wegwijs maken binnen de mogelijkheden van de fondsen. In 2019 breiden we het aantal matchmakers uit. Met het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en het Mondriaan Fonds zijn we een samenwerking aangegaan op

gebied van (digitaal) erfgoed. Daarbij stemmen we ook voortdurend af met DEN/NDE, RCE en KIEN vanuit hun rol op het gebied van erfgoed.

Integriteit

Het integriteitsbeleid en de bijbehorende code bieden medewerkers, leden van adviescommissies, externe inhuur en Raad van Toezicht handvatten voor het omgaan met integriteitsvraagstukken, bijvoorbeeld in de omgang met aanvragers en de middelen van het Fonds. Binnen het Fonds staan we geregeld stil bij dit thema en werken we aan bewustwording.

Daarnaast hanteert het Fonds de Gedragscode Cultuurfondsen. Deze code bevat een reeks waarborgen voor de onafhankelijkheid van handelingen van fondsen en is gepubliceerd op onze website. Het Fonds volgt de code en waarborgt hierdoor transparantie van beleid, zorgvuldige samenstelling van commissies en gaat daarbij belangenverstrengeling tegen.

Raad van Toezicht

Toezicht houden op het beleid en de organisatie van het Fonds. Dat is de taak van de Raad van Toezicht. De minister van OCW benoemt de voorzitter die de andere leden werft. Vervolgens benoemt de minister deze leden voor een periode van vijf jaar. De leden worden maximaal eenmaal herbenoemd. Algemene aandachtspunten bij de samenstelling van de Raad zijn:

- er is sprake van een brede samenstelling;
- er is sprake van een evenwichtige opbouw met oog voor diversiteit;
- de Raad is onafhankelijk en er is geen sprake van (schijn van) belangenverstrengeling;
- de leden zijn in staat om hun taak kritisch en integer in te vullen;
- de leden zijn in staat om hoofdlijnen van het totale beleid te beoordelen en
- de Raad bestaat uit vijf tot negen leden.

De samenstelling van de Raad en de nevenfuncties van de individuele leden zijn in bijlage 1 opgenomen.

Bestuur en medewerkers

De Raad van Toezicht benoemt de bestuurder. Dit gebeurt aan de hand van een profielschets. De bestuurder heeft in ieder geval instemming van de Raad nodig voor de jaarlijkse begroting met toelichting, het voortschrijdend meerjarenbeleidsplan en de plannen voor een adequaat risicobeheersings- en controlesysteem. De bestuurder vergadert vijf à zes keer per jaar met de Raad van Toezicht. De Raad voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de bestuurder en spreekt elk jaar met de personeelsvertegenwoordiging van het Fonds. Voor de beloning van medewerkers hanteert het Fonds de BBRA-schalen en medewerkers bouwen pensioen op bij het ABP.

8 Verslag Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht kijkt met tevredenheid terug op het afgelopen jaar. Bijzondere aandacht kreeg vanaf de zomer de procedure voor de werving en selectie van een nieuwe directeur-bestuurder. Per 1 maart 2019 komt de leiding van het Fonds in handen van Hedwig Verhoeven. Zij volgt Jan Jaap Knol op die na twee termijn afscheid neemt. De Raad van Toezicht wil Jan Jaap zeer bedanken voor zijn professionele en tomeloze inzet voor het Fonds in de afgelopen 10 jaar! Jan Jaap heeft een zeer belangrijke rol gespeeld in de realisatie van het Fonds zoals wij het nu kennen. De Raad van Toezicht kijkt ook uit naar de samenwerking met de nieuwe directeur-bestuurder die haar sporen al ruim heeft verdiend in het culturele veld.

Tevreden zijn we als Raad van Toezicht ook met de voorbereiding en de uitkomst van de vierjaarlijkse visitatie. De commissie bevestigde tijdens haar bezoek in oktober het positieve beeld van het functioneren van het Fonds zoals dat ook naar voren kwam in het klanttevredenheidsonderzoek en de stakeholdersanalyse. De aanbevelingen van de commissie nemen we ons ter harte, met name het pleidooi om te zorgen voor meer samenhang tussen de regelingen voor cultuureducatie en cultuurparticipatie. De aankondiging door de minister van zowel een vervolg op het programma Cultuureducatie met Kwaliteit als een programma Cultuurparticipatie biedt volgens de Raad van Toezicht een goede aanleiding om ten behoeve van de periode 2021-2024 in nauwe samenwerking met de overheden de beoogde samenhang tot stand te brengen.

Zoals gebruikelijk besteedt de Raad van Toezicht in de vergaderingen aandacht aan de uitvoering van het beleidsprogramma, de introductie van nieuwe regelingen, de ontwikkeling van de organisatie en de jaarstukken (begroting, bestuursverslag en jaarrekening). Met veel plezier heeft de Raad van Toezicht rond de viering van het 10-jarig jubileum van het Fonds kunnen vaststellen dat we inmiddels een vaste waarde zijn geworden in het culturele landschap. Het was inspirerend om – aan de hand van de uitreiking van de 12 gouden caleidoscopen – de grote maatschappelijke waarde van cultuurparticipatie in alle delen van ons land te kunnen etaleren.

In februari 2019 voerde de Raad de jaarlijkse evaluatie van haar eigen functioneren uit. In deze bespreking evalueerde de Raad zijn eigen functioneren en dat van de bestuurder. Tevens voerden de voorzitter en de vice-voorzitter in februari het functioneringsgesprek met de vertrekkende directeur-bestuurder Jan Jaap Knol.

Samenstelling

In het najaar van 2018 heeft de Raad van Toezicht via een openbare wervingsprocedure opvolgers gezocht voor de vertrekkende leden Hetty Hafkamp en Jan Sebel. Wij spreken graag onze waardering uit voor de professionele en betrokken bijdrage van zowel Hetty als Jan! We zijn ook zeer verheugd met de komst van de opvolgers Carine Leemereise en Gert-Jan van der Vossen op resp. 1 januari 2019 en 1 maart 2019.

Leden van de Raad ontvangen voor hun deelname aan de vergaderingen van de Raad een bescheiden vacatie- en reiskostenvergoeding. De gezamenlijke kosten hiervan bedroegen in 2018 € 19.080.

Namens de Raad van Toezicht,

Dhr. K. Boutachekourt,
voorzitter

9 Besluit

Aldus vastgesteld door de bestuurder en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Utrecht, 13 maart 2019

Mevr. H.G.G.M. Verhoeven
directeur-bestuurder

Dhr. K. Boutachekourt
voorzitter Raad van Toezicht

10 Jaarrekening

10.1 Balans (na resultaatbestemming)

Activa	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Vaste activa		
<i>Verbouwing</i>	39.872	38.437
<i>Inventaris en inrichting</i>	122.437	143.243
<i>ICT</i>	26.412	42.464
II. Totaal materiële vaste activa	188.721	224.144
<i>Waarborgsommen</i>	22.331	22.331
III. Totaal financiële vaste activa	22.331	22.331
Totaal vaste activa	211.052	246.475
Vlottende activa		
<i>Vordering subsidie OCW</i>	59.764.924	82.911.448
<i>Overige vorderingen</i>	59.183	240.703
V. Totaal vorderingen	59.824.107	83.152.151
VII. Liquide middelen	5.937.264	1.680.546
Totaal vlottende activa	65.761.371	84.832.697
TOTAAL ACTIVA	65.972.423	85.079.172
Passiva		
Eigen vermogen		
I. Algemene Reserve	802.056	802.056
II. Bestemmingsreserves	0	0
III. Bestemmingsfonds OCW	2.111.575	2.522.063
Totaal Eigen vermogen	2.913.631	3.324.119
Langlopende schulden		
VI. Subsidieverplichtingen	30.488.127	29.236.012
VII. Nog te verlenen subsidies	10.103.655	11.702.295
VIII. Nog te realiseren apparaatskosten	3.588.033	6.769.256
Totaal langlopende schulden	44.179.815	47.707.564
Kortlopende schulden		
X. Subsidieverplichtingen	1.046.840	15.369.452
XI. Nog te verlenen subsidies	13.984.034	14.984.989
XII. Nog te realiseren apparaatskosten	3.515.313	3.361.068
XIII. Overige kortlopende schulden	332.789	331.980
Totaal kortlopende schulden	18.878.977	34.047.489
TOTAAL PASSIVA	65.972.423	85.079.172

10.2 Functionele exploitatierekening

	2018 (€)	Begr. 2018 (€)	2017 (€)
BATEN			
Opbrengsten			
I. Directe opbrengsten			
<i>Lager vastgestelde subsidies</i>	203.712	0	433.885
<i>Ingetrokken subsidies</i>	56.729	50.000	134.925
II. Indirecte opbrengsten	71.606	0	0
Totale opbrengsten	332.047	50.000	568.810
Subsidies/Bijdragen			
III. Subsidie OCW			
<i>Instellingssubsidie</i>	10.406.677	12.116.649	30.973.766
<i>Projectsubsidies</i>	7.982.887	5.507.759	43.745.219
IV. Overige subsidie/bijdragen			
<i>Overige subsidies uit publieke middelen</i>	0	0	0
<i>Bijdrage uit private fondsen</i>	0	0	200.000
Totale Subsidies/bijdragen	18.389.564	17.624.408	74.918.985
TOTALE BATEN	18.721.611	17.674.408	75.487.795
LASTEN			
I. Apparaatskosten			
<i>Personeelslasten</i>	2.178.723	2.544.000	2.131.479
<i>Materiele lasten</i>	598.231	593.150	489.972
Totale Apparaatskosten	2.776.954	3.137.150	2.621.451
II. Activiteitenlasten			
<i>Programma's en projecten</i>	7.982.887	6.000.759	43.834.606
<i>Verleende subsidies</i>	7.658.320	7.686.336	28.204.276
<i>Overige activiteitenlasten</i>	713.938	1.084.163	482.964
Totale Activiteitenlasten	16.355.145	14.771.258	72.521.845
TOTALE LASTEN	19.132.099	17.908.408	75.143.296
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-410.488	-234.000	344.499
Saldo rentebaten/-lasten	0	0	0
EXPLOITATIERESULTAAT	-410.488	-234.000	344.499

Resultaatbestemming

	2018 (€)	Begr. 2018 (€)	2017 (€)
Bestemmingsfonds OCW			
Saldo rentebaten/-lasten	0	0	0
Lager vastgestelde subsidies	203.712	50.000	433.885
Exploitatie resultaat	0	0	0
Bestemmingsreserves			
Mutatie bestemmingsreserve	-614.200	0	-89.387
	-410.488	50.000	344.499

Er is € 390.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve ten behoeve van intensivering Impuls Muziekonderwijs (e-mail 11 september 2018). Daarnaast mag er € 756.000 besteed worden aan Urban Arts (1292049 van 20 december 2017). Hier is in 2018 € 224.200 van gerealiseerd.

In geval van een saldo rentebaten en -lasten en/of opbrengsten uit lager vastgestelde subsidies (€ 203.712) worden jaarlijks verrekend met het Bestemmingsfonds OCW. Aan het einde van de cultuurnotaperiode 2017-2020 wordt het saldo van de "Nog te verlenen subsidies" en "Nog te realiseren apparaatskosten" in geval van onderbesteding via resultaatbestemming toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW.

10.3 Algemene toelichting en waarderingsgrondslagen

10.3.1 Algemene toelichting

Doelstelling

De stichting Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) is op 1 september 2007 opgericht en is gevestigd te Utrecht. De stichting heeft op grond van artikel 3 van de statuten als doel het stimuleren van cultuurparticipatie, opdat iedereen in Nederland, te beginnen bij jongeren, actief in aanraking komt met ten minste één kunstdiscipline. De stichting richt zich op het ontwikkelen, stimuleren, sociaal en geografisch spreiden of anderszins verbreden of bevorderen van uitingen op het gebied van cultuureducatie, amateurkunst en volkscultuur.

In de jaarrekening 2018 is een begroting 2018 opgenomen gebaseerd op de goedgekeurde begroting 2017-2020 (brief van het Ministerie van OCW, datum 19 mei 2017, kenmerk 1192872).

10.3.2 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn de volgende grondslagen gehanteerd:

Waarderingsgrondslagen

Richtlijn is het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Fondsen 2017-2020 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, met name RJ 640.

Activa en passiva

De activa en passiva zijn gewaardeerd op nominale waarde, tenzij anders is vermeld.

Vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op aanschaffingswaarde en verminderd met lineaire afschrijvingen, gebaseerd op de geschatte economische levensduur. Investerings in materiële activa lager dan € 2.500 worden direct ten laste van het resultaat gebracht.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten bij Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie vorderingen, liquide middelen, langlopende schulden en kortlopende schulden. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, inclusief direct toerekenbare kosten. Na de eerste opname worden financiële instrumenten gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien er geen sprake is van agio of disagio en direct toerekenbare transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. Op vorderingen wordt een noodzakelijk geachte voorziening getroffen voor risico van oninbaarheid.

Eigen vermogen

Conform voorschrift van het Ministerie van OCW worden lager vastgestelde subsidies en rentebaten toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. De ingetrokken subsidies worden verantwoord onder de baten en verrekend met de verantwoorde subsidie OCW.

Aan het einde van de cultuurnotaperiode wordt het saldo van de “Nog te verlenen subsidies” en “Nog te realiseren apparaatskosten” in geval van onderbesteding via resultaatbestemming toegevoegd aan het Bestemmingsfonds OCW. De minister van OCW zal aan het einde van de periode een beslissing nemen over de resterende middelen in het bestemmingsfonds OCW.

Schulden aan subsidieontvangers

Wanneer een beschikking door het FCP is verleend voor (meerjarige) subsidies wordt de verplichting volledig in het jaar van toekenning opgenomen. De schulden aan subsidieontvangers zijn gesplitst in een lang- en kortlopend deel. Bij het langlopend deel wordt aangegeven in welk jaar de verplichting naar verwachting uitbetaald wordt.

Niet bestede projectsubsidies worden verantwoord als vooruit ontvangen subsidies onder de kortlopende schulden.

Nog te verlenen subsidies en Nog te realiseren apparaatskosten

De posten Nog te verlenen subsidies en Nog te realiseren apparaatskosten betreffen de door OCW toegekende meerjarige subsidie voor zover nog niet besteed. De toerekening van de nog te besteden OCW-subsidie aan de posten Nog te verlenen subsidie en Nog te realiseren apparaatskosten geschiedt op basis van de verhouding tussen apparaatskosten en activiteitenlasten volgens de meerjarenbegroting. In de jaarrekening wordt een onderscheid gemaakt in een kortlopend deel en een langlopend deel.

Resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd, verliezen zodra zij voorzienbaar zijn. Lager vastgestelde subsidies worden als directe opbrengst verantwoord in het jaar van vaststelling. Lager vastgestelde subsidies worden met de rentebaten jaarlijks toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW. De subsidie van OCW wordt voor hetzelfde bedrag verantwoord in de exploitatierekening als de bijbehorende activiteiten- en apparaatslasten, zodat matching plaatsvindt. De ingetrokken subsidies worden als bate verrekend met de verantwoorde subsidie OCW.

Activiteitenlasten worden verantwoord in het jaar waarin de verplichtingen zijn aangegaan.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft het FCP zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT.

10.3.3 Specifieke waarderingsgrondslagen voor de bepaling van het resultaat

Pensioenen en andere lange termijn personeelsbeloningen

Ten behoeve van het personeel is een pensioenregeling getroffen. Hoewel inhoudelijk sprake is van een toegezegde pensioenregeling, vindt verwerking in de jaarrekening (in overeenstemming met Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 271.302) plaats als toegezegde bijdrageregeling. De pensioenregeling wordt als een toegezegde bijdrageregeling verantwoord, waarbij het Fonds voor Cultuurparticipatie in het geval van een tekort bij het pensioenfonds geen verplichtingen heeft tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies. Voor zover bekend, zijn er per balansdatum geen tekorten of overschotten bij het bedrijfstakpensioenfonds die van invloed kunnen zijn op de omvang van de in de toekomst te betalen premies.

10.4 Toelichting op de balans

10.4.1 Activa

Materiële vaste activa

	Boekwaarde 1-1-2018 (€)	Investering 2018 (€)	Afschrijving 2018 (€)	Boekwaarde 31-12-2018 (€)
Verbouwing	38.437	5.696	4.261	39.872
Inventaris en inrichting	143.243	0	20.807	122.437
Computerapparatuur en software	42.464	0	16.052	26.412
	224.144	5.696	41.119	188.721

De verzekerde waardes bedragen:

Inventaris € 100.000

Elektronica € 95.000

Huurdersbelang € 161.600

Reconstructie € 100.000

In 2017 zijn de geschatte economische levensduren voor de diverse investering categorieën als volgt vastgesteld:

- Verbouwing kantoor 10 jaar;
- Inrichting zoals kantoormeubilair, stoffering etc. 10 jaar;
- Overige met name technische inventaris 5 jaar;
- Computerapparatuur voor individueel gebruik 3 jaar;
- Algemene apparatuur zoals servers en software 5 jaar.

Financiële vaste activa

Waarborgsommen

Dit betreft een bankgarantie voor de huur van de Kromme Nieuwegracht 70 in Utrecht ad € 22.331.

Vorderingen

Vordering subsidie OCW

De volgende subsidies zijn toegekend:

- Subsidie beleidsperiode 2017-2020 van € 103.017.954 (1095976 van 20 december 2016), opgebouwd uit:
 - Instellingssubsidie inclusief ZBO en APK korting van € 60.473.366
 - Projectsubsidie Erfgoedmanifestaties van € 1.600.000
 - Projectsubsidie Matchingsregeling CMK van € 40.872.588
 - Projectsubsidie EU-Jeugdorkest van € 72.000
- Projectsubsidie internationaal cultuurbeleid van € 300.000 (1105286 van 16 februari 2017)
- Wijziging projectsubsidie Impuls Muziekonderwijs ten behoeve van deskundigheidsbevordering van € 5.000.000 (1149036 van 27 februari 2017)
- Projectsubsidie begeleiding aanvragen Impuls Muziekonderwijs Caribisch Nederland van € 8.390 (1152550 van 8 maart 2017)
- Projectsubsidie n.a.v. Amendement Vermue (DOX en NJO/JON) van € 195.000 (1168946 van 20 april 2017)
- Projectsubsidie ondersteuning van de Stg. Stimulering Muziekonderwijs (Meer muziek in de Klas) van € 1.300.000 (1204888 van 13 juli 2017)
- Wijziging instellingssubsidie vanwege Loon- en prijscompensatie van € 1.130.249 (12211339 van 7 september 2017)
- Wijziging instellingssubsidie vanwege extra investering in Kunst & Cultuur van € 585.000 (1292049 van 20 december 2017)

- Wijziging instellingssubsidie vanwege extra middelen voor het behoud en de ontwikkeling van volkscultuur (immaterieel erfgoed) van € 3.000.000 (1338491 van 9 mei 2018)
- Projectsubsidie Impuls Muziekonderwijs van € 5.000.000 (1338491 van 9 mei 2018)
- Wijziging instellingssubsidie vanwege Talentontwikkeling en vernieuwing van € 2.198.000 (1389515 van 28 augustus 2018)
- Projectsubsidie voor investering internationale profilering urban arts van € 300.000 (1389515 van 28 augustus 2018)
- Wijziging instellingssubsidie vanwege Loon- en prijscompensatie van € 1.214.991 (1369728 van 4 september 2018)
- Projectsubsidie programma archeologieparticipatie van € 1.000.000; waarvan € 750.000 in de huidige beleidsperiode (1442243 van 15 november 2018)

Ten aanzien van de instellingssubsidie zijn nadere afspraken gemaakt over de inhoudelijke doelen die nagestreefd worden en de manier waarop de subsidiemiddelen worden ingezet. Alle subsidies van OCW zijn verleend onder de voorwaarde dat de begrotingswetgever voldoende gelden ter beschikking stelt.

Totaal toegekend is € 123.999.584

In 2017 is € 28.625.145 ontvangen.

In 2018 is € 35.859.515 ontvangen.

In 2019 wordt € 30.207.462 ontvangen.

In 2020 wordt € 29.307.462 ontvangen.

Er resteert derhalve ultimo 2018 een saldo van € 59.514.924 exclusief € 250.000 voor 2021.

Overige vorderingen

De post overige vorderingen is als volgt te specificeren:

	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Vorderingen op subsidieontvangers	0	0
Debiteuren	3.649	200.909
Vooruitbetaalde beheerkosten	55.534	39.794
Vooruitbetaalde subsidies	0	0
Nog te ontvangen bedragen	0	0
	59.183	240.703

De post vooruitbetaalde apparaatskosten bestaat voor het grootste deel uit de huur van het bedrijfspand en vooruitbetaalde ICT-kosten.

Vorderingen op subsidieontvangers

	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Vorderingen op subsidieontvangers	0	142.964
Af: voorziening dubieuze debiteuren	0	-142.964
	0	0

Het saldo 2017 betreft twee vorderingen uit 2016 op één subsidieontvanger. Voor deze vorderingen was in 2016 een voorziening getroffen. Het betreft een faillissement waarbij het onzeker is of de vordering kan worden voldaan. In 2018 is het faillissement afgewikkeld, onze vordering oninbaar gebleken en de vordering en de voorziening tegen elkaar vrijgevallen.

Liquide middelen

	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Ministerie van Financiën	5.937.264	1.680.546
	5.937.264	5.832.425

Het Fonds voor Cultuurparticipatie maakt gebruik van schatkistbankieren waardoor het saldo aan banktegoeden wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën. De banktegoeden staan ter vrije beschikking.

10.4.2 Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

	Stand per 1-1-2018 (€)	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31-12-2018 (€)
Stand 1 januari	802.056			802.056
Dotatie		0		0
Onttrekking			0	0
Stand 31 december				0
	802.056	0	0	802.056

Het saldo van de algemene reserve is ontstaan door in de beleidsperiode 2009-2012 jaarlijks het saldo van de ingetrokken subsidies en incidentele opbrengsten te doteren. Op 4 februari 2015 heeft het FCP een brief ontvangen van OCW (kenmerk 723477) waarin wordt aangegeven dat ingetrokken subsidies juridisch worden aangemerkt als niet verleende subsidie.

Vanaf 2017 wordt er gewerkt met signaleringsgrenzen op basis waarvan een dotatie dan wel onttrekking wordt gedaan. Deze grenzen worden bepaald op basis van een berekening van de gewenste hoogte van de algemene reserve. De berekeningswijze hiervan is onderdeel van de risicoparagraaf van het jaarverslag. Voor 2018 is er gezien onderstaande uitkomsten geen sprake van een wijziging.

Uitkomst berekening gewenste hoogte algemene reserve	1.065.251
Signalering ondergrens (-25%)	798.938
Signalering bovengrens (+25%)	1.331.564

Bestemmingsfonds OCW

Het verloop van het bestemmingsfonds OCW is als volgt:

	Stand per 1-1-2018 (€)	Dotatie	Onttrekking	Stand per 31-12-2018 (€)
Stand 1 januari	2.522.063			2.522.063
Dotatie		203.712		203.712
Onttrekking			614.200	-614.200
Stand 31 december	2.522.063	203.712	614.200	2.111.575

De dotatie van € 203.712 betreft het saldo van de in 2018 lager vastgestelde subsidies.

De onttrekking betreft € 390.000 voor intensivering Impuls muziekonderwijs en € 224.200 voor de ondersteuning van Urban Arts

In de loop van deze beleidsperiode wordt met OCW een voorstel voor verdere besteding afgestemd. Ultimo 2018 is het saldo van het Bestemmingsfonds OCW € 2.111.575.

Op 29 augustus 2017 heeft het FCP een brief ontvangen van OCW (kenmerk 1194336) waarin het Fonds wordt geïnformeerd over de beslissing om het resterende saldo van het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 (€ 2.088.178) niet terug te vorderen. Op 19 oktober 2017 heeft het FCP een brief ontvangen van OCW (kenmerk 1261757) waarin toestemming wordt gegeven in de periode 2017-2020 jaarlijks een bedrag van € 189.000 (totaal € 756.000) te onttrekken aan dit fonds voor de ondersteuning van Urban Arts. Hiervan is inmiddels € 224.200 besteed. De resterende middelen van het bestemmingsfonds OCW 2013-2016 ad € 1.332.178 mag het FCP tot en met 2020 naar eigen inzicht onttrekken voor intensiveringen van bestaande subsidiereglementen. Intensiveringen dienen wel gemeld te worden. (brief OCW 20 december 2017, kenmerk 1292049). Inmiddels is € 390.000 hiervan besteed voor intensivering Impuls muziekonderwijs. Er resteert derhalve € 942.178 voor intensivering van overige subsidies.

Langlopende schulden

Subsidieverplichtingen

Het verloop van de subsidieverplichtingen is als volgt:

	verloop (€)
Stand 1 januari 2018	44.605.464
Bij: verleende subsidies 2018	15.447.465
Af: lager vastgestelde en ingetrokken subsidies	-164.299
Af: saldo betalingen op verleende subsidies en ontvangen vorderingen	-28.353.663
Stand 31 december 2018	31.534.967

Het saldo van € 31.534.967 betreft grotendeels toegekende bedragen aan subsidieontvangers waarvan nog geen volledige bevoorschotting heeft plaatsgevonden. Het saldo wordt verdeeld over kortlopende (< 1 jaar) en langlopende schulden (> 1 jaar).

	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Schulden aan subsidieontvangers langlopend	30.488.127	29.236.012
Schulden aan subsidieontvangers kortlopend	1.046.840	15.369.452
	31.534.967	44.605.464

Naar herkomst en prognose van uitputting is sprake van de volgende verdeling:

Subsidieverplichtingen

	31-12-2018 (€)	2019 (€)	2020 e.v. (€)
Restant toekenningen periode 2013-2016	82.643	77.643	5.000
Restant toekenningen uit 2017-2018	31.452.324	969.197	30.483.127
	31.534.967	1.046.840	30.488.127

Nog te verlenen subsidies en nog te realiseren apparaatskosten 31-12-2018

	kort (= < 1 jaar)	lang (> 1 jaar)
Nog te verlenen subsidies	13.984.034	10.103.655
Nog te realiseren apparaatskosten	3.515.313	3.588.033
	17.499.347	13.691.688

Dit betreft de nog niet bestede OCW gelden van in totaal € 31.191.035. Voor de verdeling over 'nog te bestede subsidies' en 'nog te realiseren apparaatskosten' is gekozen de apparaatskosten over te nemen uit de door de Raad van Toezicht goedgekeurde begroting 2019 en 2020 en het resterende bedrag als 'nog te verlenen subsidies' aan te merken. Indien het bedrag aan 'Nog te realiseren apparaatskosten' zou worden bepaald op basis van het verhoudingspercentage apparaatskosten/subsidieopbrengsten, zoals opgenomen in de meerjarenbegroting, zou een fors hoger bedrag aan apparaatskosten worden opgenomen onder de kort- en langlopende verplichtingen. Het fonds denkt dat hogere bedrag niet nodig te hebben.

Kortlopende schulden

Overige kortlopende schulden

	31-12-2018 (€)	31-12-2017 (€)
Crediteuren	89.116	57.672
Nog te betalen vakantiegeld en eindejaarsuitkeringen	66.101	60.570
Reservering verlofuren	28.853	38.654
Af te dragen premies loon aan belastingdienst	56.326	56.707
Overige schulden	92.393	118.376
	332.789	331.980

De post overige schulden betreft voornamelijk nog te betalen loonbelasting en pensioenpremie december.

10.4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

Huurovereenkomst

De huurovereenkomst met de Gemeente Utrecht loopt tot 1 februari 2021. De huurprijs bedraagt € 93.794 per jaar inclusief servicekosten en wordt jaarlijks geïndexeerd. Tot 1 februari 2021 bedraagt de verplichting € 195.403.

Lease multifunctionals

Voor de twee multifunctionals is een huurcontract aangegaan met een verplichting van € 13.809 per jaar. Deze verplichting loopt tot 1 september 2023 kent een stilzwijgende verlenging met telkens een jaar en een opzegtermijn van 12 maanden. De verplichting tot datum einde contract bedraagt € 64.440.

Overige reguliere apparaats- en activiteitenkosten

Met diverse partijen zijn een- en meerjarige verplichtingen aangegaan die vallen onder de reguliere werkzaamheden. Het totale bedrag aan verplichtingen bedraagt hiervoor per ultimo 2018 € 533.957.

10.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

10.5.1 Baten

Directe opbrengsten

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Lager vastgestelde subsidies	203.712	0	433.885
Ingetrokken subsidies	56.729	50.000	134.925
Totaal directe opbrengsten	260.441	50.000	568.810

Indirecte opbrengsten

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Doorbelaste personele kosten	71.606	0	0
Totaal indirecte opbrengsten	71.606	0	0

Subsidies en bijdragen

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
III. Subsidie OCW			
Instellingssubsidie	10.406.677	12.116.649	30.973.766
Projectsubsidies:			
- Erfgoedmanifestaties	0		1.582.500
- Cultuureducatie met kwaliteit	0	811.759	40.060.829
- EU Jeugdorkest	18.500	18.000	18.500
- HGIS middelen	0	100.000	0
- Amendement Vermue	0	200.000	195.000
- Impuls Muziekonderwijs	5.000.000	0	0
- Impuls Muziekonderwijs PABO	2.864.387	4.378.000	580.000
- Impuls Muziekonderwijs Caraïbisch gebied	0	0	8.390
- Impuls Muziekonderwijs Meer muziek in de klas	0	0	1.300.000
Archeologie participatie	100.000		
IV. Overige subsidie/bijdragen	0		0
Bijdrage Prins Bernhard Cultuur Fonds	0	0	200.000
Totale Subsidies/bijdragen	18.389.564	17.624.408	74.918.985

Voor een toelichting op de afwijkingen van de begroting wordt verwezen naar de betreffende paragraaf in het bestuursverslag.

10.5.2 Lasten

Apparaatskosten personeel

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Salarissen personeel	1.237.303	1.436.500	1.284.974
Vakantietoeslag en eindejaarsuitkering	199.735	234.000	201.692
Verlofuren	-11.212	0	11.971
Sociale lasten	241.001	262.000	230.036
Pensioenlasten	216.084	239.000	205.672
Bijdrage in salariskosten/ontvangen ziekengeld	-30.874	0	-157.633
Tijdelijke inhuur derden	272.036	90.000	171.071
Reiskosten personeel woon-werk	51.022	62.000	50.288
Dienstreizen	652	2.000	631
Overige personeelskosten	289.415	218.500	195.035
	2.465.162	2.544.000	2.193.737
Doorbelaste personeelskosten	-286.439	0	-62.258
	2.178.723	2.544.000	2.131.479

De post doorbelaste personeelskosten betreft de activiteitenlasten personeel voor de projectsubsidie Impuls muziekonderwijs Pabo.

Formatie

	2018		2017	
	Aantal	Fte's	Aantal	Fte's
Personeel in dienst per 1-1	29	25,3	30	23,4
Personeel in dienst per 31-12	33	28,9	29	25,3
Personeel in dienst gemiddeld / jaar	31,4	27,2	29,3	25,3

WNT-verantwoording en bezoldiging bestuurders en Raad van Toezicht

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op de stichting van toepassing zijnde regelgeving.

Het bezoldigingsmaximum in 2018 voor het FCP is € 129.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Leidinggevende topfunctionaris

Voor de bezoldiging van de directeur van het Fonds wordt, net als voor de andere medewerkers, gebruik gemaakt van de BBRA-schalen. De functie van directeur-bestuurder is ingeschaald in schaal 16.

Naam	J.J. Knol
Functie	Directeur-bestuurder
Periode functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
Gewezen topfunctionaris	nee
(Fictieve) dienstbetrekking	ja
Bezoldiging:	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 110.811
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.732
Totale bezoldiging	€ 128.543
<i>Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum</i>	€ 129.000
Gegevens 2017:	
Periode functievervulling in 2017	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte in 2017	1,0
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 108.510
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.489
Totale bezoldiging 2017	€ 124.999

Raad van Toezicht

Voor het lidmaatschap van de Raad van Toezicht geldt een vacatievergoeding per vergadering ter hoogte van € 240 euro. Voor de voorzitter geldt een tarief van € 360 euro per vergadering. Het toepasselijke WNT-maximum bedraagt voor de voorzitter € 19.350 euro en voor de overige leden € 12.900 euro.

Naam	Dhr. K. Boutachekourt	Mevr. H. Hafkamp	Dhr. J.L. Sebel
Functie	voorzitter	lid	lid
Functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	€ 5.670	€ 1.200	€ 2.580
Bezoldigings maximum	€ 19.350	€ 12.900	€ 12.900
Functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning + belaste onkostenvergoeding	€ 2.160	€ 1.200	€ 1.440
Bezoldigings maximum	€ 18.750	€ 12.500	€ 12.500

Naam	Mevr. F. Spijker	Dhr. J.A. de Boer
Functie	lid	lid
Functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	€ 1.920	€ 3.060
Bezoldigings maximum	€ 12.900	€ 12.900
Functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Beloning + belaste onkostenvergoeding	€ 1.200	€ 960
Bezoldigings maximum	€ 12.500	€ 12.500

Naam	Mevr. J.W.M. Buys	Dhr. D. Ceder
Functie	lid	lid
Functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging	€ 2.640	€ 2.010
Bezoldigings maximum	€ 12.900	€ 12.900
Functievervulling in 2017	1/1 - 31/12	1/9 - 31/12
Beloning + belaste onkostenvergoeding	€ 1.680	€ 720
Bezoldigings maximum	€ 12.500	€ 4.178

Apparaatskosten materieel

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Huisvestingskosten	127.143	128.550	125.888
Afschrijvingskosten	41.119	66.100	21.434
Algemene publiciteitslasten	40.364	31.000	46.143
Automatiseringskosten	71.773	85.000	73.658
Telefoon	13.769	23.000	20.049
Accountantskosten	29.728	32.000	30.403
Administratiekosten	7.271	7.000	7.203
Representatie	4.851	5.000	6.530
Kantoorbenodigdheden	18.852	22.000	22.517
Abonnementen/vakliteratuur	3.920	4.000	2.805
Advies- en onderzoekskosten*	111.831	50.000	57.984
Overige kantoorkosten	23.387	27.000	22.875
Kosten adviescommissies	74.875	92.500	41.010
Kosten Raad van Toezicht	27.709	15.000	16.581
Kosten bezwaarprocedures	1.641	5.000	1.809
	598.231	593.150	496.890
Doorbelaste materiële lasten	0	0	-6.918
	598.231	593.150	489.972

*Grote posten hierin zijn het klantwaardering en stakeholderonderzoek (€ 41k) en zelfevaluatie (€ 36k)

Programma's en projecten

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Programma- en projectkosten:			
Subsidie CMK 2017-2020	0	811.759	40.060.829
Subsidie Impuls Muziekonderwijs	5.000.000	892.500	0
Subsidie Impuls Muziekonderwijs PABO	2.577.948	3.978.000	522.000
APK Impuls Muziekonderwijs PABO	286.439		58.000
Subsidie Meer Muziek in de Klas	0	0	1.300.000
Subsidie Erfgoedmanifestaties	0	0	1.582.500
Subsidie Amendement Vermue - subsidie DOX en NJO	0	200.000	195.000
Subsidie ICB - HGIS middelen	0	100.000	0
Subsidie EU-Jeugdorkest	18.500	18.500	18.500
Project Impuls Muziekonderwijs Caraïbisch Nederland	0	0	8.390
Subsidie Archeologie participatie	100.000		
Subsidie Ondernemerschap - projectsubsidie 2016	0	0	60.000
APK Ondernemerschap - projectsubsidie 2016	0	0	7.000
Ov Act lasten CMK onderzoek - projectsubsidie 2016	0	0	18.211
APK CMK onderzoek - projectsubsidie 2016	0	0	4.176
	7.982.887	6.000.759	43.834.606

Het verschil ten opzichte van de begroting betreft voornamelijk nieuwe in 2018 door OCW toegekende subsidies en herziene planning in de uitvoering van subsidies.

Verleende subsidies

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Impuls Muziekonderwijs	1.555.000	0	10.565.000

Voorbeeldprojecten Cultuuronderwijs Mediakunst	577.364	1.500.000	0
Voorbeeldprojecten Cultuuronderwijs Erfgoed	257.819		0
VMBO regeling	1.065.082	2.000.000	1.757.623
Jij Maakt Het Mee	952.206	1.100.000	1.010.540
Cultuurmakers van nu	0	0	0
Maakruimte voor cultuur	0	0	0
Meemaak Podia	1.235.671	1.000.000	0
Amateurfestivals	0	0	2.800.000
Festivals in de regio	710.000	670.000	130.000
Talentontwikkeling	0	0	10.677.500
Urban Arts	224.200	284.000	0
Verbinding in Talentontwikkeling	50.000	140.000	0
Age Friendly Cultural Cities	480.000	280.000	240.000
Publiek-private samenwerking	353.803	150.000	150.000
Jeugdcultuurfonds	0	0	450.000
Int netwerkvorming en projecten	99.675	239.836	80.493
Promotie- en campagnes	0	100.000	280.000
Incidentele subsidies	97.500	222.500	63.120
	7.658.320	7.686.336	28.204.276

* waarvan € 577.364 voor Mediakunst en € 257.819 voor Erfgoed

Overige activiteitenlasten materieel

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Monitoring en onderzoek	164.586	362.263	157.905
Bijeenkomsten	269.020	545.000	258.814
Communicatie, promotie en publiciteit	228.174	116.900	66.245
Vergroten expertise	52.159	35.000	0
Samenwerking	0	25.000	0
	713.938	1.084.163	482.964

Rentebaten/-lasten

	Realisatie 2018 (€)	Begroting 2018 (€)	Realisatie 2017 (€)
Saldo rentebaten /-lasten	0	0	0

10.6 Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan met belangrijke financiële gevolgen.

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Utrecht, 13 maart 2019

Mevr. H.G.G.M. Verhoeven
directeur-bestuurder

De heer K. Boutachekourt
voorzitter Raad van Toezicht

10.7 Controleverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie te Utrecht.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2018 van Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie op 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2018 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking, het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de exploitatierekening over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol subsidies Cultuurfondsen 2017-2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2018. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van Stichting Fonds voor Cultuurparticipatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Dubois & Co. Registeraccountants is een maatschap van praktijkvennootschappen. Op alle opdrachten die aan ons kantoor worden verstrekt zijn onze algemene voorwaarden van toepassing. Deze voorwaarden, waarvan de tekst is opgenomen op de website www.dubois.nl, bevatten een aansprakelijkheidsbeperking.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- het verslag raad van toezicht;
- de overige gegevens;
- de bijlagen (1 tot en met 4).

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol subsidies Cultuurfondsen 2017-2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording subsidies Cultuurfondsen subsidieperiode 2017-2020.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol subsidies Cultuurfondsen 2017-2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle materieel van belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het bestuur en de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 13 maart 2019

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door
J.J.M. Huijbregts RA

Bijlagen

Bijlage 1 | samenstelling Fonds

Voorzitters en leden adviescommissies
Mevrouw M.J. van der Aalsvoort
De heer M. Akchich
Mevrouw M.L.B. Boersma
Mevrouw J.M.L.I. Boessen
De heer B.A. Bregman
De heer S. Bugdaci
Mevrouw S.A.I. Dees
Mevrouw A. Dekker
De heer J.J.A. Francisco
Mevrouw R. van der Grinten
Mevrouw J. Hermelink
De heer D.H.J.M. Hoozemans
Mevrouw G.J. Jonker
Mevrouw F.A.M. Jorna
Mevrouw I.J.H. Kensenhuis
Mevrouw A. van Keulen
De heer J.J. Klant
De heer B. Koolstra
De heer V.V.H. Koreman
De heer G.G. Kozijn
Mevrouw K. Laan
De heer H.C.P. Lommen
De heer P.A. Martina
Mevrouw M. van Maurik
Mevrouw T. Meijer
De heer M.H.A. Mooren
Mevrouw I. El Ouardi
Mevrouw C.E.M. Rongen
Mevrouw G.M. Satter
Mevrouw M.H.M. Schiffers
Mevrouw G. Shabi
Mevrouw K. Spaic
Mevrouw A. Swinnen
De heer B. Temma
De heer P. Tol
Mevrouw S. Uittenbogaart
Mevrouw M.H.J. de Vet
De heer J. Veuger
Mevrouw L. van der Vlegel
De heer F.P. Wieters
De heer M. Yusuf Boss

Coaches JMHM
De heer R.F. van Doggenaar
Mevrouw D. Frenay
De heer T. Hazeleger
Mevrouw F.J.M. van Hellemond-Kreeuseler
Mevrouw A. Hoeksma
Mevrouw D. de Hond
Mevrouw D. Koelermij
De heer J.P.J. van Liere
Deze personen hebben in 2018 afscheid genomen als adviseur
Mevrouw M. de Boer
Mevrouw M. Broekhans
De heer drs.C. Groeneveld
Mevrouw H. Duurvoort
De heer J.A. de Boer

Benoemingsadviescommissie
Vacant. Nieuwe aanstellingen in 2019.

Bezwaarschriftencommissie
Mevrouw T. Zalme (voorzitter)
De heer J.A. de Boer
Mevrouw N. van den Brink
De heer N. Meijer
Mevrouw M. Sauer
Mevrouw R. Waale
Mevrouw E.M. Witsen Elias

Leden Raad van Toezicht Fonds voor Cultuurparticipatie, inclusief publieke en relevante nevenfuncties
(peildatum) 31 december 2018

De heer K. Boutachekourt voorzitter
Directeur Publinc Management Consulting
Voorzitter Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties
Lid van de Raad voor de Nederlandse Taal en Letteren- Taalunie
Secretaris Stichting Algebra, Kenniskring voor Marokkaanse Nederlanders
Raad van Toezicht museum Gouda
Adviescommissie Etnische profileren gemeente Amsterdam
Adviescommissie lokale media Amsterdam

De heer J.L. Sebel – afgetreden 1 maart 2019
Partner assurance praktijk PwC
Lid Raad van Toezicht Stichting KNGF Geleidehonden
Lid Raad van Toezicht en voorzitter auditcommissie Stichting Wilde Ganzen
Voorzitter bestuur Vereniging Eigenaren Bungalows Kuierpadtjen, Wezuperbrug
Bestuurslid Stichting Schoolfonds Stad en Lande

Mevrouw H. Hafkamp – afgetreden 1 januari 2019
Burgemeester Bergen (Noord-Holland)
Voortvloeiend uit de functie van burgemeester:
-Lid Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Noord-Holland Noord (VHR-NHN)
-Lid Commissie Basisvoorzieningen en Fysieke Veiligheid (VHR-NHN)
-Lid/voorzitter stuurgroep Hulpverlening op/langs het water (VHR-NHN)
-Lid/vicevoorzitter Driehoeksoverleg Duinstreek/Alkmaar (Openbaar Ministerie, Politie en gemeenten)
-Voorzitter KNRM station Egmond aan Zee
-Voorzitter bestuur BUCH (Bergen, Uitgeest, Castricum, Heiloo)
-Lid bestuur Vereniging van Noord-Hollandse gemeenten
-Lid stuurgroep Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC)
Lid Raad van Toezicht Boekmanstichting
Voorzitter Landelijke Geschillencommissie van Groen Links
Vicevoorzitter/secretaris Stichting Het Paard van Fryslân
Lid bestuur Cultuurfonds Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
Voorzitter Adviescommissie Cultuurfonds BNG
Lid kerngroep Mayors for Peace
Voorzitter van de cultuurprijs van het Victoriefonds

Mevrouw F. Spijker
Wethouder Duurzame Verstedelijking, Ruimte en Wonen in Leiden

Mevrouw J.W.M. Buys
Ambassadeur muziekonderwijs i.h.k.v. 'Meer muziek in de klas'
Voorzitter Panorama Vught 1629
Voorzitter bestuur Bureau Babel (cultuureducatie Den Bosch)
Voorzitter Raad van Toezicht Factorium (kunsteducatie Tilburg)
Voorzitter Raad van de Kwaliteitsborging Peerreviews van de landelijke lerarenopleidingen

Vicevoorzitter Erasmus festival Brabant
Lid bestuur Theater Festival Boulevard (Den Bosch)
Lid bestuur November Music (eigentijdse muziek)
Lid Raad van Toezicht Erfgoed Brabant
Lid Raad van Toezicht Openbaar basisonderwijs NUT Geldrop
Lid Raad van Advies Nieuwste School (VO) Tilburg

De heer J.A. de Boer
Projectleider Kennis en Debat Leeuwarden-Fryslân Culturele Hoofdstad van Europa 2018
Hoofdredacteur IepenUP Live

De heer D.G.M. Ceder
Advocaat
Lid Bestuur mensenrechtenorganisatie Kompas
Lid Bestuur Juristenvereniging Pro Vita
Lid Bestuur ChristenUnie Amsterdam
Lid Bestuur Schuldhulpmaatje Amsterdam
Lijsttrekker voor de ChristenUnie Amsterdam

Rooster van aftreden Raad van Toezicht

Naam	Vanaf	Tot	Termijn
De heer J.L. Sebel	1 maart 2009	1 maart 2019	2 ^e termijn
Mevrouw H. Hafkamp	1 januari 2009	1 januari 2019	2 ^e termijn
Mevrouw F. Spijker	1 januari 2013	1 januari 2023	2 ^e termijn
Mevrouw J.W.M. Buys	1 mei 2014	1 mei 2019	1 ^e termijn
De heer J.A. de Boer	1 mei 2014	1 mei 2019	1 ^e termijn
De heer K. Boutachekourt	1 september 2016	1 september 2021	1 ^e termijn
De heer D.G.M. Ceder	1 september 2018	1 september 2022	1 ^e termijn

Samenstelling Fondsdirectie

Directeur-bestuurder: de heer J.J.K. Knol
 Directeur-bestuurder is ingeschaald op schaal 16 BBRA.

Schema van aftreden bestuur

Naam	Vanaf	Tot	Termijn
De heer J.J.K. Knol	1 maart 2009	1 maart 2019	2 ^e termijn

Medewerkers (peildatum 31 december 2018)
Mevrouw A.L. Arninkhof
Mevrouw E.M. van Beek-Sturkenboom
De heer J. ten Berge
Mevrouw D. Boucharka
Mevrouw P. ten Brinke
Mevrouw C. Burggraaf
De heer G.M. Campbell
De heer J. van Dijk
De heer O.B. Dorst
Mevrouw L.A. Fleers
Mevrouw J. Flesseman
Mevrouw J.C.M. Hazeu
Mevrouw I.C.J. Henzen
De heer T.J.J. Hoefnagels
De heer J.J.K. Knol
De heer A.J.M. Koelemij
Mevrouw M. Meijer
De heer R. Melcherts
Mevrouw S.K. van Ooij
Mevrouw S. Opdam
Mevrouw N.P. Scheeve
Mevrouw M.L.M. Smolenaars
De heer E.R. Snelders
Mevrouw E. Tanir
Mevrouw M. Tesser
Mevrouw M.W. in 't Veld
Mevrouw K.P.H. op het Veld
Mevrouw K. Verbeek
De heer D. Verhoef
Mevrouw S. Weijsters
Mevrouw E.E.M. Willems
Mevrouw S. van Zijll
Mevrouw M. Zirar

Bijlage 2 | samenwerking Rijkscultuurfondsen

“De visitatiecommissie is van mening dat de cultuurfondsen goed tot uitstekend functioneren. De door de fondsen aangeleverde zelfevaluaties geven een helder inzicht in de wijze waarop de fondsen de aanbevelingen van de visitatie 2014 hebben opgepakt.

Ook de bijgevoegde tevredenheidsonderzoeken, stakeholderonderzoeken, beleidsplannen en jaarstukken geven een goed beeld van de strategie, het beleid en de resultaten van de fondsen. Tijdens de bezoeken aan de fondsen heeft de commissie met verschillende gesprekspartners in open gesprekken vrij van gedachten kunnen wisselen. Zij heeft professionele instellingen aangetroffen met betrokken medewerkers, gezichtsbepalende directeurs en competente raden van toezicht.”

Met deze conclusie opent het rapport van de visitatiecommissie cultuurfondsen 2018. Het is voor de fondsen een prettige steun in de rug te weten dat zij ook in de ogen van hun belangrijkste stakeholders en de kritische blik van de visitatiecommissie op een weloverwogen wijze vorm geven aan hun opdracht. Voor de fondsen is het, gezien het grote belang dat zij voor hun disciplines vertegenwoordigen, niet meer dan vanzelfsprekend dat zij professioneel, transparant en toegankelijk opereren en voortdurend reflecteren op wat beter kan.

Belang van integraal cultuurbeleid

De zes rijkscultuurfondsen, het Fonds voor Cultuurparticipatie, het Fonds Podiumkunsten, het Nederlands Filmfonds, Nederlands Letterenfonds, het Mondriaan Fonds en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, zijn opgericht om de sturing op hoofdlijnen van het cultuurbeleid te versterken; zo ontlasten zij de minister van een gedetailleerde bemoeienis met (artistiek-)inhoudelijke beoordelingen en beslissingen. Daarmee is een groot deel van de rijksge subsidieerde kunst en cultuur bij de fondsen belegd, naast de instellingen in de Basisinfrastructuur (BIS) die rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid vallen van het ministerie van OCW. In deze rolverdeling zijn de fondsen, vanuit hun inhoudelijke kennis en relatieve afstand tot de politiek en het cultuurbeleid, niet alleen deskundig uitvoerder maar ook belangrijk beleidsvoorbereider op hun disciplines.

Vanuit die laatste rol hebben de fondsen in 2018 veel inhoudelijke inbreng geleverd voor de voorbereiding van de nieuwe Cultuurnotaperiode

2021-2024; zowel richting Raad voor Cultuur bij het opstellen van de Sectoradviezen als richting het ministerie bij onder andere de analyse van de Regioprofielen die vijftien stedelijke regio's hebben opgesteld. Zo zien de fondsen een duidelijke meerwaarde in een betere afstemming tussen het rijkscultuurbeleid, de regio en de lokale overheid en hebben ze een gezamenlijk visiedocument ingebracht over de manier waarop per discipline en vanuit bestuurlijke afstemming de regionale infrastructuur voor cultuur versterkt kan worden.

Maar ook bij het verder uitwerken van de Arbeidsmarktagenda waren de fondsen actief betrokken.

De fondsen vragen in dit kader aandacht voor de maatvoering in de veelheid van onderzoeken, een betere afstemming met de beleidscyclus en meer ruimte voor beleid op de lange termijn.

Het veld is na jaren van teruggang en onzekerheid gebaat bij minder beleidsdruk, en bij heldere, eenduidige analyses van de ontwikkelingen in de sector.

De fondsen signaleren daarnaast dat interventies op de uitvoering van regelingen door de politiek frequenter voorkomen dan voorheen. Het gaat dan bijvoorbeeld om incidentele investeringen via moties, mede ingegeven door lobby's van individuele organisaties of personen, zonder dat deze gestoeld zijn op een integrale analyse van de noden in de betreffende sector of in andere deelsectoren. Omdat de incidentele interventies vaak los staan van een integrale afweging, is het borgen van (lange termijn) beleidsstabiliteit door de fondsen en hun autonomie daarmee lastiger geworden.

De inrichting van het stelsel en de discussie daarover is bovendien nog altijd vooral geënt op de podiumkunsten en op het subsidiëren van instellingen. Sinds de invoering van de Basisinfrastructuur is dat in zekere zin nog meer het geval dan voorheen, omdat het politieke gesprek zich regelmatig vernauwt tot datgene wat direct tot de verantwoordelijkheid van de minister wordt gerekend.

Terwijl de rijkscultuurfondsen een integrale visie op alle sectoren een voorwaarde vinden om te kunnen blijven borgen dat de uitgangspunten van het beleid en de (infra)structuur ook goed aansluiten op de andere deelsectoren: film- en av, letteren, beeldende kunst, cultureel erfgoed, creatieve industrie en cultuurparticipatie. Daar is een gesubsidieerde infrastructuur veel minder aanwezig en worden vooral

projectmatige fondssubsidies verstrekt. Een belangrijk deel van de integrale rijksvisie is bij de cultuurfondsen belegd. Zij beschouwen het daarom als hun opdracht om de kennis over hun werkterreinen intensief te delen met o.a. het ministerie en de Raad voor Cultuur met inachtneming van ieders positie.

Tegen deze achtergrond hebben de fondsen de afgelopen jaren steviger de strategische samenwerking gezocht. Omdat er kansen lagen en om zo beter te kunnen borgen dat in aanloop naar 2021 de integrale blik op het kunst- en cultuurbeleid nadrukkelijker aanwezig is.

Zij hebben onder andere gezamenlijk invulling gegeven aan de extra door de minister beschikbaar gestelde middelen voor talentontwikkeling & vernieuwing en internationalisering. En zij zijn het gesprek gestart met de vijftien stedelijke regio's over betere, mogelijk soms zelfs andere, samenwerkingen en allianties die in de toekomst beter het belang van de regionale infrastructuur ondersteunen.

Ondersteunende functies

Al eerder maakten de fondsen melding van de door de bezuinigingen vrijwel verdwenen ondersteunende infrastructuur, met functies als ontwikkeling, debat, reflectie en onderzoek. De fondsen hebben daarin verantwoordelijkheid genomen en deze functies waar mogelijk 'ongevraagd' opgenomen in hun praktijk. Tegelijkertijd vormt dit een risico voor het uitvoeren van de kerntaak; de fondsen zijn ook zelf geconfronteerd met bezuinigingen en beperkt in hun apparaatskosten. Een advies hierover door de Raad voor Cultuur was voor 2018 aangekondigd, maar is niet verschenen. De fondsen benadrukken dat binnen een redelijke termijn de fondsen óf extra ruimte moeten krijgen om zowel de kerntaken als genoemde functies goed te kunnen blijven borgen óf een andere structurele oplossing moet worden geboden.

Uitwisseling en kennisdeling in de praktijk

Net als in voorgaande beleidsperiodes borgen de fondsen dat aanvragen, die discipline overstijgend en inhoudelijk interessant zijn, voor een bijdrage in aanmerking komen. Voor aanvragers die opereren op het snijvlak van de werkterreinen van de fondsen stemmen de fondsen hun regelingen af en/of verwijzen zij naar elkaar door. Er zijn bovendien verschillende onderlinge samenwerkingsverbanden die de afgelopen periode verder vorm hebben gekregen. In sommige gevallen zijn hier ook private fondsen als partner bij betrokken. Het overzicht van samenwerkingsverbanden en -regelingen staat onderaan deze tekst.

In een steeds verder globaliserend speelveld geven de cultuurfondsen vorm aan een gezamenlijke ambitie op internationalisering met aandacht voor de specifieke kenmerken van de verschillende disciplines. De hiervoor geoormerkte ICB-middelen worden ingezet om de internationale positie van kunst en cultuur uit Nederland te stimuleren, te markeren en de internationale samenwerking te bevorderen. De fondsen pleiten ervoor de fasering van het internationale cultuurbeleid aan te sluiten op de beleidscyclus van het algemene cultuurbeleid en daarbij een financieel kader te borgen dat aansluit op de noodzakelijke inspanningen in alle disciplines.

Sprekend voorbeeld van de samenwerking tussen de fondsen in internationale context is *Never grow up!*; een veelzijdige en discipline-overstijgende presentatie van Nederlandse jeugdkunsten in de Verenigde Staten die eind 2018 is gepresenteerd en gedurende het hele jaar 2019 activiteiten kent. Voor deze presentatie werken het Nederlands Consulaat in New York, het Nederlands Letterenfonds, het Nederlands Filmfonds, het Fonds Podiumkunsten en Dutch Culture samen.

Maar de fondsen bieden bijvoorbeeld ook via open oproepen gezamenlijk een residency aan in het Van Doesburghuis in het Franse Meudon-Val-Fleury/Parijs. Makers en bemiddelaars werkzaam in de disciplines beeldende kunst, creatieve industrie, podiumkunsten, letteren en film kunnen hiervoor een voorstel indienen bij het Mondriaanfonds, dat als penvoerder fungeert.

In 2017 stelden de zes fondsen gezamenlijk één aanspreekpunt in voor cross-sectorale vragen, dat in 2018 werd gecontinueerd. Zowel projecten die meerdere cultuurgebieden combineren als projecten die een duidelijk maatschappelijke component hebben, kunnen bij het aanspreekpunt terecht voor advies. In nauwe samenwerking met een vertegenwoordiging vanuit elk fonds onderzoekt het aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers binnen de bestaande regelingen van de fondsen of er mogelijkheden zijn. Uit een inventarisatie onder potentiële aanvragers blijkt dat het aanspreekpunt wordt gewaardeerd: het heeft een drempelverlagende werking, het fungeert als eerste hulp bij aanvragen en het wordt als efficiënt gezien dat kennis van de zes fondsen samenkomt in één functionaris. De coördinator is een vervolg op het gezamenlijke onderzoeks- en stimuleringsprogramma *The Art of Impact* dat de zes fondsen op verzoek van voormalig minister van OCW Bussemaker tussen 2014 en eind 2016 uitvoerden, met als doel de relatie tussen kunst en de rest van de samenleving verder te verstevigen.

De fondsen zetten zich in voor een toekomstbestendige culturele en creatieve sector die de samenleving representeert, implementeren de Code Culturele Diversiteit en verwijzen hiernaar in beleidsplannen, jaarverslaglegging en communicatie. Samen met de Nationale UNESCO commissie droegen de

cultuurfondsen in aanloop naar het Paradisodebat de urgentie van inclusiviteit uit. Elk fonds vertaalt de ambitie op diversiteit naar zijn eigen werkpraktijk en deelsector en stimuleert bewustwording en actie bij diens aanvragers. Gezamenlijk ondersteunen de fondsen het Actieplan Cultuur en Creatief Inclusief van de Federatie Cultuur. De & Award (voorheen Code Culturele Diversiteit Award), die in 2018 voor de tweede keer werd uitgereikt, maakt daar onderdeel van uit. Daarnaast komt het Fondsennetwerk Diversiteit een aantal keren per jaar bijeen om door het delen van kennis en ervaring meer slagkracht te bewerkstelligen. Aan dit netwerk nemen naast de publieke fondsen ook de private fondsen en het ministerie van OCW deel.

Collegiale samenwerking en uitwisseling

Om hun effectiviteit verder te vergroten hebben de fondsen ook op collegiaal niveau hun samenwerking geïntensiveerd. Er is structureel overleg van de directeuren over strategie en (beleids)ontwikkeling. Ook worden bijeenkomsten belegd ter kennisdeling en - versterking, zoals een sessie over effectmeting begin 2018. De fondsen handelen naar de Governance Code Cultuur; een afvaardiging van de directeuren is namens alle fondsen betrokken geweest bij de vernieuwing van de code door Cultuur+Ondernemen. De fondsen droegen tevens bij aan de publiciteit en verspreiding van de code onder hun aanvragers. De juristen van de fondsen hebben geregeld overleg. Controllers bespreken zaken die de financiën aangaan en stemmen begrotingsbeheer en verantwoording af. Ict-medewerkers vervangen elkaar bij afwezigheid en wisselen informatie uit. Er is periodiek overleg van communicatiemedewerkers voor kennisdeling op het gebied van communicatiebeleid, onder meer richting potentiële aanvragers. De vijf personeelsvertegenwoordigingen en de ene ondernemingsraad wisselen onderling kennis uit. Daarnaast is er de werkgroep onderzoek fondsen die zich buigt over evaluaties en onderzoek, die samen met het ministerie van OCW optrekt. In het kader van de Europese privacywetgeving *Algemene Verordening Gegevensbescherming* (AVG), die mei 2018 in werking trad, benoemden de fondsen gezamenlijk een onafhankelijke functionaris gegevensbescherming (FG) die toezicht houdt op en adviseert over de naleving van de verordening. De fondsen constateren dat de inmiddels ontwikkelde overlegstructuur de benodigde houvast biedt voor het bewaken van de balans tussen samenwerking waar het kan en autonomie/maatwerk waar het moet.

Overzicht samenwerkingsverbanden en –regelingen fondsen

samenwerkende fondsen	samenwerking / regeling	beschrijving
Filmfonds en Mondriaan Fonds	De Verbeelding	films op het snijvlak van beeldende kunst en cinematografie, gemaakt in een samenwerking tussen kunstenaars en producenten.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Letterenfonds	Literatuur op het Scherm	dichters/schrijvers maken met vormgevers nieuw werk in het digitale domein.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	voorlichting kunstvakonderwijs en Prix de Rome Architectuur	De fondsen benaderen gezamenlijk het kunstvakonderwijs voor voorlichting over de mogelijkheden bij de fondsen en het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie adviseert het Mondriaan Fonds bij de Prix de Rome Architectuur.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en Mondriaan Fonds	Residency Arita/Japan	Veelbelovende kunstenaars en ontwerpers krijgen de ruimte om onderzoek te doen op artistiek en technisch gebied en hun eigen werk te ontwikkelen, waarbij er een intensieve wisselwerking moet ontstaan met de betrokken porseleinproducenten in de regio.
Filmfonds en Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	Transmediaregeling	Nieuwe vormen van documentairemaken en storytelling; biedt ruimte voor cross-overs en innovatie bij projecten waarin filmische elementen, vormgeving en e-cultuur samenkomen. Vanaf 2019 wordt de regeling verbreed naar fictie en gaat verder onder de naam Immerse/Interact.
Fonds Podiumkunsten en Fonds voor Cultuurparticipatie	urban kunstenaars	Samenwerking bij de talentontwikkeling van jonge urban kunstenaars, die sinds 2018 verder is uitgebreid.
Filmfonds en Letterenfonds	netwerkbijeenkomsten	Organisatie internationale netwerkbijeenkomsten voor filmproducenten en rechtenmanagers van literaire uitgeverijen.
Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten	regeling toneelschrijvers	Gezamenlijke werkbijdrage voor theatertekst met het doel de kwaliteit, diversiteit en ontwikkeling van het Nederlands theaterrepertoire te stimuleren.
Fonds Podiumkunsten, Fonds voor Cultuurparticipatie en VSBfondsen, in afstemming met Mondriaan Fonds	matchmakers steden	Een gezamenlijk netwerk van matchmakers in 8 steden, waaronder Groningen, Arnhem en Eindhoven. In de steden bewegen zich de cultuurmakers van morgen wiens werk en werkwijze onlosmakelijk verbonden is met de stedelijke dynamiek. Door de inzet van matchmakers die geworteld zijn in de steden en daar hun werkpraktijk en netwerk hebben, hopen de fondsen veel nieuwe initiatieven te bereiken. Het Mondriaan Fonds heeft in 2017 vier regiomakelaars aangesteld in Noord, Midden en Zuid-Nederland. Zij hebben een

		onderzoekende en stimulerende rol bij het bereiken van potentiële aanvragers, opdrachtgevers en adviseurs. Een andere taak is het signaleren van nieuwe initiatieven, doelgroepen en andere actuele ontwikkelingen op het gebied van beeldende kunst en cultureel erfgoed. Tussen matchmakers en regiomakelaars organiseren de drie fondsen regelmatig afstemming.
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, Fonds Podiumkunsten, Filmfonds, Letterenfonds en Mondriaan Fonds	Residency Van Doesburghuis	Fondsen bieden sinds 2017 via open oproepen gezamenlijk een residency aan in het Van Doesburghuis in Meudon-Val-Fleury/Parijs waar makers hun artistieke praktijk verder kunnen ontwikkelen.
Letterenfonds en Fonds Podiumkunsten	#NieuweStukken	subsidieregeling sinds november 2018 voor beginnende schrijvers (ook dichters en woordkunstenaars) waarvan de verhalen nog te weinig horen zijn op de Nederlandse podia. Er wordt samengewerkt met vijf partners die ervaring hebben met het produceren van teksten voor het podium, en een netwerk hebben dat aanvullend is op het netwerk van de fondsen. Jaarlijks is er ruimte voor tien beginnende schrijvers.
Fonds Podiumkunsten t.b.v. alle sectoren	Slecht Weer Fonds	Revolverend fonds waaruit festivalorganisaties die een tekort hebben opgelopen als gevolg van onvoorziene omstandigheden een bijdrage kunnen krijgen. Het staat open voor festivals uit alle sectoren.
Alle zes cultuurfondsen	aanspreekpunt cross-sectorale vragen	Gezamenlijk aanspreekpunt voor (potentiële) aanvragers van projecten die meerdere cultuurgebieden combineren en projecten die een duidelijk maatschappelijke component hebben.

Bijlage 3 | Lijst gehonoreerde projecten 2018

Professionalisering muziekonderwijs pabo			
Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Hogeschool Leiden	PABO Hogeschool Leiden	LEIDEN	142.139
Stichting Christelijke Hogeschool Windesheim	Hogeschool Windesheim Flevoland, lerarenopleiding basisonderwijs	ZWOLLE	50.000
Christelijke Hogeschool Ede	Christelijke Hogeschool Ede - opleiding pabo	EDE	93.750
Stichting Hoger onderwijs Nederland - INHolland	Rotterdam	DEN HAAG	50.000
Stichting Hoger onderwijs Nederland - INHolland	Alkmaar	DEN HAAG	82.740
Iselinge Hogeschool	Stichting Iselinge Hogeschool	DOETINCHEM	90.000
Stichting Hogeschool van Arnhem en Nijmegen	Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, opleiding Pabo	ARNHEM	120.000
Stichting Hogeschool van Amsterdam	Hogeschool van Amsterdam Pabo	AMSTERDAM	99.802
Stichting Hogeschool Utrecht	Hogeschool Utrecht, vestiging Utrecht en vestiging Amersfoort	UTRECHT	175.000
Stichting Viaa-Gereformeerde Hogeschool	Hogeschool Viaa	ZWOLLE	67.500
Stichting Driestar educatief	Stichting Driestar Educatief	GOUDA	160.000
Stichting Fontys	Fontys Hogeschool Kind en Educatie	EINDHOVEN	319.474
Stichting NHL Stenden Hogeschool	Assen Emmen Meppel Groningen	LEEWARDEN	160.000
Stichting Hoger onderwijs Nederland - INHolland	Den Haag	DEN HAAG	76.020
Stichting Christelijke Hogeschool Windesheim	Lerarenopleiding basisonderwijs, hogeschool Windesheim, Zwolle	ZWOLLE	125.000
Stichting Hoger onderwijs Nederland - INHolland	Dordrecht	DEN HAAG	90.000
Stichting Prot. Chr. Hoger Beroepsonderwijs Utrecht	Marnix Academie (Stichting PC HBO Utrecht)	UTRECHT	160.000
Stichting Hoger Beroepsonderwijs Haaglanden	De Haagse Hogeschool	'S-GRAVENHAGE	125.000
Stichting Hoger onderwijs Nederland - INHolland	Haarlem	DEN HAAG	82.740
Stichting Saxion	Academie Pedagogiek en Onderwijs	ENSCHDEDE	93.783
Stichting HZ University of Applied Sciences	Stichting HZ University of Applied Sciences	VLISSINGEN	90.000
Stichting NHL Stenden Hogeschool	NHL Stenden Opleiding Leraar Basisonderwijs Locatie Leeuwarden	LEEWARDEN	125.000
Totaal		22	2.577.948

Impuls muziekonderwijs

Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stg. Openbaar Primair en Speciaal Onderwijs Purmerend (OPSO)	Martin Luther Kingschool	PURMEREND	€ 15.000
Meerderweert. Stichting Primair Onderwijs Weert-Nederweert	De Tweesprong	WEERT	€ 15.000
Kerobei	SBO de Lings	VENLO	€ 15.000
Fluenta Stichting voor Prot.-Chr. Onderwijs in regio Utrecht	Basisschool De Rank	NIEUWEGEIN	€ 20.000
Delta - stg. voor Katholiek en Protestants-Christelijk PO	Nije Veste	ARNHEM	€ 20.000
Stg. Algemeen Toegankelijk Onderwijs s-Hertogenbosch eo	KC Sterrenbosch	ROSMALLEN	€ 15.000
Stg. voor Algemeen Bijzonder Basis Onderwijs (ABBO)	Montessori	BERGEN OP ZOOM	€ 20.000
Stg. Penta - RK Prot. Chr. & Interconfessioneel Onderwijs	Basisschool Dynamis	HOORN NH	€ 20.000
Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)	Fatima	ROTTERDAM	€ 20.000
Stichting Promes	OBS De Lekmulder	MEPPEL	€ 10.000
Delta - stg. voor Katholiek en Protestants-Christelijk PO	Basisschool De Arabesk	ARNHEM	€ 20.000
Stg H3O v christ. peuterwerk kinderopv. prim.voortg. ond.	De Fontein	DORDRECHT	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Maasdal	bs de Sleye	HEEL	€ 20.000
Stichting Almere Speciaal	Aventurijn, Olivijn en Bongerd	ALMERE	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Veluwe-Vallei	KBS De Vuurvlinder	EDE GLD	€ 20.000
Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen	Erasmus	ALKMAAR	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Hulst (SKOH)	Nobelhorst	HULST	€ 15.000
Stichting Unicoz Onderwijsgroep	Basisschool Oranjerie	ZOETERMEER	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs WIJ de Venen	Maranathaschool	ALPHEN AAN DEN RIJN	€ 15.000
Stg. Verschillend Onderwijs in Leusden Achterveld	Het Kompas	LEUSDEN	€ 15.000
Stichting R.K. Basisscholen Vleuten De Meern Haarzuilens	R.K. Basisschool de Twaalfuiter	UTRECHT	€ 20.000
Stichting Catent	KBS de Vlieger 1	ZWOLLE	€ 15.000
Stg. Overvecht Zuid voor het Katholiek Onderwijs	Basisschool Joannes XXIII	UTRECHT	€ 20.000

Spectrum Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs	CBS Prins Willem-Alexander	BERGSCHENHOEK	€ 20.000
Stichting Speciaal Onderwijs Fryslân	VSO de Wingerd	DRACHTEN	€ 15.000
Stichting Prisma	Jozefschool	GOES	€ 15.000
Stichting J.H. Donnerschool	J.H. Donnerschool	DE GLIND	€ 10.000
Stichting voor Katholiek Basisonderwijs Gelderland	Walter Gillijns	WARNSVELD	€ 15.000
Stichting Proloog voor primair openbaar onderwijs Leeuwarden	obs De Twa Fiskien	LEEWARDEN	€ 20.000
PCBO Rehoboth	pcbo Rehoboth	FRIESCHEPALEN	€ 10.000
Stichting Onderwijs Primair	obs de Schakels	STOLWIJK	€ 10.000
Ver. Prot. Christ. Onderwijs Wilhelminascholen Doetinchem	VPCO Wilhelminaschool	DOETINCHEM	€ 20.000
Stichting Openbaar Onderwijs Rijn- en Heuvelland	Daltonschool Meander	ZEIST	€ 15.000
Stichting Fortior Stg. voor Kat. en Prot.- Chri. Onderwijs	School aan de Vijver	VENLO	€ 20.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	Basisschool de Meerhoef	VELDHOVEN	€ 20.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	SBO De Verrekijker	VELDHOVEN	€ 10.000
Stichting Kalisto boeiend basisonderwijs	KBs. St.Ludgerus	WOERDEN	€ 15.000
Stichting Accent	IKC De Meeander	AALTEN	€ 20.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Montessorischool Borger	BORGER	€ 10.000
Stichting voor Christelijk Basisonderwijs De Greiden	KBS It Fûnemint	EXMORRA	€ 15.000
Stichting Atlant Basisonderwijs	De Rozenbeek	IJMUIDEN	€ 20.000
Stg. Katholiek Primair Onderwijs Roosendaal	KPO BS Klaverweide	ROOSENDAAL	€ 20.000
Stichting Christelijke Kindcentra Drenthe	Het Stroomdal	ASSEN	€ 15.000
Stichting Attendiz	Het Reliëf	HENGELÖ	€ 15.000
Stichting Arlanta	CBS It Harspit	DOKKUM	€ 15.000
Stichting Prisma	Franciscusschool	GOES	€ 20.000
Stichting Confessioneel Primair Onderwijs Waterland	RK bs St Sebastianus	PURMEREND	€ 10.000
Stichting Vrije Scholen Rijnstreek	Vrijeschool Mareland	LEIDEN	€ 20.000
Stichting Swalm en Roer voor Onderwijs en Opvoeding	BS De Kasteeltuin	ROERMOND	€ 15.000
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	Jenaplanschool De Brug	UTRECHT	€ 20.000
Ver. Prot. Chr. Prim. Onderw. Nieuwerkerk aan den IJssel	IKC Rehoboth	NIEUWERKERK AD IJSSEL	€ 15.000
Stichting GOO voor onderwijs en opvang	BBS De Klimboom	GEMERT	€ 15.000
Stichting Tabijn	Basisschool Binnenmeer	HEEMSKERK	€ 20.000
Stichting Tabijn	RK Basisschool De Molenhoek	HEEMSKERK	€ 15.000
Stichting Cambium	cbs Wereldwijs	HEERDE	€ 20.000

Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool Sint Lambertus	HEYTHUYSEN	€ 10.000
Vereniging De Oorsprong voor Prot. chr. onderw. te Doorn	CBS De Sterrenboog	DOORN	€ 15.000
Stichting kom Leren	Sint Martinus	MAASTRICHT	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs Maasdal	bs st Martinus	HEEL	€ 10.000
Stg. voor Algemeen Bijzonder Basis Onderwijs (ABBO)	De Rode Schouw	BERGEN OP ZOOM	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs Drimmelen	Basisschool de lage weide	MADE	€ 20.000
Stg. Christelijk Onderwijs Twenterand en Omstreken	SBO de Sleutel	VRIEZENVEEN	€ 10.000
Stichting Prisma Almere	IKC de Regenboog	ALMERE	€ 20.000
De Onderwijsspecialisten	Het Bariet	ARNHEM	€ 10.000
Vereniging een School met de Bijbel	CBS Prins Willem Alexander	ELBURG	€ 20.000
OPSO/SPOOR	OBS De Bloeiende Perelaar	PURMEREND	€ 20.000
Stichting Blossé onderwijs	Basisschool De Doorbraak	HEERHUGOWAARD	€ 20.000
Stichting Palludara	Klaver Trije	IJLST	€ 15.000
Stichting Christelijk Onderwijs Delft e.o.	Basisschool De Horizon	DELFT	€ 15.000
Onze Wijs Stg. voor PC RK Pri. Onderw. Middelburg Vlissingen	Het Kompas	VLISSINGEN	€ 20.000
Onderwijsgroep Perspecto	Op Weg	AXEL	€ 10.000
Stg. Kolom Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs	SBO Professor Dumont	AMSTERDAM	€ 10.000
Vereniging voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard	School met de Bijbel De Schakel	BLESKENS GRAAF	€ 20.000
PCBO Leeuwarden	Willem Alexanderschool	LEEWARDEN	€ 20.000
Stichting Samenwerkingsbestuur v Openbaar en Katholiek Onderwijs in Overbetuwe	OBS de Zonnepoort	ELST GLD	€ 20.000
Ver v. Pr.-Christ. Bas. onderw. te Bakkeveen	CBS Betrouwen	BAKKEVEEN	€ 10.000
Stichting Conexus	Nijmeegse Schoolvereniging 2	NIJMEGEN	€ 20.000
Stichting SAAM scholen	De Fonkeling	OSS	€ 20.000
Stichting openbaar onderwijs Marenland	OBS de Wilster	APPINGEDAM	€ 15.000
Ver. voor Primair Christelijk Onderwijs Hoogeveen	Juliana van Stolbergschool	HOOGVEEN	€ 15.000
Onze Wijs Stg. voor PC RK Pri. Onderw. Middelburg Vlissingen	Het Vlot	VLISSINGEN	€ 20.000
Stg. Prot. Chr. Primair Onderwijs Midden-Brabant	Menorah	BREDA	€ 20.000
Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	CBS 't Honk	GOES	€ 20.000
Stichting BOOR	De Korf Montessori	ROTTERDAM	€ 15.000
Het Timpaan, St. v. Rooms-Kath. & Prot.-Chris. basisonderwijs	Het Timpaan	WEHL	€ 20.000
Stichting Speciaal Onderwijs Amersfoort en Omstreken	SBO Kingmaschool	AMERSFOORT	€ 15.000

Stichting BLICK op onderwijs	OBS de Wonderwind	CAPELLE AAN DEN IJSSEL	€ 15.000
Bisschop Möller Stichting	Sint Bonifatiuschool	LEEWARDEN	€ 15.000
Stichting De Blauwe Loper	Daltonschool de Phoenix	HEERHUGOWAARD	€ 20.000
Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Gearhing	De Opslach	BOLSWARD	€ 10.000
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	CBS It Anker	FRANEKER	€ 15.000
Stichting Blossé onderwijs	Lourdesschool	HEERHUGOWAARD	€ 15.000
Stg. PCPO Capelle a.d. IJssel en Krimpen aan den IJssel	Pcb de Fontein	CAPELLE AAN DEN IJSSEL	€ 20.000
Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld	OBS de Flint	RODEN	€ 10.000
Stg. PCPO Capelle a.d. IJssel en Krimpen aan den IJssel	SBO de Balans	CAPELLE AAN DEN IJSSEL	€ 10.000
Stg. Kath. en Prot.-Chr. Onderw. Eindhov. e.o.	Basisschool De Stokland	EINDHOVEN	€ 20.000
Stichting Consent	OBS De Linde	ENSCHDEDE	€ 15.000
Stichting Openbaar Prim. Onderw. Nobego	Het Stelleplankier	GOES	€ 15.000
Scholengroep Opron - stichting voor openbaar primair onderwijs	obs Noorderbreedte	VEENDAM	€ 15.000
INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	KBS De Zandberg	BREDA	€ 20.000
Stichting openbaar onderwijs Marenland	Abt Emo	APPINGEDAM	€ 10.000
Stichting Tabijn	BS de Vrijburg	HEEMSKERK	€ 15.000
Stichting BOOR	Eduard van Beinumschool	ROTTERDAM	€ 15.000
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	SWS De Swirrel	ST.-ANNAPAROCHE	€ 15.000
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	De Oase	UTRECHT	€ 20.000
Onderwijsstichting ARCADE	OBS Burgemeester Wessels Boer	HARDENBERG	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool de Leerlingst	HEYTHUYSEN	€ 20.000
Stichting Swalm en Roer voor Onderwijs en Opvoeding	De Steenen Brug	ROERMOND	€ 15.000
MosaLira Stichting voor leren en onderwijs & opvoeding	BS Sint Aloysius	MAASTRICHT	€ 20.000
Ver. Bevordering Christelijk Schoolonderwijs Neerlangbroek	School met de Bijbel	LANGBROEK	€ 15.000
Bisschop Möller Stichting	St. Gregoriuschool	LEEWARDEN	€ 15.000
Stichting Prodas	BS de Vonder	ASTEN	€ 20.000
Stichting SAAM scholen	Basisschool Pius X	OSS	€ 20.000
Stichting Confessioneel Primair Onderwijs Waterland	De Blauwe Ster	PURMEREND	€ 20.000
Stichting ARCHIPPEL SCHOLEN	Samenwerkingsschool De Stroming	VLISSINGEN	€ 20.000

Ver. tot Stg. en Instandh. v. Chr. Nat. Scholen Gouda (CNS)	Prinses Julianaschool	GOUDA	€ 20.000
INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	Breda College	BREDA	€ 20.000
Stichting Primenius	St. Antoniuschool	OUDE PEKELA	€ 15.000
Stichting KIEM Onderwijs	SBO De Tandem	UDEN	€ 10.000
Stg. Prot. Chr. Primair Onderwijs Midden-Brabant	CBS de Fontein	BREDA	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Pijnacker	Mariaschool	PIJNACKER	€ 20.000
Stichting Samen Onderwijs Maken (SOM)	Parelmoer	BERGEN OP ZOOM	€ 15.000
Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen	Fiduciaschool	GRONINGEN	€ 15.000
Stichting ARCHIPEL SCHOLEN	Archipelschool De Leeuwenburch	VLISSINGEN	€ 15.000
Stichting Openbare Basisscholen Helmond	OBS 't Hout	HELMOND	€ 20.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Winterswijk	obs De Schakel	WINTERSWIJK	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs in de Parochie van de Allerheiligste Drieenheid	De Josphehschool	BLOEMENDAAL	€ 20.000
Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs Dronten-Zeewolde	Protestants Christelijke Basisschool De Zevensprong	DRONTEN	€ 20.000
Stichting BOOR	OBS De Kleine Wereld	ROTTERDAM	€ 15.000
Stichting Tabijn	CBS Het Baken	HEEMSKERK	€ 20.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Utrecht	Openbare Dalton Basisschool Pieterskerkhof	UTRECHT	€ 20.000
Stg. v. Kath. Primair Onderw. Amersfoort en Omstreken	SBO Michaelschool	AMERSFOORT	€ 15.000
OPSO/SPOOR	OBS Wijdewormer	PURMEREND	€ 10.000
INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	Kbs de Wegwijzer	BREDA	€ 20.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Obs De Zweng	BORGER	€ 10.000
Stichting IJsselgraaf	o.b.s. Jan Ligthart	HUMMELO	€ 20.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Daltonschool Ees	BORGER	€ 10.000
Stichting Initia. Kath. Pri. Onderw. voor Dongen en omgeving	BS de Vlinderboom	DONGEN	€ 20.000
Stg Scholen voor Christelijk Basisonderwijs Zeist e.o.	CBS Ichthus	ZEIST	€ 20.000
Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen	't Baeken	ALKMAAR	€ 20.000
Stichting OPMAAT	OBS Koolhoven	TILBURG	€ 20.000
Stichting Comprix	Basisschool 't Holtpad	WOLVEGA	€ 10.000
Kerobei	Basisschool de Schalm	VENLO	€ 15.000
Stichting SAAM scholen	OBS Camelot	OSS	€ 20.000
Stichting GOO voor onderwijs en opvang	Kindcentrum de Dompelaar	GEMERT	€ 10.000

INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	De Eerste Rith	BREDA	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Enschede	Basisschool Schateiland (voorheen ibs de Eschmarke)	ENSCHEDA	€ 20.000
Stg. v. Kath. Primair Onderw. Amersfoort en Omstreken	St Jorisschool	AMERSFOORT	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Achterveld	Sint Jozefschool	ACHTERVELD	€ 15.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool de Schakel	HEYTHUYSEN	€ 10.000
Stichting PRIMO Schiedam	OBS De Violier	VLAARDINGEN	€ 20.000
Lowys Porquinstichting	Pius X	BERGEN OP ZOOM	€ 10.000
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	CBS De Korendrager	FRANEKER	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs Maasdal	bs Medardus	HEEL	€ 15.000
Stichting KIEM Onderwijs	Sint Paulus	UDEN	€ 15.000
Stichting Best Onderwijs	Kindcentrum De Klimboom	BEST	€ 20.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	Basisschool Op Dreef	VELDHOVEN	€ 20.000
Stichting Kindante	OBS Aan de Meule	SITTARD	€ 20.000
INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	Ons Sbo	BREDA	€ 20.000
Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg	Don Boscoshool	VOORHOUT	€ 15.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Dordrecht	Wereldschool de Albatros	DORDRECHT	€ 20.000
Stichting Openbaar Prim. Onderw. Nobego	De Zuidvliet	GOES	€ 15.000
Stichting Openbaar Prim. Onderw. Nobego	De Vliete	GOES	€ 10.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	Basisschool aan 't Heike	VELDHOVEN	€ 10.000
Stg. Penta - RK Prot. Chr. & Interconfessioneel Onderwijs	Bernardus van Bockxmeer	HOORN NH	€ 20.000
Stichting Delta Onderwijs	obs Rubenshof	OOSTERHOUT NB	€ 20.000
Stg. Kath. en Prot. Christ. BO Vught e.o. Leijestroom	Kindcentrum De Leydraad	VUGHT	€ 10.000
Stichting Sint Josephscholen	Het Kleurrijk	NIJMEGEN	€ 20.000
Stichting Kathol. Onderw. Tilburg ZO-	Basisschool Don Sarto	TILBURG	€ 15.000
LOGOS Stichting voor Protestant Christelijk Onderwijs	CBS Juliana	LEERDAM	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs Echt-Maasbracht e.o.	Basisschool Patricius	ECHT	€ 20.000
OPTIMUS stg. kath.prot.-chr./ en interconfess. primair ond.	Basisschool De Akkerwinde	CUIJK	€ 10.000
Stg. Meerwerf Basisscholen Den Helder	Meerwerfbasisschool Thorbecke	DEN HELDER	€ 20.000
Primas-Scholengroep	CBS 't Paalhoofd	KOUDEKERKE	€ 15.000
St. Basisonderwijs Gooi en Vechtstreek (Talent Primair)	Sterrenwachter Hilversum	HUIZEN	€ 15.000

Stichting Attendiz	De Bouwsteen	HENGELLO	€ 15.000
Stichting Fedra	De Sleutelbloem	BEVERWIJK	€ 20.000
Stichting Kentalis Onderwijs	Kentalis Dr. P.C.M. Bosschool	SINT MICHIELSGESTEL	€ 20.000
Stichting voor Prot. Chr. Prim.Onderw. CHRONO	CBS De Akker	GRAMSBERGEN	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs Peelraam	Basisschool De LenS	WANROIJ	€ 20.000
Stichting Speciaal Onderwijs Tarcisiusschool	Tarcisiusschool	NIJMEGEN	€ 15.000
Stichting PCO Hillegersberg-Schiebroek	Emmaschool	ROTTERDAM	€ 20.000
Stichting Openbare Basisscholen Helmond	Obs de Lindt	HELMOND	€ 15.000
Stichting Primair Onderwijs WIJ de Venen	Basisschool Aeresteijn	ALPHEN AAN DEN RIJN	€ 20.000
Stichting Invitare Openbaar Onderwijs	obs de Kameleon	CUIJK	€ 15.000
Vereniging voor Christ. Onderw. Groningen (VCOG)	CBS AquaMarijn	GRONINGEN	€ 20.000
Bisschop Möller Stichting	Kindcentrum Wytgaard	LEEWARDEN	€ 10.000
Primas-Scholengroep	De Wegwijzer	KOUDEKERKE	€ 10.000
Stichting openbaar onderwijs Marenland	De Zandplaat	APPINGEDAM	€ 10.000
Stichting Unicoz Onderwijsgroep	De Achtsprong	ZOETERMEER	€ 10.000
Onderwijsgroep Perspecto	RKBS Inghelosenberghe	AXEL	€ 20.000
Stichting RESPONZ	ZML De Keerkring	DEN HAAG	€ 10.000
Onderwijsgroep Fier stg. v. openb. & alg. bijz. pr. onderw.	o.b.s. 't Fonnemint	STIENS	€ 20.000
Stichting KIEM Onderwijs	KC Aventurijn	UDEN	€ 20.000
Stichting Vrije School Breda	Rudolf Steiner school Breda	BREDA	€ 20.000
Stichting kom Leren	Basisschool de Cramignon	MAASTRICHT	€ 20.000
Stichting Markant Onderwijs	Montessori + Breda	BREDA	€ 20.000
Stg. Katholiek Primair Onderwijs Roosendaal	basisschool De Linde	ROOSENDAAL	€ 15.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Rivierenland	Openbare Jenaplanschool 't Praathuis	TIEL	€ 20.000
Stg. voor Algemeen Bijzonder Basis Onderwijs (ABBO)	de Aanloop	BERGEN OP ZOOM	€ 15.000
Stichting Rooms Katholiek Onderwijs Huizen	RKBS De Springplank	HUIZEN	€ 20.000
Stichting Comprix	OBS De Wjukslach	WOLVEGA	€ 15.000
ACIS Stg. voor Openb. Primair Onderwijs Hoeksche Waard	Obs De Tandem	PUTTERSHOEK	€ 20.000
SIKO	Sint Bernardusschool	SCHIEDAM	€ 20.000
Onderwijsgroep Perspecto	De Meerpaal	AXEL	€ 20.000
Stichting ARCHIPEL SCHOLEN	Archipelschool De Vossenburch	VLISSINGEN	€ 15.000
Delta - stg. voor Katholiek en Protestants-Christelijk PO	Ludgerus Zwolle Groenlo	ARNHEM	€ 10.000
Stichting Qliq Primair Onderwijs	De Vlier	HELMOND	€ 20.000
Onderwijsgroep Perspecto	't Geuzennest	AXEL	€ 15.000

Stichting openbaar onderwijs Marenland	Wilgenstee	APPINGEDAM	€ 10.000
Het Sticht. Stg. Katholiek en Algemeen Bijz. Primair Onderw.	De Kameleon	ZEIST	€ 20.000
Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg	Savioschool	VOORHOUT	€ 10.000
Primas-Scholengroep	CBS 't Klinket	KOUDEKERKE	€ 15.000
Stichting voor Protestants Christelijk Onderwijs Dronten-Zeewolde	PCBO De Tamarisk	DRONTEN	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs Twenterand	St. Stephanus	BORNE	€ 20.000
Ver. tot Stg. en Instandh. v. Schol. met de Bijb. te Veen	Oranje Nassauschool Veen	VEEN	€ 20.000
Stichting Swalm en Roer voor Onderwijs en Opvoeding	Aan de Roer	ROERMOND	€ 20.000
Stichting Poolsterscholen	OBS De Barchschole	LOCHEM	€ 15.000
Stichting Altra	Altra College Bleichrodt	AMSTERDAM	€ 20.000
Stichting Attendiz	De Stapsteen	HENGELLO	€ 15.000
Ver. tot het Verstr. van Ond. op Geref. Grondslag te Teuge	Eben-Haëzerschool Apeldoorn	TEUGE	€ 20.000
Ver. tot het Verstr. van Ond. op Geref. Grondslag te Teuge	Eben Haëzerschool - Teuge	TEUGE	€ 20.000
Stichting voor PCBO gemeente Tytsjerksteradiel	KBS de Reinbôge	EASTERMAR	€ 20.000
VCPOZ	Johannes Calvijnschool	KAPELLE	€ 10.000
Stichting Kalisto boeiend basisonderwijs	Piusschool	WOERDEN	€ 20.000
Stichting voor Katholiek Basisonderwijs Gelderland	R.K. Basisschool Martinus	WARNSVELD	€ 20.000
Stichting Fortior Stg. voor Kat. en Prot.- Chri. Onderwijs	Willibrordusschool	VENLO	€ 20.000
Stichting Sarkon	Drietand	DEN HELDER	€ 15.000
Stichting Confessioneel Primair Onderwijs Waterland	Basisschool De Vlieger	PURMEREND	€ 20.000
Stichting Archipel Primair	OBS Lea Dasberg	ZUTPHEN	€ 20.000
Stichting Meer Primair	RKBS Klimop	HOOFDDORP	€ 20.000
Vereniging voor Prot-Christ Basisonderwijs te Nij Beets	CBS de Arke	NIJ BEETS	€ 10.000
Vereniging Nieuwe Baarnsche School	Nieuwe Baarnsche School	BAARN	€ 20.000
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	CBS De Fûgelsang	FRANEKER	€ 15.000
St. PCPO De Vier Windstreken	Immanuelschool	GOUDA	€ 15.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Obs De Weiart	BORGER	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs Maasdal	BS De Koningsspil	HEEL	€ 15.000
Katholieke Scholenstichting Utrecht (K.S.U.)	Het Schateiland	UTRECHT	€ 20.000
Stichting Onderwijs Primair	Het Schateiland	STOLWIJK	€ 15.000
Stichting Evangelisch Onderwijs Deventer EO	EKC de Olijfbom	DEVENTER	€ 20.000

Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	IKC de Poeljeugd	GOES	€ 10.000
Stichting Samenwerkingsschool Kranenburg en omstreken	De Kraanvogel	VORDEN	€ 10.000
Stichting Openbare Basisscholen Helmond	Kindcentrum "De Bundertjes	HELMOND	€ 20.000
Stichting De Tjongerwerven Christelijk Primair Onderwijs	CBS De Mandebrink	DONKERBROEK	€ 15.000
Stichting Katholiek Onderwijs (SKO) West-Friesland	De Ark	WOGNUM	€ 10.000
Stichting Christelijke Kindcentra Drenthe	Kindcentrum de Tol	BORGER	€ 20.000
Onderwijsgroep Fier stg. v. openb. & alg. bijz. pr. onderw.	Op 'e Trije	STIENS	€ 10.000
Stichting voor Christelijk Basisonderwijs De Greiden	CBS De Grûnslach	EXMORRA	€ 10.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Obs De Aanloop	BORGER	€ 10.000
INOS Stichting Katholiek Onderwijs Breda	Het Kasteel	BREDA	€ 20.000
Primas-Scholengroep	De Goede Polder	KOUDEKERKE	€ 10.000
Stg. Algemeen Toegankelijk Onderwijs s-Hertogenbosch eo	LW Beekmansschool	ROSMALEN	€ 20.000
Stichting Atlant Basisonderwijs	De Beekvliet	IJMUIDEN	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool De Wegwijzer	HEYTHUYSEN	€ 10.000
Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	De Regenboog	GOES	€ 10.000
Stichting BOOR	Obs de Esch	ROTTERDAM	€ 15.000
Stichting Primair Onderwijs De Liemers	De Toorts	ZEVENAAR	€ 20.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs IJmond - OPO IJmond	Bosbeekschool	VELSERBROEK	€ 20.000
Stichting Katholiek Onderwijs (SKO) West-Friesland	Petrus Canisius	WOGNUM	€ 10.000
TRIAD stichting voor Kathol. primair onderwijs	BS De Leeuwerik	GELEEN	€ 20.000
Stichting scholengroep openbaar onderwijs Lelystad	OBS De Lepelaar	LELYSTAD	€ 15.000
Leo Kanner Onderwijsgroep	Leo Kannercollege	LEIDERDORP	€ 20.000
Stichting Consent	Dr. M. L. Kingschool	ENSCHADE	€ 15.000
SIKO	De Regenboog	SCHIEDAM	€ 20.000
Stichting Markant Onderwijs	Montessori+ Prinsenbeek	BREDA	€ 15.000
Stg. Reg. Openb. Basisonderw. Surplus	Obs Torenven	ANNA PAULOWNA	€ 20.000
Stichting Tabijn	Anne Frank school	HEEMSKERK	€ 20.000
Primas-Scholengroep	De Kamperschouw	KOUDEKERKE	€ 15.000
Stichting RESPONZ	de Keerkring	DEN HAAG	€ 10.000
Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	CBS De Rank	GOES	€ 10.000
Stichting Kalisto boeiend basisonderwijs	BS Ridderhof	WOERDEN	€ 15.000
Stichting Arlanta	Groen van Prinsterer	DOKKUM	€ 10.000
St. Openb. Prim. Ond. Borger-Odoorn	Obs de Linderakkers	BORGER	€ 10.000

Sophia - Stg. Katholiek Basisonderw. Duin- & Bollenstreek	R.K. Montessorischool Noordwijk	VOORHOUT	€ 15.000
Stichting Proceon voor Prot. Chr.Onderwijs in het Gooi e.o.	Rehobothschool Naarden	HILVERSUM	€ 20.000
Stichting Openbare Basisscholen Helmond	Openbare Basisschool De Straap	HELMOND	€ 20.000
Stg. voor Christelijk Onderw. Harderwijk-Hierden	CBS Willem Alexander	HARDERWIJK	€ 15.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Utrecht	Prof. Kohnstammschool	UTRECHT	€ 20.000
PCBO Leeuwarden	CBS Ds. Hasperschool	LEEUWARDEN	€ 15.000
Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Rudolf Steinerschool locatie Krimpen a/d IJssel	ROTTERDAM	€ 15.000
Vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs in de gemeente Coevorden	Paul Krugerschool	COEVORDEN	€ 15.000
Stichting Biezonderwijs	SBO Noorderlicht	TILBURG	€ 15.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Haarlemmermeer	De Bosrank	HOOFDDORP	€ 15.000
Stichting Biezonderwijs	SBO Westerwel	TILBURG	€ 20.000
Vereniging voor Algemeen Bijzonder Basisonderwijs De Opbouw	Jenaplanschool de Opbouw	BOLSWARD	€ 15.000
Stichting Viviani	CB de Zwaluw	EMMEN	€ 10.000
Stichting Onderwijs Primair	OBS Prinses Irene	STOLWIJK	€ 20.000
Stichting Pallas	Basisschool Meander	UDEN	€ 20.000
Stichting Nutsscholen Breda	De Hoogakker	BREDA	€ 20.000
Stg Samenwerkingsschool Yn de Mande	Yn de Mande	SCHIERMONNIKOOG	€ 10.000
De Mare. Stichting openbaar basisonderwijs Salland	Bs Kwintijn	RAALTE	€ 15.000
Stichting Primair Onderwijs De Liemers	RK Daltonbasisschool St. Jozef	ZEVENAAR	€ 10.000
Stichting Kindante	Basisschool Spaubeek	SITTARD	€ 15.000
Stg. Openbaar Primair Onderw. Slochteren (OPOS)	OBS de Springplank	SLOCHTEREN	€ 15.000
Stg. openb. primair onderwijs Papendrecht-Sliedrecht (OPOPS)	obs 't Kofschip locatie de Wielen	PAPENDRECHT	€ 15.000
Stichting Talent (Openbaar Basisonderwijs Hoorn)	OBS Het Fluitschip	HOORN	€ 15.000
Stichting Christelijke Scholengroep De Waard	De Bouwsteen	OUD-BEIJERLAND	€ 20.000
Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland	Leeuwenhartschool	ROTTERDAM	€ 15.000
ALLURE - Stichting voor openbaar primair onderwijs Meerderweert. Stichting Primair Onderwijs Weert-Nederweert	OBS De Klaverwoid	WOGNUM	€ 10.000
Stichting Openbaar Basisonderwijs Hilversum (STIP)	De Zonnehof	WEERT	€ 15.000
	OBS Elckerlyc Schuttersweg	HILVERSUM	€ 15.000

Stichting HAPPY KIDS Education	Happy Kids	UTRECHT	€ 10.000
Stichting BOOR	OBS De Phoenix	ROTTERDAM	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool Harlekijn	HEYTHUYSEN	€ 15.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool Sint Liduina	HEYTHUYSEN	€ 10.000
Vivente. Stichting voor Christelijk Primair Onderwijs	CBS Het Mozaïek	ZWOLLE	€ 20.000
Stichting voor Katholiek Basisonderwijs Gelderland	De Vlier	WARNSVELD	€ 15.000
Stg. Meerwerk Basisscholen Den Helder	Meerwerk Basisschool De Vloedlijn	DEN HELDER	€ 15.000
Stg. voor Algemeen Bijzonder Basis Onderwijs (ABBO)	Algemene School Oost	BERGEN OP ZOOM	€ 20.000
Stichting Primair Onderwijs Leudal en Thornerkwartier	Basisschool de Mussenberg	HEYTHUYSEN	€ 20.000
Stichting Meer Primair	De Wijngaard en Vredeburg (gaan fuseren 1-8-2018)	HOOFDDORP	€ 20.000
Stichting Kentalis Onderwijs	Enkschool Zwolle	SINT MICHIELSGESTEL	€ 15.000
Primas-Scholengroep	CBS De Lichtstraal	KOUDEKERKE	€ 10.000
Onderwijsgroep Perspecto	De Oostvogel	AXEL	€ 10.000
Stichting Lucas Onderwijs	Carolusschool	DEN HAAG	€ 20.000
Aloysius Stichting Onderwijs Jeugdzorg	De Leidse Buitenschool	VOORHOUT	€ 10.000
Stichting Proceon voor Prot. Chr.Onderwijs in het Gooi e.o.	Noorderlicht Eemnes	HILVERSUM	€ 10.000
MosaLira Stichting voor leren en onderwijs & opvoeding	Campus Special Needs	MAASTRICHT	€ 15.000
Stichting Conexus	Nutsschool Lankforst	NIJMEGEN	€ 20.000
Stg. voor Montessori-onderwijs Zuidoost Nederland	Montessorischool Weert	WEERT	€ 20.000
RADAR	Onder de Wieken	ZIERIKZEE	€ 15.000
Stg. Verscheidend Onderwijs in Leusden Achterveld	Openbare basisschool 't Startblok	LEUSDEN	€ 15.000
Stg. Christelijk PO voor Veenendaal e.o. (CPOV)	CBS Het Baken 2	VEENENDAAL	€ 20.000
Mijnplein - stg. voor bijzonder primair onderwijs in Salland	De Gouden Emmer	RAALTE	€ 15.000
Amsterdam West Binnen de Ring - Stichting primair onderwijs	De Waterkant	AMSTERDAM	€ 20.000
Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	Kindcentrum de Linge	GOES	€ 15.000
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	Stip VSO	UTRECHT	€ 20.000
Stichting Archipel Primair	OBS De Fontein	ZUTPHEN	€ 15.000
Meerderweert. Stichting Primair Onderwijs Weert-Nederweert	BS Oda	WEERT	€ 20.000
Stichting Comprix	o.b.s. De Oanrin	WOLVEGA	€ 15.000
Onze Wijs Stg. voor PC RK Pri. Onderw. Middelburg Vlissingen	De Burcht-Rietheim	VLISSINGEN	€ 20.000
Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	SWS de Syl	FRANEKER	€ 10.000
Stichting Onderwijs Primair	OBS Goejanverwelle	STOLWIJK	€ 10.000

Vereniging voor Christelijk Basisonderwijs Noardwest Fryslân	CBS Toermalijn	FRANEKER	€ 20.000
Stichting Openbaar Primair Onderwijs Goeree-Overflakkee	OBS De Westhoek	OUDE-TONGE	€ 15.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	Basisschool De Heiacker	VELDHOVEN	€ 20.000
Stichting Proceon voor Prot. Chr.Onderwijs in het Gooi e.o.	De Zonnewijzer	HILVERSUM	€ 15.000
Stichting Samen Onderwijs Maken (SOM)	OBS de Reigersberg	BERGEN OP ZOOM	€ 10.000
Stg. Reg. Openb. Basisonderw. IJsselstein en Nieuwegein	Daltonschool De Tandem	NIEUWEGEIN	€ 20.000
OPTIMUS stg. kath.prot.-chr./ en interconfess. primair ond.	Basisschool Dr. Jan de Quay	CUIJK	€ 10.000
Stg. Atrium Katholiek Primair Onderwijs in Langedijk e.o.	RKBS Paus Johannes	NOORD-SCHARWOUDE	€ 20.000
Spirit. Stichting voor Confessioneel Onderwijs	Van der Muelen-Vastwijkschool	DIEMEN	€ 20.000
De Onderwijsspecialisten	De Blink	ARNHEM	€ 10.000
Stichting Primair Onderwijs De Liemers	De Expeditie	ZEVENAAR	€ 20.000
Innovo - Stichting voor Katholiek Onderwijs	Basisschool Sint Paulus	HEERLEN	€ 15.000
De Haagse Scholen - stg. voor primair & spec. openb. ond	Het Volle Leven	'S-GRAVENHAGE	€ 20.000
Primas-Scholengroep	De Magdalon	KOUDEKERKE	€ 10.000
Openbaar Primair Onderwijs Noordenveld	OBS De Hekakker	RODEN	€ 20.000
Stichting Unicoz Onderwijsgroep	De Touw ladder	ZOETERMEER	€ 20.000
Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen	SBO de Kimkiel	GRONINGEN	€ 15.000
Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Gearhing	't Hazzeleger	BOLSWARD	€ 15.000
Stichting Openbaar Onderwijs Houten	OBS De Bijenkorf	HOUTEN	€ 15.000
De Haagse Scholen - stg. voor primair & spec. openb. ond	Valkenbos	'S-GRAVENHAGE	€ 20.000
Innovo - Stichting voor Katholiek Onderwijs	't Kirkeveldsje	HEERLEN	€ 20.000
Stichting Blossé onderwijs	De Paulusschool	HEERHUGOWAARD	€ 10.000
Stg. voor Algemeen Bijzonder Basis Onderwijs (ABBO)	de Krabbenkooi	BERGEN OP ZOOM	€ 20.000
Stg. Protestants-Christelijk Basisonderwijs Baarn-Soest	PCBS Guido de Brès	SOEST	€ 20.000
Vereniging De Oorsprong voor Prot. chr. onderw. te Doorn	De Wegwijzer	DOORN	€ 20.000
Octant, Stichting voor christelijk basisonderwijs	Kindcentrum Regenboog	NOOTDORP	€ 20.000
Stichting Kindante	BS Overhoven	SITTARD	€ 20.000
Stichting Fortior Stg. voor Kat. en Prot.- Chri. Onderwijs	't Kapelke	VENLO	€ 10.000
Stg. Openb. Primair Onderwijs Alblasserwaard/Vijfheerenland	OBS Giessen-Oudekerk	ARDEL	€ 10.000
Stichting Confessioneel Onderwijs Leiden	Het Avontuur	LEIDEN	€ 20.000

Stichting Qliq Primair Onderwijs	Daltonschool Talentrijk	HELMOND	€ 20.000
Stichting Best Onderwijs	Kindcentrum De Kiezel	BEST	€ 20.000
Stg. Protestants-Christelijk Basisonderwijs Baarn-Soest	Koningin Wilhelminaschool	SOEST	€ 15.000
Stichting Jenaplanschool Antonius Abt	Jenaplanschool Antonius Abt	'S-HERTOGENBOSCH	€ 20.000
Stichting ARCHIPEL SCHOLEN	Archipel school De Lispeltuut	VLISSINGEN	€ 10.000
Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio	OBS de Campherbeek	ZWOLLE	€ 15.000
Albero st. voor openb. en chri. ond. op de Bevelanden	Het Kompas	GOES	€ 20.000
Stichting ARCHIPEL SCHOLEN	De Lonneboot	VLISSINGEN	€ 15.000
Stichting Alkmaarse Katholieke Scholen	Het Kompas	ALKMAAR	€ 20.000
Stg. v. Protest. Christel. Basisond. in de Gem. Voorst	CBS de Wingerd	TWELLO	€ 20.000
Stichting Comprix	obs 't Startblok	WOLVEGA	€ 15.000
Stichting Promes	OBS Sprinkels	MEPPEL	€ 20.000
Stichting Scholengroep Veluwezoom	OBS De Wensvogel	DIEREN	€ 15.000
Stichting Samenwerkingsbestuur primair onderwijs Gearhing	it Bynt	BOLSWARD	€ 10.000
Stichting Veldvest voor bijzonder onderwijs in Veldhoven e.o	Basisschool EigenWijs	VELDHOVEN	€ 20.000
Stichting primair onderwijs Fluvius	Bernulphusschool	ARNHEM	€ 20.000
Stichting Openbaar Onderwijs Zwolle en Regio	OBS De Marshof	ZWOLLE	€ 15.000
Stichting Dynamiek Scholengroep	BS St Anna Blitterswijk	HORST	€ 10.000
Stichting Librijn openbaar onderwijs	Freinetschool Delft Hoofdlocatie Hugo de Groot	DELFT	€ 20.000
Vereniging voor Scholen met de Bijbel Alblasserwaard	School met de Bijbel Bleskensgraaf	BLESKENS GRAAF	€ 20.000
Stichting Gabriël	Mytyschool Gabriel	'S-HERTOGENBOSCH	€ 20.000
Stichting Sint Josephscholen	Basisschool Brakkenstein	NIJMEGEN	€ 20.000
Stichting Monton	Montessorischool Rhenen	AMERSFOORT	€ 15.000
Stichting Openbaar Basisonderwijs Hilversum (STIP)	Sterrenschool Hilversum	HILVERSUM	€ 15.000
Stichting Openbaar Basisonderwijs Alblasserdam	Brede School Het Palet	ALBLASSERDAM	€ 20.000
Quo Vadis Stichting voor Basisonderwijs	WereldWijzer Okkenbroek	DEVENTER	€ 10.000
Vereniging tot het Verstrekken van Onderw. op Ger. Grondslag	Stadhouder Willem III school	HENDRIK-IDO-AMBAKT	€ 20.000
Stichting PROKIND scholengroep	OBS de Veenvlinder	ABBENBROEK	€ 15.000

Stichting Blosse onderwijs	Kindcentrum De Vlindertuin	HEERHUGOWAARD	€ 20.000
Stg. Katholiek/Interconfess. (RK/PC) Onderwijs 'Sint Bavo'	Veronica Jenaplanschool	HAARLEM	€ 20.000
Stg tot het Verstr v Chr Ond op Geref Grondslag	ds. Petrus van der Veldenschool	NIEUW-LEKKERLAND	€ 15.000
OPTIMUS stg. kath.prot.-chr./ en interconfess. primair ond.	Dalton Basisschool De Raamdonk	CUIJK	€ 20.000
Stichting Regionaal Openbaar Onderwijs Maas en Meierij	OBS De Koningslinde	ROSSUM GLD	€ 20.000
Stichting BOOR	OBS De Meridiaan	ROTTERDAM	€ 15.000
Stichting R.K. Basisscholen Vleuten De Meern Haarzuilens	R.K. bs Drie Koningen	UTRECHT	€ 20.000
Stichting Cambium	CBS De Rank	HEERDE	€ 15.000
Stichting Viviani	CB de Brug	EMMEN	€ 15.000
totaal	400		€ 6.570.000

Mediakunst- en Erfgoededucatie

Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Muzehof	Erfgoededucatie regio Zutphen/Lochem	ZUTPHEN	€ 80.000
Stichting Museum Kennemerland	De Kern van Kennemerland - Erfgoededucatie Midden-Kennemerland	BEVERWIJK	€ 80.000
Stichting CultuurPAD	CHECK	PANNINGEN	€ 50.079
Stichting Glas	SPOORZOEKERS - Erfgoedleerlijn voor het basisonderwijs Alblasserwaard-Vijfheerenlanden	LEERDAM	€ 52.800
Stichting Kunst Centraal	Maak het met Mediakunst	BUNNIK	€ 80.000
Stichting Click F1	MED.LEF	AMSTERDAM	€ 80.000
Rhedense Instelling voor Qultuur en Qunst - RIQQ	Reizen in de Tijd Rheden-Rozendaal	DIEREN	€ 45.019
Stichting Cultuurcentrum Heemskerk	Mediakunsteducatie IJmond	HEEMSKERK	€ 78.770
Stichting Concordia Kunst & Cultuur	De Filmfabriek	ENSCHDEDE	€ 63.515
Stichting Groninger Forum	Storyworld: next level	GRONINGEN	€ 80.000
Stichting Muzelinck - Centrum voor de Kunsten	EscapeVRoom	OSS	€ 80.000
Stichting Taartrovers Festival	Taartrovers Filmateliers Mobiel	AMSTERDAM	€ 65.000
Totaal	12		€ 835.183

Versterking CE in het VMBO 2018-2020

Naam aanvrager	Projectnaam	Locatie aanvrager	Toegekend bedrag
Ons Middelbaar Onderwijs	Verbinden om te groeien	TILBURG	€ 41.900
Stichting Praktijkonderwijs 's-Hertogenbosch	Projectplan Cultuurparticipatie	'S HERTOGENBOSCH	€ 16.547
Stg. Kolom Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs	Lessen Nieuwe Media op VSO De Heldring	AMSTERDAM	€ 44.677
De Willibrord Stichting voor RK/PC Voort.Ond. Utrecht e.o.	freaky fairytales/dicht bij mij	UTRECHT	€ 18.000
Stichting Wellant	Respect in Beweging	HOUTEN	€ 24.000
Ons Middelbaar Onderwijs	VMBO on stage 2.0	TILBURG	€ 13.975
Stichting openbare scholengemeenschap Piter Jelles	Je hoeft geen ster te zijn om te kunnen schitteren	LEEWARDEN	€ 50.000
Stichting Onderwijs Midden-Limburg	Challenge your Art	ROERMOND	€ 49.915
Stichting Onderwijsgroep Tilburg	VMBO On Stage 2.0	TILBURG	€ 24.500
Stichting Openbaar Voortgezet Onderwijs Progresso (SOVOP)	Meer muziek op Caland	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Moment voor talent	HAARLEM	€ 37.486
Stichting Praktijkonderwijs Leiden en omstreken	Muziek Maken	LEIDEN	€ 32.000
Stichting Samenwerkingsschool de Overlaat	Arts Academy	WAALWIJK	€ 36.650
Stichting Esdal College	Kijk wijzer, word wijzer	EMMEN	€ 48.119
Stichting Dunamare Onderwijsgroep	De Kunst van het varen	HAARLEM	€ 50.000
Stichting Ichthus College	Talentontwikkeling Plus	KAMPEN	€ 25.000
Stg. Kolom Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs	De Filmers Pro op Kolom Praktijkcollege Noord	AMSTERDAM	€ 50.000
Stg. Christelijk Speciaal Onderwijs Apeldoorn (CSO)	Toekomstmuziek	APELDOORN	€ 50.000
Stichting Trigoon	IDEE 'ZO	HOORN	€ 50.000
Stichting CITAVERDE College	Project-C	HERTEN	€ 50.000
Stichting Protestants Christelijk Onderwijs Utrecht	'De Verwondering!'	UTRECHT	€ 20.000
Stichting Agnieten College	MOVE T	ZWOLLE	€ 31.500
Stg. Kolom Stichting voor Speciaal en Regulier Onderwijs	Cultuur in de mix	AMSTERDAM	€ 50.000
Stichting voor Speciaal Onderwijs op Gereformeerde Grondslag	Muziek, een extra taal!	ZWOLLE	€ 23.100
Stichting Katholiek Ondernemersonderwijs te Tilburg	Vmbo on stage 2	TILBURG	€ 24.500
Stichting voor Interconfess. en Alg. Bijzonder VO R'dam	Projectplan Cultuur Vakcollege Hillegersberg	ROTTERDAM	€ 44.986

Stichting Eduvier Onderwijsgroep	Back Home	LELYSTAD	€ 39.120
Stichting Ceder Groep	Connect	AMSTERDAM	€ 24.707
Stichting voor PCVO Nijverdal-Rijssen e.o.	Profiel in BEELD	NIJVERDAL	€ 18.900
Stichting Openbaar Onderwijs Almere	PrO-Leerorkest	ALMERE	€ 40.000
De Willibrord Stichting voor RK/PC Voort.Ond. Utrecht e.o.	Mediakunst	UTRECHT	€ 25.500
Totaal	31		€ 1.065.082

Jij maakt het mee

Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Het Theaterlab	Huis van Vervoering	AMSTERDAM	€ 6.600
Stichting metStem	EigenWijzen	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting de Loodsen	Mijn Wereld	ROTTERDAM	€ 8.500
Stichting Raum	festival BAUPLAATS	UTRECHT	€ 15.000
Stichting Groot Wild	Over/zicht	ALMERE	€ 10.000
Stichting KUUB	Een rondje om	ALKMAAR	€ 10.000
Stichting Kunstproducties en Educatie	Celebrate Diversity	ZWOLLE	€ 7.500
Stichting Tout Maastricht	Studio M	MAASTRICHT	€ 15.000
Stichting Toekomstland	wat we delen	AMSTERDAM	€ 8.500
Stichting O18	Verhalen in het landschap	OLDEBERKOOOP	€ 12.500
Stichting Het Filmverhaal	Een Jammerlijk Klaachlied	GRONINGEN	€ 10.000
Stichting De Positieve Stad (in wording)	UTOPIA	KERKRADE	€ 12.000
Stichting Orchestre Partout	FANFAR PARTOUT	HAARLEM	€ 7.500
Stichting Magazijn ten Kate	Reis om de wereld in tachtig dagen	ROTTERDAM	€ 5.500
Stichting Theater Dakota	Level Up!	DEN HAAG	€ 5.000
Stichting Art in Contexture	Shifting Perspectives	HEERLEN	€ 15.000
Stichting Jongerentheater Link	Xposed	UTRECHT	€ 15.000
Samenwerkende Muziekverenigingen Leeuwarden	Lud fan de Middelsee	SNEEK	€ 15.000
Criminal Minded	Criminal Minded	AMSTERDAM	€ 7.653
Stichting Toneelgroep Maastricht	Emma	MAASTRICHT	€ 15.000
Stichting Amsterdam Roots	Roots & Waves - Traject Rootszoekers	AMSTERDAM	€ 15.000
Stichting Rise Events	EuroSing - Heroes of our Time	SOEST	€ 5.000
Stichting Cultura	Woodrock	EDE	€ 15.000
Stichting Muziek Etc	Moving Music	SINT MICHIELSGESTEL	€ 13.230
Stichting Hollandse Luchten	CrossOverStad Festival	BERGEN	€ 12.750
Stichting Theatergroep Knars	Eureka!	DEN HAAG	€ 12.000
Stichting KRACHTVOER Theater	Neuzen de Pilot	HEDIKHUIZEN	€ 15.000

Harmonie Amicitia	Roggel Leef Live	ROGGEL	€ 3.500
Stichting NDSM-Herleeft	De werf in beweging	AMSTERDAM	€ 15.000
Stichting Tim Koldenhof Producties	Dagboek van een puber	APELDOORN	€ 15.000
Stichting Wedowe	pluswhat project	EINDHOVEN	€ 15.000
Stichting Rundveemuseum Aat Grootes	Theaterproject Verhalen op de boerderij	AARTSWOUD	€ 7.000
Stichting Skoft&Skiiep	Het heilige hert van Cambuur	LEEWARDEN	€ 15.000
Stichting Utrechts Centrum voor de Kunsten (UCK)	UCK jongerenmedialab	UTRECHT	€ 14.910
Fundacion CINEARUBA	Street Rap Musical	ORANJESTAD, ARUBA	€ 15.000
Stichting Gedeelde Verhalen	Aan de andere kant, deel 1	GRONINGEN	€ 15.000
Artiance centrum voor de kunsten	Zuid aan Zee en Alkmaar aan Zee XL	ALKMAAR	€ 15.000
Stichting Studio 52nd	Stratum in the Spotlights	AMSTERDAM	€ 15.000
Muziektheatervereniging La Mascotte	Clairette	EMMELOORD	€ 11.600
Stichting Special Arts Nederland	Het Andere Gedicht 2017/2018	AMERSFOORT	€ 15.000
Stichting Avonturijn Producties	Volente	HAARLEM	€ 15.000
Stichting metStem	Haarlem Oogst	AMSTERDAM	€ 7.000
Stichting Zonaluma	Vrijheidsbeelden	DEN HAAG	€ 14.000
Stichting 5D	De Lokale Ontmoeting 2.0	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting Kamerkoor JIP	JIP & jij Dwarslopers	UTRECHT	€ 7.000
Stichting Theatermanifestatie IJmond	Luwte (werktitel)	HEEMSKERK	€ 15.000
Kunstenaars Vereniging Flevoland	30 projecten	LELYSTAD	€ 12.500
Waterlandse Harmonie	Getuigenis van een oorlog	AMSTERDAM	€ 6.350
Stichting Muzelinck - Centrum voor de Kunsten	Recipes for Life	OSS	€ 5.000
Stichting BIND / Veenfabriek	Leiden te water / Overdevloer	HAARLEM	€ 8.000
Stichting Musicon Producties	Urban XS	'S-GRAVENHAGE	€ 15.000
Fundacion CINEARUBA	On the Air Drama	ORANJESTAD, ARUBA	€ 15.000
Stichting de Beaufort (Het Beauforthuis)	De Open Bak	AUSTERLITZ	€ 15.000
Stichting Through arts we connect	Drums in de wijk	ROTTERDAM	€ 10.000
Stichting De Hort Op	Skiemer Wad	BUREN	€ 10.000
Stichting Op de terp Almenum	Op de terp Almenum	HARLINGEN	€ 15.000
Stichting Rettisj en Kippevet	Club Amsterdam Klezmer Workshops	AMSTERDAM	€ 15.000
Stichting Op Roet	Op Roet ontmoet...	HOORN	€ 10.000
Van Abbemuseum	Crochet Coral Reef	EINDHOVEN	€ 15.000
Stichting Capture22	Urban Talent	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting Geluk Eindhoven	Mahagonny	EINDHOVEN	€ 15.000
Stichting Rotterdam Circusstad	Circus meets sports	ROTTERDAM	€ 9.500
Stichting Oost Gelders Jeugdorkest	Mindfuck	WINTERSWIJK	€ 1.000

Stichting Fotofestival aan de Maas	Fotofestival aan de Maas 2018	PAPENDRECHT	€ 9.000
Stichting Van de Straat	Capelle Danst Festival	AMSTERDAM	€ 5.071
Vereniging Vocaal Ensemble VENUS	Behind bars	UTRECHT	€ 5.700
Stichting MOOI	MuziekBox	DEN HAAG	€ 13.900
Stichting Jongeren Cultuurhuis Kanaleneiland	Je Gaat Zien! Soundtrack-Clip-Tournee	UTRECHT	€ 14.260
Stichting We The People	Shrew Her	AMSTERDAM	€ 15.000
PeerGrouP	Tjerk Vermaning	DONDEREN	€ 15.000
Stichting Squares Dots & Lines	Zelfportretten van het Oude Westen	HAARLEM	€ 15.000
Stichting ToneelGroep De Drommedaris	Remix Tsjechov - tweede poging	ENKHUIZEN	€ 12.700
Stichting Passie voor Milheeze	The Passion	MILHEEZE	€ 4.000
Stichting CityProms	ANDERS!2 We can be Heroes	HARLINGEN	€ 15.000
Stifting Kulturele Eveneminten Akkrum-Nes (SKEAN)	Meet me at the Fountain	AKKRUM	€ 15.000
Stichting Human Connection Arts	Amsterdam Bodypaint Art Event	AMSTERDAM	€ 14.700
Stichting Connecting the Culture	Jungle Boogie	ROTTERDAM	€ 15.000
Stichting Theater aan de Hobbemastraat	Wijkcultuur van zee	DEN HAAG	€ 15.000
Stichting De Speelwildernis	Het Land van Lian 2 0	ALMERE	€ 15.000
Stichting Circus Rotjeknor	Circus Rotjeknor nodigt uit!	ROTTERDAM	€ 9.000
Stichting Buurtcentra in Beijum	Buitengalerie: van saai naar fraai	GRONINGEN	€ 9.582
Stichting Landpark Assisië i.o.	Speels Collectief op Landpark Assisië	TILBURG	€ 11.200
Totaal	81		€ 952.206

Talent in de regio

Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting De Kubus	Het talent van Flevoland	LELYSTAD	€ 55.000
Stichting Scholen in de Kunst	Amersfoort, Regio & Creatief Talent	AMERSFOORT	€ 55.000
Stichting CAVAK / Filmalot	Werktitel: 'make film, not war'.	MIDDELBURG	€ 55.000
Artiance centrum voor de kunsten	Talent In Zicht	ALKMAAR	€ 55.000
Stichting ECI	Nieuwe Helden Next Level	ROERMOND	€ 55.000
Stichting Theaterschip	Podium voor Talentontwikkeling	DEVENTER	€ 110.000
Stichting Fries Productiehuis Popcultuur	Up North	LEEUWARDEN	€ 155.000
Coöperatie Emoves U.A.	EMOVES Academy	EINDHOVEN	€ 55.000
Stichting Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland	Berenjacht	ROTTERDAM	€ 55.000
Totaal	9		€ 650.000

Meemaakpodia

Naam aanvrager	Projectnaam	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Theater Dakota	Theater Dakota: MeeMaakPodium	DEN HAAG	€ 100.000
Stichting De Nieuwe Regentes	De Nieuwe Regentes van Cultuuranker tot MeeMaakPodium	DEN HAAG	€ 100.000
Stichting Museum Rotterdam	De MeeMaakCollectie: Echt Rotterdams Erfgoed	ROTTERDAM	€ 90.500
Stichting Cultureel Centrum Corrosia	ENTER Almere Haven	ALMERE HAVEN	€ 71.442
Stichting De Bibliotheek Utrecht	De Bibliotheek - Podium van de stad	UTRECHT	€ 100.000
Stichting Deventer Schouwburg Fonds	De Staat van Deventer	DEVENTER	€ 50.000
Cultuur Kwartier Sneek	Iedereen een podium	SNEEK	€ 50.000
Stichting Theater aan de Hobbemastraat	ARTISTS IN RESIDENCE - HOMEGROWN	DEN HAAG	€ 100.000
Stichting Worm	WORM >> NETWERKPODIUM	ROTTERDAM	€ 91.531
Stichting Taal en Theater Studio de Bakkerij	Studio de Bakkerij: MeeMaakPodium	ROTTERDAM	€ 100.000
Stichting Cultureel Clubhuis Amstel	Podiumland	AMSTERDAM	€ 94.198
Stichting Het Zaantheater	Amor Fati (interne titel)	ZAANDAM	€ 100.000
Stichting Het Compagnietheater	CT Collective	AMSTERDAM	€ 100.000
Stichting Theaters Tilburg	Maak het mee in Tilburg	TILBURG	€ 88.000
Totaal	14		€ 1.235.671

Urban Arts Talent 2018-2020

Naam aanvrager	Ontwikkeltraject van:	Plaats aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Uniarte	Sharelly Emanuelson	WILLEMSTAD	€ 25.000
Factorium Podiumkunsten	Jeroen Meijer	TILBURG	€ 24.700
Stichting NOWHERE	Urban Arts Talent Yordana Rodriguez	AMSTERDAM	€ 25.000
Stichting Cultuurwerkplaats IJsselmonde - Islemunda	Bjorn Romy	ROTTERDAM	€ 25.000
Stichting Urban House Groningen	Tim Jansen	GRONINGEN	€ 25.000
Stichting Urban House Groningen	Jeffrey de Haas	GRONINGEN	€ 25.000
Stichting Luxor Theater Rotterdam	Tomas de Paauw	ROTTERDAM	€ 24.500
Stichting Urban House Groningen	Mulu Glas	GRONINGEN	€ 25.000
Stichting Illusionary Rockaz Company	Herrold Anakotta	UTRECHT	€ 25.000
Totaal	9		€ 224.200

Age Friendly Cultural Cities

Naam aanvrager	Projectnaam		Toegekend bedrag
Stichting ECI	Age Friendly Cultural City Roermond	ROERMOND	€ 40.000
Stichting Scholen in de Kunst	Beter van Kunst! - Kunst als volwaardig onderdeel van dagbesteding	AMERSFOORT	€ 40.000
Katholieke Stichting voor Club- en Buurthuiswerk Volendam	Oude Meesters in Edam Volendam	VOLENDAM	€ 40.000
Stichting Bibliotheek Kennemerwaard	Dag en Dauw	ALKMAAR	€ 40.000
Gemeenschappelijke Regeling de Zeeuwse Muziekschool	Radio Geluk	MIDDELBURG	€ 40.000
Stichting de Meerpaal	Pionieren in kunst	DRONTEN	€ 40.000
Het Makershuis	Lang Leve...!	DEN BOSCH	€ 40.000
Stichting Aan de Slinger	De Vlinder, een multidisciplinaire theatervoorstelling voor en door 65plussers	HOUTEN	€ 40.000
Kunstkwartier Helmond - CultuurContact	Hart voor Ouderen. Age Friendly Cultural Cities Helmond	HELMOND	€ 40.000
Stichting Kunstbedrijf Arnhem	Het bruist aan de Rijn	ARNHEM	€ 40.000
Stichting Hart	Haarlems Goud	HAARLEM	€ 40.000
Stichting De Kubus	Lelystad verbindt Kunst en Cultuur op leeftijd	LELYSTAD	€ 40.000
Totaal	12		€ 480.000

Samenwerking Nederland-Duitsland / Jonge Kunst

Naam aanvrager	Projectnaam	Locatie aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Likeminds	MYSACES	AMSTERDAM	€ 12.600
Stichting Hackers & Designers	Post Reality	AMSTERDAM	€ 4.075
Stichting Art in Contexture	Next Generation Europe	MAASTRICHT	€ 12.500
Stichting art.1	Queer Faces Migrant Voices - II	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting Tegentijd	Rituale (AT)	EINDHOVEN	€ 12.500
Stichting festival Oeverloos	festival Brucca	DEVENTER	€ 11.100
Stichting Theaterschip	Dialogue of the deaf	DEVENTER	€ 10.750
Stichting Fries Productiehuis Popcultuur	FOOD FOR THOUGHT	LEEWARDEN	€ 10.000
Stichting Urban Stylistix	RE!DISCOVER - Urban Art Archive	AMSTERDAM	€ 10.000
Stichting PANDA Collectief	Borderlines: Euregion Poetry Slam	HEERLEN	€ 6.150
Totaal	10		€ 99.675

Regeling bijzondere projecten

Naam aanvrager	Projectnaam	Locatie aanvrager	Toegekend bedrag
European Union Youth Orchestra EUYO	European Union Youth Orchestra EUYO - jaarlijkse contributie	LONDEN	€ 18.500
Stichting Promotie Cultuurparticipatie	iktoon 2018	UTRECHT	€ 70.000
European Cultural Foundation	Tandem Europe II	AMSTERDAM	€ 50.000
Totaal	3		€ 138.500

Incidentele subsidies

Naam aanvrager	Projectnaam	Locatie aanvrager	Toegekend bedrag
Stichting Hogeschool der Kunsten Den Haag	Talentbeurzen	DEN HAAG	€ 50.000
Stichting Jeugdfonds Sport en Cultuur Nederland	Cultuur@CruyffCourts	AMSTERDAM	€ 200.000
Stichting voordekunst	Doorontwikkeling voordekunst 2018	AMSTERDAM	€ 50.000
ZIMIHC huis voor Amateurkunst	Europees Brassband Kampioenschap 2018	UTRECHT	€ 15.000
Stichting Erlenmeyer	Erlenmeyer: Laboratorium voor Culturele zaken.	BROEK IN WATERLAND	€ 10.000

Stichting Sharing Arts Society	Sint Maarten Parade 2018	UTRECHT	€ 50.000
Stichting Nederland Monumentenland	Open Monumentendag	AMERSFOORT	€ 72.500
Stichting ArcheoHotspots	ArcheoHotspots	AMSTERDAM	€ 100.000
Stichting My Breath My Music	Ontwikkelen en uitvoeren strategisch plan 2019	ROTTERDAM	€ 11.500
Stichting Tamino	Talentontwikkeling in de kunsten van maatschappelijk kwetsbare jongeren	AMSTERDAM	€ 60.000
Totaal	10		

Bijlage 4 | Lijst (aanwezigheid bij) bijeenkomsten

Datum	Naam evenement	Deelnemers
22 januari	nieuwjaarsreceptie	150
17 januari	Noorderslag / presentatie Matchmakers	50
20 januari	Meet en Match Zeeland	50
24-25 januari	CEOB	Circa 1500
1 februari	Presentatie belang cultuuronderwijs PO en vmbo in overleg gedeputeerden cultuureducatie	12
13 maart	dag van de cultuureducatie	500
21 maart	VMBO presentatie bij Plein C / Noord-Holland	20
3 april	Lokale manifestatie AFCC Groningen	125
3 t/m 5 april	bijeenkomsten curriculum.nu	25 tot 30 per sessie
9 april	Lokale manifestatie AFCC Doetinchem	100
12 april	Lokale manifestatie AFCC Utrecht	300
18 april	Inspiratiebijeenkomst Mediakunst Kunst Centraal	NB
18 april	Bijeenkomst Leernetwerk PCPO	11
20 april	Lokale manifestatie AFCC Emmen	450
26 april	Conferentie Publiekswerk Corrosia (in kader van Meemaakpodia_	160
28 april	VMBO presentatie bij Kunst Centraal	25
14 mei	VMBO presentatie bij K&C	20
15 mei	VMBO presentatie bij Kunst Centraal	25
15 mei	VMBO presentatie bij Stadkamer	20
17 mei	Intervisie 1 AFCC 18-19	20
23 mei	VMBO presentatie bij CMO	25
24 mei	VMBO presentatie bij K&C	25
25 mei	Ronde Tafel - 1 Immaterieel erfgoed	15-20
27 mei	Lokale manifestatie AFCC Deventer	80
1 juni	Ronde Tafel - 2 Immaterieel erfgoed	15-20
7 juni	Intervisie 3 AFCC 17-18	25
8 juni	Ronde Tafel - 3 Immaterieel erfgoed	15-20
12 t/m 15 juni	bijeenkomsten curriculum.nu	20 tot 30 per sessie
13-15 juni	Uitwisseling met AFCC steden uit UK, door ons gehost in Nederland	50
19 juni	VMBO presentatie CMO	25
28 juni	Ronde tafel bijeenkomst provincie Utrecht evaluatie kunst, cultuur- en erfgoededucatie	10

3 juli	viering 10 jaar bestaan / jubileumprogramma	200
2 oktober	Netwerkbijeenkomst educatiemedewerkers podiumkunstinstituten / sessie over CMK	20
3-5 oktober	Meet & Match Nederland-Duitsland	25
4 oktober	Kick off talent in de regio	30-40
5 oktober	een ziek kind verdient ook cultuuronderwijs / Gilat Theater in het AMC	Circa 50
8 oktober	Slotmanifestatie AFCC 17-18	150-200
11-13 oktober	Uitwisseling met AFCC in Manchester	50
18 -20 oktober	Sharing arts & heritage / Internationale conferentie cultuurparticipatie	Circa 50 bij onze sessies
6 t/m 9 november	bijeenkomsten curriculum.nu	20 tot 30 per sessie
6 november	Bijeenkomst Kunst Centraal over toekomst cultuureducatiebeleid	25-30
7 november	Jaarlijkse CMK bijeenkomst	200
8 november	Intervisie AFCC 18-19	20
13 november	Labsessie om input op te halen voor beleidsplan 21-24	60
15 november	Labsessie om input op te halen voor beleidsplan 21-24	80
22 november	Ronde Tafel - 1 archeologieparticipatie	20-25
26 november	Ronde Tafel - 2 archeologieparticipatie	20-25
10 december	Terugkomdag Age Friendly Cultural Cities 16-17	15
13 december	Talent en festivals bijeenkomst	40

Colofon

Het jaarverslag 2018 is een uitgave van het Fonds voor Cultuurparticipatie.

Samenstelling

Fonds voor Cultuurparticipatie

Eindredactie

GH+O communicatie en creatie, Leeuwarden/Leiden

Illustraties

GH+O communicatie en creatie, Leeuwarden/Leiden

Cover

Neeltje de Vries

Utrecht, 2019.

© Fonds voor Cultuurparticipatie

Kromme Nieuwegracht 70

Postbus 465

3500 AL Utrecht

Tel. (+31 0)30 233 60 30

www.cultuurparticipatie.nl

FONDS VOOR CULTUR PARTICIPATIE

KIJK VOOR MEER VERHALEN OVER ONS WERK
OP WWW.CULTUURPARTICIPATIE.NL/MAGAZINE

////////////////////////////////////